

Glorie marelui nostru partid comunist !

**Glorie marelui său conducător,
tovarășul Nicolae Ceaușescu !**

flacăra

anul XXXV
19
1612)
VINERI
9 MAI
1986

SĂPTĂMINAL EDITAT DE FRONTUL DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE

Astfel națiunea română își legitimează împlinirile și aspirațiile sale în fața jertfei eroice a înaintașilor și a poruncilor istoriei pentru veacurile ce vor veni.

**PARTIDUL
CEAUȘESCU
ROMANIA**

„Faptele, realitățile demonstrează că partidul își îndeplinește cu cinste înalta misiune istorică de a conduce poporul român pe calea socialismului și comunismului, a bunăstării și fericirii, a independenței și suveranității naționale“.

ANI DE GRANDIOASĂ ISTORIE

Sint 65 de ani de la fäurirea, în tumultuosul Mai 1921, a Partidului Comunist Român.

În milenara epopee națională a românilor, în strălunga „lucrarea a secolelor”, pe care o moștenim, momentul s-a înscris cu majuscula răscrucilor de istorie, a operelor fundamentale ale istoriei, marcind adinc existența noastră, marcind decisiv devenirea noastră. Un moment pe care istoria îl aștepta, îl pregătise, concentrând în sinteza lui prea-plinul aspirațiilor unui neam. Fericită conjuncție a acestor străvechi și năvalnice aspirații de libertate, de progres și de demnitate națională, cu o programă de luptă precis definită, gândită sub dictarea și sub porunca timpului, acut înțeles de cei mai buni fii ai poporului, noua forță politică s-a încorporat astfel vieții noastre ca legiuită expresie a năzuințelor veacurilor și ca supremă chemare a viitorului.

Puțini, în epocă, au prevăzut cit de intens avea să fie procesul de difuziune în mase a ideilor înscrise pe steagul partidului comunist, cit de rapid muncitorimea, poporul avea să capete, prin aceste idei, conștiința de sine, cit de radical și de ofensiv avea să fie marșul lor către viitor. Puțini, și totuși nu chiar puțini au prevăzut impetuoasa ascensiune a tinerei forțe politice, dovadă că s-au temut de ea, apariția partidului comunist însemnând, aproape concomitent, ilegalizarea sa. Cei ce au hotărât atunci această măsură și-au imaginat că o idee ilegalizată își tocește tăișul, că un ideal pus sub obroc încetează să mai fie un ideal, că niște oameni hăituiți, prizoniți, azvirlți în temnițe vor fi ruți de mase, iar masele vor fi rupte de lupta lor. A fost o miopie, forțele retrograde, sint totdeauna mioape, e fatal să fie mioape, istoria a probat-o din plin. Căci în toți acei ani, ei, comuniștii români, s-au dovedit purtătorii idealurilor celor mai nobile, ale celor mai adinc implintate în fibra de gând și simțire a neamului, coalizind în juru-le toate forțele vie ale națiunii, toate forțele tectonice ale libertății, ferăstruind cu ele munții împotrivrării vremurilor, imobilizând prigoana celor tari, denunțându-le infirmitatea istorică, impunind primatul unei realități de care viitorul a trebuit să țină cont: consonanța istorică a României și a românilor cu necesitatea prin revoluție, emancipând principiul revoluției ca unică sursă a împlinirii țării și neamului. Prin aceasta, cea mai tinără forță politică românească s-a dovedit, tocmai prin tinerețea și dinamismul ei, cea mai aptă să-și asume istoria pentru sine și s-o transforme pentru popor.

Astăzi, la 65 de ani de istorie comunistă în România, nimeni, absolut nimeni, oricine ar fi și oriunde s-ar afla, nu poate spune că marile puncte din programul cu care tinără forță politică s-a prezentat în fața poporului n-au fost onorate. Ele s-au întrupat în răsunătoarele bătălii de clasă, în eroicele jertfe din anii prigoanei, ele s-au întrupat în actul revoluționar de la 23 August 1944, ele s-au întrupat în construcția unei noi Românie, țară a muncii și a domniei muncii, răspunzând din plin speranțelor care din veac scinteiază pe chipul ei. Ele s-au întrupat cu o unică strălucire în anii care s-au scurs de la Congresul al IX-lea al partidului, anii cind, pentru prima oară, socialismul a coborât din ramele aurite, dar reci, fără viață, ale sloganului, căpătind cu pregnanță și adevăr relief fierbinte al faptelor. Ele, angajamentele asumate de comuniști în fața poporului, a istoriei, s-au întrupat cu o nouă și radicală temeinicie în această epocă pe care o numim, cu adincă dragoste și recunoștință, cu numele conducătorului care, pentru întâia oară, a abordat destinul național în chiar spiritul său, transformând acest spirit în supremul comandament al demersului social: EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU.

Vor trece anii, România noastră va fi alta, se va innobila cu noi podoabe ale vetrei și ființei ei, dar nimeni nu va uita vreodată capacitatea cosmică de iradiere transformatoare a peisajului și a vieții pe care Congresul al IX-lea al partidului a adus-o în devenirea noastră. Trăim, și vom trăi mai departe, cit va fi țara de la Dunăre și Carpați, sub aura aceluia mareș moment, pe care îl potențăm mereu, prin noi și noi acte revoluționare, prin noi și impetuoase fapte de muncă și de creație, legitimind și întărind mandatul pe care, cu neșovăită încredere, l-am încredințat celui care numește astăzi — cu numele său — o epocă.

N-a fost, desigur, simplu, n-a fost ușor să întemeiem această epocă, cea mai strălucitoare din istoria noastră, cea mai înaltă din panorama construcției naționale. Au trebuit lepădate niște măsuri și niște concepte osificate sau false, care strangulau gândirea și acțiunea economico-socială vie; au trebuit izolate și extirpate niște erori politice și ideologice; a trebuit impus refuzul formelor împrumutate de aiurea, al formelor care nu erau dictate de realitățile naționale și de stringența istorică; a trebuit detronată parada lozincilor fără acoperire în faptă, a trebuit întronată dezvoltarea științific fundamentală, fondată pe resursele naționale și pe resursele creatoare ale poporului; a trebuit declanșată, la întreaga-i dimensiune și la întreaga-i semnificație, lupta cu inerția, pentru primatul noului și curajul lui; au trebuit repuse în drepturi libertatea reală, democrația reală, independența reală, expresia liberă, competiția liberă a valorilor, critica și autocritica, neascunderea adevărului, oricât de dureros poate fi uneori acesta; au trebuit introduse echitatea și etica în relațiile sociale; a trebuit instaurată disciplina muncitorească, cu iradiere egală pentru toți membrii societății, indiferent de funcții; a trebuit ca forța demiurgă, modelatoare a maselor largi să fie instalată la condu-

ceră țării, și nu ca simplă prezență, ci ca act creator, cu caracter de ineluctabilă lege a dezvoltării; a trebuit readus în lumină dreptul acestui popor de a avea o istorie, o civilizație, o cultură ce vin din străfunduri de timp și la grandorii cărora să se poată închina nestinjenit; a trebuit ca omul, cu nevoile lui, să fie, cu adevărat, țelul suprem al efortului social, și nu omul abstract, protagonistul fără substanță al „umanismului” festiv, ci omul cu nume și cu prenume, căci socialismul e făurit de oameni cu nume și cu prenume; a trebuit pusă în operă gigantica bătălie a ctitoririi omului nou, a revoluționarului și a patriotului de înaltă conștiință; a trebuit demolat și săpat pînă la rădăcinile edificiului social, au trebuit consolidate pe dedesubt temelile și construit din nou, pe linii arhitectonice deschise spre ființa nației și spre universal.

N-a fost ușor, n-a fost simplu. Nimic nu ne-a căzut cu hîrzbol din cer, nimic nu ni s-a dat, ba, dimpotrivă, a trebuit să recuperăm, prin eforturi adesea excepționale, ceea ce, în timpuri nu prea îndepărtate, ni s-a tot luat. N-a fost ușor, n-a fost simplu. A trebuit ca, prin aceleași excepționale eforturi, să traversăm, menținându-ne vie statornicia înaintării, ascuțitele praguri ale crizei economice planetare, de rigorile căreia n-am putut, nu putem fi cruțați, n-avem cum fi, ca trăitori pe această planetă. N-a fost ușor, n-a fost simplu. Dar — după cum ne învață cirmaciul destinelor noastre — „pe o mare liniștită oricine poate să navigheze; un navigator bun nu se teme însă nici de furtună, navighează și în condiții grele. Acționind în mod revoluționar, partidul nostru trebuie să știe să infrunte orice greutăți, orice furtuni și să conducă poporul nostru spre împlinirea năzuințelor sale supreme, spre fäurirea socialismului și comunismului”.

N-a fost ușor, n-a fost simplu. Am trecut, în aceste două decenii, printr-o frenetică și agitată primăvară socială, în care spectaculoasele prefaceri ale peisajului, încordarea și cuceririle muncii, contradicțiile, zbuciumul, căutările s-au amestecat în chip firesc, cu firescul cu care natura își concentrează culorile și contrastele în opere cu rezultate fundamentale. N-a fost simplu, n-a fost ușor, dar la capătul acestor două decenii, de o densitate a creației noastre istorice fără seamăn, țara, iată, s-a așezat, și, contemplată azi de oriunde, dinăuntru sau din afară, se dezvăluie într-o surpriză și o noblețe o reliefurilor ce răsplătesc din plin aspra trudă îngropată la temelile lor. Trăim astăzi într-o Românie de șase ori mai puternică industrial decit în 1965, cu coloși ai noului (precum hidrocentralele de pe Dunăre, Canalul Dunăre-Marea Neagră, Transfăgărășanul, metroul) ce se înscriu printre piscurile acestei lumi. Trăim într-o Românie ce raportează, pentru aceeași scurtă etapă, o creștere de peste două ori și jumătate a producției agricole, în ciuda unor grele încercări ținind de legile oarbe ale naturii. Trăim într-o Românie în care orașul și satul, casa și haina omului, învățămîntul și știința, civilizația și cultura cunosc o perpetuă și dinamică innoire, întregind noua calitate a muncii cu noua calitate a existenței pe toate planurile. Trăim într-o țară în care proiecțiile anilor care vin, deduse din Directivele Congresului al XIII-lea al partidului, conferă unor asemenea epocale realizări doar statutul de primă treaptă într-o spirală mereu suitoare.

Toate aceste mari bogății și mari străluciri ale vetrei și ființei noastre sint opera, eroica și măreața operă, a tuturor fiilor pămîntului românesc, indiferent de naționalitate, constituiți în marele bloc de granit al națiunii noastre socialiste, sub conducerea unei forțe politice mai puternice astăzi ca oricind. Căci, așa arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, „marile succese obținute în România socialistă sint nemijlocit legate de uriașa activitate politică și organizatorică desfășurată de partidul nostru, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de forță politică conducătoare a societății. Partidul se afirmă tot mai puternic ca centru vital al întregii națiuni, de la care emană gindirea cutezătoare menită să asigure transformarea revoluționară a societății, forța ce însuflește energiile creatoare și pune în valoare geniul întregului popor român, deschizind patriei minunate perspective de progres și civilizație”.

De pe soclul acestor mari cuceriri se petrece, la ceasul de față, dialogul nostru cu lumea, implicarea noastră majoră și responsabilă în veacul în care trăim și a cărui calmă și liberă respirație, nestinjenită de nici o amenințare, ne străduim s-o propulsăm. O propulsăm prin marile inițiative de pace, de dezarmare, de înțelegere, de colaborare, de apărare a libertății și independenței popoarelor, care poartă în conștiința noastră și în conștiința umanității numele eminentului lor promotor, președintele Nicolae Ceaușescu.

Identificate în conștiința omenirii, purtind cununa unei admirabile universale, numele României și al conducătorului ei numesc astăzi mîndria noastră de a trăi în această țară și în acest unic și minunat ceas istoric. Nu poți să nu fii mîndru de tot ceea ce ai trudit, ai trăit, ai creat. Nu poți să nu fii mîndru cind constai că ideile tale, ideile ce-au dat sens vieții tale în aceste două decenii, își croiesc drum în lume și biruie. Biruie, fiindcă sint raționale și drepte. Biruie, fiindcă sint curajos răsperate și urmate, în primul rînd, de noi înșine.

În anul 65 al glorioasei lui existențe, Partidul Comunist Român — partidul poporului de la Dunăre și Carpați — încheie o epocă și o operă de covârșitoare dimensiuni istorice, deschizindu-le amplu spre viitor.

ILIE PURCARU ■

Un nume
pentru
o epocă
de aur:
CEAUȘESCU

Oamenii al căror nume și a căror viață sînt gravate în marile cărți de istorie ale neamului au o existență continuă în conștiința poporului. Chemati de o sacră datorie, aflînd răspunsuri înțelepte celor mai grele de sens întrebări, visînd cu luciditate și dedicîndu-se, clipă de clipă, făuririi unui nou destin patriei lor, ei — temerari strategii, entuziaști visători — își asumă imensă responsabilitate a pionieratului, a purtătorului de drapel pe drumuri neumblate pînă atunci.

Între acești eroi naționali, comunistul Nicolae Ceaușescu simbolizează forța și dirzenia unei întregi clase muncitoare, neclintită în credința ei că libertatea, fericirea și independența deplină a țării sînt întemeieri ale revoluției, ale luptei fără rezerve și statornicei iubiri de dreptate. Marele revoluționar Nicolae Ceaușescu — aflat din fragedă adolescență pe baricadele asprelor bătălii de clasă, înfruntînd cu demnitate și curaj false acuze, greutăți, primejdii — aduce în galeria celor mai de

seamă bărbați politici și de acțiune ai României din toate vremurile suflul nou și viguros al totalei încrederi în semeni, al efortului fără odihnă închinat propășirii patriei, al nemărginitului devotament față de cauza Partidului Comunist, a socialismului și păcii.

Epoca Nicolae Ceaușescu — exemplară înălțare a speranțelor unei nații la puterea prezentului — este o impresionantă creație incorporînd energii și pasiune, patriotizm și omenie. Acest nume va traversa timpurile spre a oferi viitorimii o pildă de vizionarism și temeinică zidire. Moment de grație în devenirea României, Epoca Nicolae Ceaușescu oferă istoriei planetare modelul unei societăți ale cărei izbinzi pornesc dintr-o profundă cunoaștere a dorințelor și posibilităților unui popor, din cutezanță, limpezime de gînd și nestrămufată dragoste de viață.

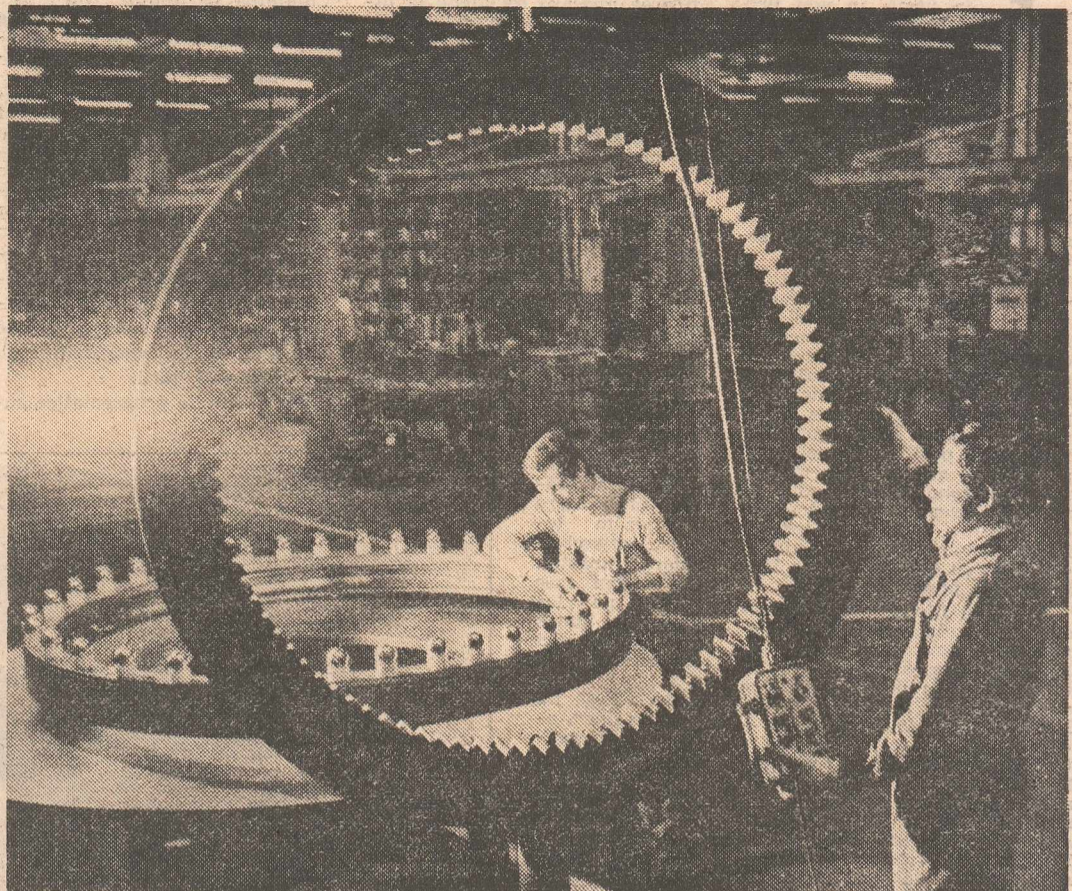
O Epocă asemenea Omului care i-a imprimat calea și i-a vegheat împlinirea.

„Trebuie să ne gândim permanent și la prezentul, dar și la viitorul poporului nostru, al patriei. Să nu uităm nici un moment că avem marea răspundere de a asigura patriei, poporului nostru un viitor luminos, liber, independent, în cadrul societății socialiste multilaterale dezvoltate și al comunismului!”

producția industrială s.a.) este exprimat sintetic în noul obiectiv, stabilit pentru acest cincinal, ca peste 92-95 la sută din produsele românești să fie realizate la un nivel mondial de performanțe tehnico-economice, o parte dintre ele urmând să se situeze chiar pe primul loc în lume din acest punct de vedere. Această „decolare” a industriei românești pe verticala competitivității mondiale este poate una dintre cele mai sugestive mărturii asupra energiilor de muncă și creației descătuse în această epocă de afirmare plină a personalității fiecărui om al muncii din patria noastră, cărui i s-a redat, printr-un amplu și unic în felul său sistem instituțional democratic, conștiința dependenței sale de propria-i muncă și a progresului tuturor de eforturile fiecărui.

Experiența țării noastre a dovedit, o dată mai mult, că industrializarea constituie unica alternativă pentru orice țară care vrea cu adevărat să progreseze rapid și multilateral. Nu o dată s-a spus, în timpul vechiului regim, că România trebuie să rămână o țară eminate agrară, că poporul român nu ar avea, chipurile, vocația industriei și că nu ar trebui să pască pe calea industrializării. Dezvăluind esența nefastă a acestei teze, daunce pricinuite prin promovarea ei, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că „dacă România, trecind pe calea construcției socialiste, nu ar fi acționat pentru dezvoltarea puternică a forțelor de producție, pentru realizarea unei industrii moderne pe baza tehnicii celei mai avansate, am fi rămas în continuare o țară slab dezvoltată, dependentă de țările industrializate”. Întreaga dezvoltare economico-socială din

ultimile două decenii, marile platforme industriale create în toate județele țării, realizările prestigioase în ramuri industriale de vîrf, construcțiile de proporții uriașe cum sînt Canalul Dunăre — Marea Neagră, Transfăgărășanul, Metroul bucureștean, realizările tehnico-stiințifice de prestigiu, cum sînt platformele de foraj marin sau centralele atomo-electrice aflate în curs de execuție și alte asemenea exemple dovedesc pe deplin justetea politicii partidului nostru comunist de a fi „reafirmat condițiile afirmării plină a forței creatoare a unui popor stăpin pe destinele sale, care își făurește în mod conștient noua sa istorie, viitorul său liber și demn. Astăzi putem aprecia mai bine, din perspectiva marilor înfăptuiri care au dat chip nou peisajului industrial al țării, valoarea nu numai teoretică, ci și practică a ideii de multilateralitate, care ocupă un loc central în gândirea teoretică și activitatea practică ale secretarului general al partidului și care exprimă faptul că noua orinduire se construiește ca un sistem unitar, în care se dezvoltă atât forțele de producție cit și relațiile de producție, atât viața materială cit și cea spirituală a societății, atât structurile economice cit și cele sociale, atât peisajul economic cit și calitatea vieții, a cărei esență o formează afirmarea multilaterală a personalității umane. Programul partidului, documentele congreselor și conferințelor naționale, importante programe naționale în domeniul industriei, energiei, „reconstrucției” pămîntului, științei și tehnologiei, ca și în domeniul vieții ideologice și culturale stau mărturie că partidul a dat orientări principale politicii sale actuale,

Industrie modernă la nivelul exigențelor veacului

o dată cu fundamentarea căilor de continuare a procesului revoluționar, a operei de construcție socialistă.

Cupola de strălucire a viitorului

Aprecierii tovarășului Nicolae Ceaușescu potrivit căreia „avem programe și hotărîri clare, avem o linie generală justă pentru activitatea în toate domeniile” concretizează rezultatele unui efort constant, ale unei preocupări asidue ce caracterizează activitatea partidului după Congresul al IX-lea și a cărei trăsătură definitorie este înțelegerea realistă a cerințelor de progres ale României, stabilirea opțiunilor economice și sociale pornind de la aceste cerințe și totodată de la posibilitățile de progres ale țării, apreciate în dinamica lor.

Întreaga activitate a partidului nostru comunist, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se distinge, din acest punct de vedere, printr-o deosebită putere de previziune, printr-o preocupare neslăbită de a scruta viitorul mai apropiat și mai îndepărtat, descifrînd cu claritate legitățile și tendințele dezvoltării societății românești. Aceste trăsături se vădese, încă o dată, cu pregnanță în orientările de perspectivă stabilite de Congresul al XIII-lea privind dezvoltarea economico-socială a României pînă în anul 2000. „În ultimul deceniu al secolului al XX-lea — sublinia secretarul general al partidului —, prin promovarea largă a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne, va continua procesul revoluționar de formare și dezvoltare a bazei tehnico-materiale a societății multilaterale dezvoltate, pentru trecerea la societatea comunistă”. O asemenea privire cetezătoare asupra perspectivelor dezvoltării economico-sociale a patriei pînă la sfîrșitul acestui mileniu este cu atât mai semnificativă cu cît puține țări din lume își propun astfel de planuri și programe îndrăznețe, mobilizatoare, dar și realiste. Direcțiile pe care se va aplea progresul țării noastre pînă în anul 2000 le constituie accentuarea și mai puternică a laturilor calitative ale activității în toate domeniile vieții economice și sociale,

creșterea mai accentuată a productivității muncii și a eficienței economice generale în toate sectoarele de activitate, introducerea în producție a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne. Industria va furniza la sfîrșitul acestui secol o producție în valoare de 2800-3200 miliarde lei, iar agricultura o producție anuală de cereale de 34 puțin 35 milioane tone. Întreaga dezvoltare economico-socială va fi exprimată de o creștere a venitului național de 2,3-2,6 ori în anul 2000 față de 1985, pînă la sfîrșitul secolului urmînd a se realiza un venit național de 72 000 - 82 000 de lei anual pe locuitor. Aceste uriașe resurse, rațional repartizate și folosite, vor permite concomitent o amplă și continuă extindere și modernizare a bazei tehnico-materiale, ridicarea economico-socială a tuturor județelor, încheierea procesului de organizare teritorială și de sistematizare a localităților țării, soluționarea deplină a problemei locuințelor, creșterea substanțială a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

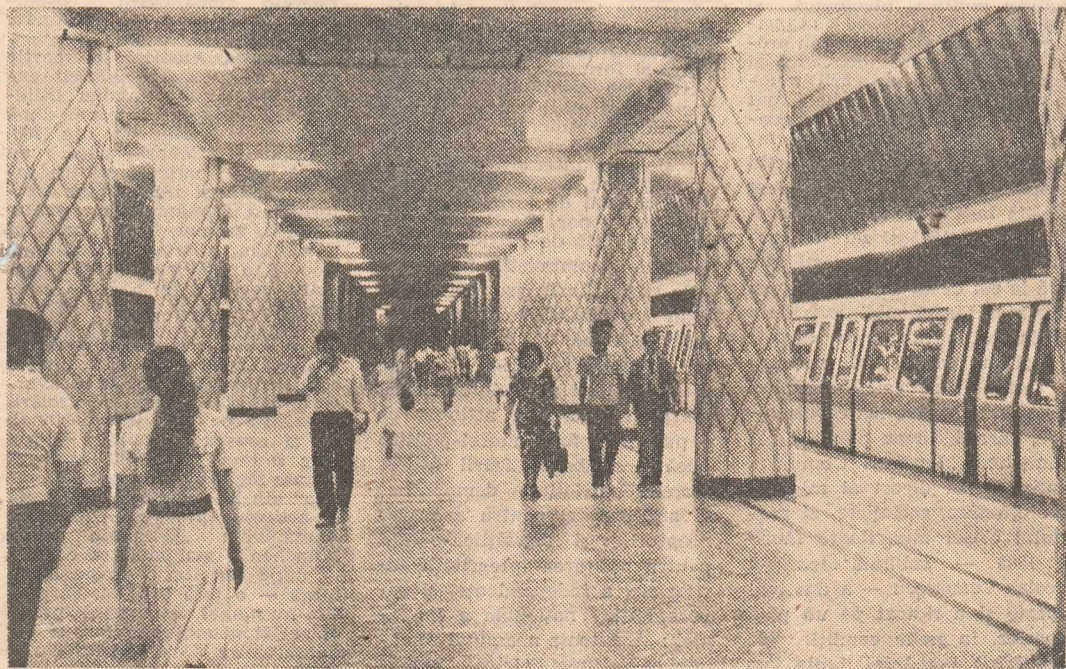
Sintetizînd finalitatea programului de dezvoltare economico-socială a țării pînă în anul 2000, Rezoluția adoptată de Congresul al XIII-lea subliniază: „România se va înfățișa, la sfîrșitul acestui secol, ca o țară socialistă multilateral dezvoltată, atât din punct de vedere al producției industriale și agricole, al învățămîntului, științei și culturii, cît și în ceea ce privește nivelul general de viață și civilizație al poporului, asigurîndu-se astfel condițiile materiale necesare pentru trecerea la înfăptuirea și la manifestarea tot mai largă în societatea noastră a principiilor comuniste de repartitie, de muncă și de viață în toate domeniile de activitate”.

Transformările revoluționare de mare amploare și profunde înfăptuite în toate domeniile vieții economico-sociale, ca și proiectele de continuare și dezvoltare a edificării multilaterale a patriei reprezintă dovezi grăitoare ale înaltei capacități a partidului nostru de a stăpîni dialectica vieții economico-sociale printr-o vastă activitate de elaborare și înfăptuire a unei strategii științifice în care arhitectura socială și umană a viitorului găsește temelii trainice în citorile prezentului.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Imagine familiară în fiecare localitate a țării: noi construcții edilitare, noul chip al oraselor

Fragment din noul peisaj al Bucureștilor: metroul

Rădăcini adânc împlintate în istoria neamului

Făurirea, cu 65 de ani în urmă, în mai 1921, a Partidului Comunist Român, a constituit un moment de însemnătate istorică în dezvoltarea mișcării muncitorești, revoluționare, în organizarea și conducerea luptei pentru drepturi și libertăți democratice, pentru apărarea independenței și suveranității țării, pentru o viață liberă și demnă, într-o orinduire socială nouă — orinduirea socialistă.

Partidul Comunist Român devenise moștenitorul întregului tezaur al tradițiilor revoluționare ale clasei muncitoare, al organizațiilor sale politice și profesionale, exponentul fidel al intereselor vitale ale întregului popor român. În făurirea partidului comunist s-au îngemănat trăsăturile pozitive și sensurile progresiste ale mișcării muncitorești revoluționare, s-au afirmat, mai pregnant și în termeni de acțiune practică, temelurile fundamentale ale proletariatului, și, odată cu ele, aspirațiile înaintate ale poporului nostru.

Reliefind filonul adânc al tradițiilor revoluționare ale clasei noastre muncitoare, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Putem spune, cu deplină temei, că adevăratele începuturi ale Partidului Comunist Român — care continuă cele mai înalte tradiții de luptă ale poporului și au rădăcinile împlintite adânc în mișcarea muncitorească, socialistă din a doua jumătate a secolului trecut — coincid cu începutul activității partidului muncitoresc călăuzit de teoria revoluționară marxistă“.

Încă de la crearea sa, acum aproape un secol, partidul clasei muncitoare și-a spus cuvântul asupra principalelor probleme cu care a fost confruntată țara, preconizând soluții proprii înaintate, în consonanță cu aspirațiile poporului muncitor: de la cerința dezvoltării industriale, ca temelie economică a societății socialiste până la soluționarea democratică a problemei țărănești, de la imperativul largirii drepturilor cetățenești până la ridicarea nivelului de civilizație materială și spirituală a maselor, de la apărarea drepturilor suverane ale țării până la comandamentul făuririi unității național-statale.

În ambianța revoluționară a anilor care au urmat făuririi statului național unitar, mișcarea socialistă din România a devenit în scurt timp o forță politică de masă, înregistrându-se un flux puternic al muncitorilor și altor categorii de oameni ai muncii spre organizațiile socialiste, sindicale și de tineret. Faptul că Partidul Socialist din România a ținut seama în elaborarea concepției sale programatice de realitățile țării, pronunțându-se de pe pozițiile cele mai înaintate, asupra tuturor problemelor care preocupau societatea românească, s-a răsfrint pozitiv asupra evoluției sale organizatorice, creșterii influenței în rindurile maselor muncitoare.

Realizarea statului unitar, precum și cerințele transformării democratice a societății românești, în ansamblul ei, făceau imperios necesară unificarea pe scară națională a mișcării muncitorești și revoluționare, a tuturor forțelor politice înaintate ale țării. Exprimându-și satisfacția pentru înfăptuirea unității statale, Comitetul Executiv Provizoriu al Partidului Socialist din România și Comisia Provizorie a Sindicatelor s-au adresat tuturor forțelor socialiste, chemându-le să formeze „un singur bloc socialist, un singur partid proletar, care să ducă înainte lupta clasei muncitoare din noua Românie spre realizarea idealului ei socialist“.

O semnificație deosebită, pe linia unificării mișcării muncitorești în cadrul statului național unitar, a avut Conferința Partidului Socialist din 23-26 mai 1919, la lucrările căreia au participat delegații de pe întreg teritoriul al României. Măsurile organizatorice adoptate și care

aveau menirea să grăbească unificarea mișcării socialiste la nivel național au favorizat constituirea, în decembrie același an, a Consiliului general al partidului socialist, organul reprezentativ al întregii mișcări socialiste din România.

O caracteristică a documentelor programatice care au apărut în această perioadă, precum și desfășurarea concretă a mișcării muncitorești și socialiste relevă preocuparea și dorința de a aplica creator principiile socialismului științific la realitățile României, subliniind rolul factorilor interni și al condițiilor specifice românești. „Teoria marxistă care ne călăuzește — se scria în «Socialismul» din 1919 — ne impune să cunoaștem, în rindul dintii, împrejurările în care trăim, mediul țării noastre, solul în care trebuie să săpăm și fiecare să așezăm temelii organizațiilor noastre. Să clădim casa noastră pe temelie de piatră masivă, ca nici furtunile să nu o clatine, nici șuvoaiele să nu o zdruncine“, aceasta însemnând că „aplicarea socialismului într-o țară se deosebește de aplicarea lui într-alta după cum deosebite sint condițiile în care el trebuie să fie aplicat“.

Poziția înaintată a Partidului Socialist față de problemele fundamentale care se puneau în fața societății românești a dus la creșterea influenței sale în rindul clasei muncitoare, a maselor largi populare, fapt oglindit și cu prilejul alegerilor parlamentare din 1919 când socialistii au reușit să obțină 7 mandate în Adunarea deputaților iar la alegerile din 1920, 21 de mandate în Camera și 1 mandat în Senat.

Cristalizarea ideii potrivit căreia partidul comunist urma să ia ființă nu prin scizionarea vechiului partid socialist, ci prin folosirea și preluarea a tot ce era pozitiv în partidul socialist, în experiența și tradiția lui, a avut o mare importanță, marcând o recuperare pe plan superior a unității mișcării revoluționare.

Un eveniment care se înscrie în aria pregătirilor pentru convocarea marelui forum al partidului a fost ședința Consiliului general al partidului și sindicatelor din 30 ianuarie — 3 februarie 1921. Nemulțumite de faptul că mișcarea muncitorească a luat un curs ireversibil către transformarea, în cel mai scurt timp, a partidului socialist într-un partid revoluționar, comunist, elementele social-democratice nereceptive la transformările care trebuiau să se producă, de altfel puține la număr, s-au pronunțat împotriva făuririi partidului comunist. Această hotărâre nu a afectat însă unitatea partidului. „Social-democrații — remarca «Socialismul» după ședința Consiliului general — au apărut ceea ce sint, elemente izolate, care ar fi rămas înăuntrul partidului tot atât de străine de năzuințele masei, pe cât de străine erau în afara partidului“ Se aprecia că ele nu aveau nimic comun cu masele muncitoare și de aceea manifestul

Consiliului general proclama că „unitatea partidului nu este atinsă“ și că partidul întreg „rămâne unit împrejurul steagului purtat cu cinste prin atâtea bătălii“.

Într-o atmosferă de responsabilitate politică, la 8 mai 1921 au început, în Capitală, lucrările Congresului general al Partidului Socialist, căruia îi revenea sarcina de a consfinți unificarea mișcării muncitorești și a proclama transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist Român. Congresul a reprezentat prin delegații aleși în secțiuni și care dispuneau de 540 de mandate, toate organizațiile de pe cuprinsul țării.

Documentele programatice su-

puse dezbaterii, precum și luările de cuvânt au reliefat dorința de nezdruccinat de a înarma partidul cu o strategie și o tactică consecvent revoluționare, care să corespundă în grad mai înalt misiunii sale istorice de răsturnare a la putere a claselor exploatare și trecerea puterii politice și economice în mina muncitorilor de la orașe și sate.

După mai multe zile de discuții și dezbateri fructuoase, în seara zilei de 11 mai, într-un entuziasm de nedescris — după cum relata ziarul „Socialismul“ — s-a trecut la vot. Congresul a hotărât transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist Român.

Făurirea Partidului Comunist Român a constituit o strălucită victorie politică, ideologică și organizatorică a clasei muncitoare, rezultatul unui amplu proces de maturizare ideologică și organizatorică a mișcării muncitorești din România. El a luat ființă ca un partid unitar centralizat, având organizații în întreaga țară. Titlatura de Partid Socialist-Comunist care a fost folosită încă înainte de Congresul din mai 1921 și care a figurat în documentele partidului până la cel de-al doilea Congres, avea menirea să sublinieze ideea continuității, filiațiunea directă și legitimă cu trecutul mișcării și, totodată, să reliefeze saltul calitativ, valențele noi revoluționare, care defineau partidul comunistilor. „Partidul Comunist, continuatorul direct al mișcării revoluționare, socialiste, al partidului clasei muncitoare făurit în 1893 — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — a dus mai departe și a ridicat pe un plan superior, în noile condiții ale dezvoltării României, lupta de eliberare socială și națională“.

Intemeindu-și activitatea pe tradițiile înaintate ale mișcării noastre muncitorești, pe legătura organică cu realitățile țării, intruchipând spiritul revoluționar militant, partidul comunist întrunea acele trăsături și calități care să îi permită să organizeze și să conducă clasa muncitoare și aliații ei firești în lupta pentru realizarea obiectivelor revoluției și a idealului făuririi orinduirii socialiste.

Sarcina organizării, mobilizării și conducerii luptei clasei muncitoare, a maselor populare pentru înlăturarea de la putere a claselor exploatare și transformarea revoluționară a societății a necesitat eforturi susținute, un devotament nemărginit, sacrificii mari pentru cauza revoluției. În noile împrejurări, de după interzicerea sa, în 1924, necesitatea organizării muncii ilegale, a îmbinării ei cu munca legală, găsirea unor forme de manifestare care să asigure largirea și întărirea legăturilor partidului cu masele muncitoare, în primul rind cu clasa muncitoare, au devenit probleme de maximă importanță. Această activitate s-a împletit strins cu lupta pentru înfăptuirea unității de acțiune a clasei muncitoare în frontul unic al comunistilor și socialistilor.

O puternică manifestare a voinței clasei muncitoare, în frunte avînd pe comunisti, de a se opune politic și activ la clasa muncitoare, au reprezentat-o eroicele bătălii de clasă din timpul crizei economice, care au culminat cu marea ridicare la luptă din ianuarie-februarie 1933, care au avut, pe lângă caracterul lor politic și economic intern, un puternic conținut antiimperialist, împotriva capitalismului monopolist care deținea poziții însemnate în ramurile economice principale ale țării.

Desprinzînd cele mai utile învățăminte din activitatea desfășurată în primul deceniu de existență, precum și din confruntările de clasă care au avut loc în perioada care a urmat, P.C.R. a eliminat treptat din concepția și practica sa unele aprecieri eronate, care aveau circulație în acel timp în mișcarea muncitorească internațională, aducînd corecții liniei politice și formelor sale. Astfel, în activitatea partidului și-a făcut loc tot mai mult o linie realistă, bazată pe studierea condițiilor social-politice interne, conjugate cu situația internațională, conștient și cu o atitudine mai angajantă față de țară și față de propriul popor. Sentimentul de dragoste față de patrie, pe care îl cultivă comunistii, în condițiile expansiunii fascismului pe plan internațional, al transformării Germaniei într-un focar de revizuire teritoriale, precum și al creșterii pericolului fascist pe plan intern, a acționat ca o puternică forță moral-politică pusă în slujba coaliției tuturor forțelor patriotice, democratice și antifasciste, pentru apărarea drepturilor și libertăților c'vice, pentru apărarea integrității teritoriale, a independenței și suveranității naționale a României: „Existența neamului românesc ca națiune, existența României ca țară independentă sint

în joc — se scria în «Scinteia», organul central de presă al P.C.R. Poporul român trebuie să se decidă dacă înțelege să-și apere existența și independența. Iar poporul român nu poate da decât un singur răspuns. Cu toată energia, la nevoie cu arma în mână, poporul român își va apăra existența...“ Arătînd că hitlerismul a devenit o primejdie reală pentru integritatea și suveranitatea patriei, ziarul concluziona: „Națiunea este în pericol. Poporul muncitor, apărîndu-se pe sine de ghearele fascismului, trebuie să apere națiunea de piere, trebuie să apere patria de groaza războiului și de pierirea independenței“.

Situîndu-se pe cele mai înaintate poziții de apărare a intereselor vitale ale țării și poporului, Partidul Comunist Român și-a extins tot mai mult influența în rindul maselor, în viața politică a țării, și-a lărgit contactele cu grupările și cu organizațiile democratice, a stabilit legături cu liderii ai principalelor partide burghezo-democratice, cu diferite cercuri și fracțiuni ale forțelor politice animate de sentimente patriotice, a acționat neabătut împotriva pericolului fascist pentru apărarea intereselor vitale ale maselor largi populare.

În focul luptei împotriva pericolului fascist pentru apărarea democrației și, deopotrivă, a hotărârilor țării amenințate de politica agresivă a hitlerismului, de pretențiile revizioniste ale statelor fasciste, precum și în dramaticele confruntări cu aparatul represiv, s-a manifestat din plin personalitatea de excepțional militant revoluționar a tovarășului Nicolae Ceaușescu, care a dat un minunat exemplu de cetezanță revoluționară și fermitate pentru cauza socialismului.

Incepînd din 1933, anul intrării în mișcarea comunistă, căreia avea să i se dedice, cu pasiune, devotament și energie clocotitoare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a militat cu ardoare pentru mobilizarea tuturor forțelor democratice în lupta împotriva pericolului fascist, pentru apărarea intereselor naționale supreme ale României. Stău măturie în această privință activitatea de reprezentant al tinerețului democratic din Capitală în Comitetul Național Antifascist, atitudinea sa demnă, dirză de revoluționar și patriot înflăcărat în timpul numeroaselor arestări, în fața instanței Tribunalului Comandamentului Corpului II Armată din Brașov, în 1936, cînd, tinărul revoluționar a dat o strălucită pildă de demnitate și devotament nefămurit pentru cauza pentru care lupta; atitudinea sa curajoasă de revoluționar și patriot în anii de detenție în Arestul Central din Brașov iar mai apoi, prin transfer, într-una din cele mai temute închisori — Doftana, veritabilă Bastilie românească — eveniment de la care se împlinesc anul acesta 50 de ani.

Anexarea Austriei în martie 1938, accentuarea politicii expansioniste a Germaniei hitleriste în sud-estul Europei după Acordul de la München din 1938, coteșirea Cehoslovaciei, au creat grave pericole pentru independența și integritatea teritorială a României. În aceste condiții, animat de un profund patriotism, Partidul Comunist Român a acționat cu și mai mare hotărâre în vederea concentrării tuturor forțelor democratice într-un front larg patriotic antifascist și mobilizării întregului popor la luptă pentru apărarea patriei. P.C.R. a avertizat asupra accentuării izolării României pe plan internațional, cit și asupra pericolului unui atac iminent hitleristo-horthyst asupra țării. În acest sens „Scinteia“ din 25 noiembrie 1938 scria în articolul: „Nori grei deasupra României“: „România după München e mai mult ca oricînd — după ferocita expresie a lui Iorga — o țară pîndită. Și pîndită nu numai de corbii de pradă ai revizionismului ungar, ci și de sălbaticia fiară îmbătățită de singele jertfelor sfîșiate, care este fascismul german (...)“

„Partidul Comunist Român își trage seva și vitalitatea din glorioasa istorie de milenii a poporului nostru, din toate evenimentele și luptele desfășurate de-a lungul vremurilor; el își afirmă hotărîrea de a asigura, în noile condiții istorice, dezvoltarea continuă, pe o nouă treaptă, a civilizației și vieții întregului nostru popor“

„Nori grei se strîng deasupra țării noastre. Existența ei liberă este amenințată, Partidul nostru nu va cruța nici o efortare, nici o jertfă, pentru a strînge laolaltă muncitorimea și a porni în fruntea ei la unirea tuturor forțelor dornice să apere pacea și independența României!“

La 1 decembrie 1938, cu ocazia aniversării a 20 de ani de la marea adunare populară de la Alba Iulia și încheierea procesului de făurire a statului național unitar român conducătorii organizațiilor profesionale ale clasei muncitoare au organizat întruniri muncitorești în numeroase orașe din țară „pentru a comemora acest fapt istoric, pentru a arăta însemnătatea lui și pentru a manifesta hotărîrea întregii muncitorime de a apăra Unirea împotriva oricărei amenințări“.

La începutul anului 1939 P.C.R. a adoptat o serie de măsuri în vederea intensificării activității antifasciste a maselor. Ziarul „Scinteia“ a publicat articolul „24 ianuarie 1859—1939“, în care, după ce arată importanța unirii făurite la 1859, sublinia: „Astăzi, cînd independența națională a poporului român și unitatea României sînt din nou primejduite, amintirea luptelor se pentru Unire trebuie să îndemne la o luptă dirză și hotărîtă contra dușmanilor din țară și a agenților lor dinăuntru“.

Lichidarea Cehoslovaciei ca stat și amenințarea directă ce plana asupra României în martie 1939 a prilejuit Partidului Comunist Român o luare de atitudine și mai hotărîtă împotriva pericolului cîmpirii României de către Germania hitleristă și aliații săi: Manifestul C.C. al P.C.R. din 17 martie glăsuia: „Trupele de asalt ale lui Hitler au invadat Cehoslovacia și se găsesc la granița țării noastre. Întreg poporul să se pună în stare de alarmă (...). Partidul Comunist din România dă alarma! Să fie pregătit de luptă întreg poporul român pentru apărarea țării împotriva cîmpirii hitleriste. Hitler vrea să ne răpească grîul, petrolul și teritoriul. El vrea să ne arunce în robie (...). Partidul Comunist declară: Comuniștii vor lupta cu arma în mînă în primele rînduri. Uniți-vă cu toții într-un singur front puternic contra lui Hitler și a aliaților săi revizionisti. Impuneți guvernului să se unească cu acele forțe externe care sînt hotărîte să lupte contra agresorilor fasciști (...).“

Străbătînd un proces continuu de maturizare politică și organizatorică, depășind încă unele teze care nu-i aparțineau, Partidul Comunist Român și-a extins tot mai mult influența în viața politică a țării, el reprezentînd forța principală a luptei împotriva pericolului fascist-hitlerist.

În lumina acestor coordonate a stării de spirit patriotice și antifasciste a maselor largi populare se evidențiază și legătura organică între amploarea și caracterul demonstrațiilor de 1 Mai 1939 și întreaga muncă desfășurată de comuniști, de socialiști — și social-democrați, pentru mobilizarea tuturor forțelor democratice și antifasciste la lupta împotriva tendințelor expansioniste și revizioniste ale statelor fasciste. Pornind de la tradiția și semnificația zilei de 1 Mai, ca zi de solidaritate muncitorească, Partidul Comunist a luat măsuri organizatorice pentru a asigura desfășurarea manifestațiilor la nivelul aceluși timp încercînd de mari pericole care planau asupra țării și a omeniilor. Are o deosebită semnificație prezența în primele rînduri ale organizatorilor marii demonstrații a tovarășului Nicolae Ceaușescu, patriot și revoluționar înflăcărat, profund devotat clasei muncitoare, poporului din rîndurile căruia s-a ridicat. Un rol deosebit în organizarea marilor manifestații antifasciste a revenit tineretului din Capitală din rîndul căruia se remarcă tinăra comunistă Elena Petrescu (Ceaușescu).

Manifestările patriotice antifasciste de la 1 Mai 1939 au constituit o victorie a Partidului Comunist a politici sale de Front unic cu celelalte partide muncitorești și democratice. Ele au fost larg comentate în cele mai diverse pături ale opiniei publice din țară și au avut un larg ecou pe plan internațional. Ele au contribuit, în același timp, la creșterea prestigiului, a autorității de care Partidul Comunist Român se bucura în fața întregii națiuni.

Puternica mișcare antifascistă și antihitleristă din România, al cărei promotor a fost Partidul Comunist Român, a profilat în opinia publică progresistă internațională imaginea unui popor profund atașat idealurilor de libertate și de independență națională, demn de tradițiile sale eroice glorioase. La 16 mai 1939 C.C. al P.C.R. a adresat conducerii partidelor burgheze o scrisoare în care arăta: „În fața primejdiilor din afară și a atacului pe care statele agresoare, sub conducerea Germaniei hitleriste, îl pregătesc asupra granițelor țării și a independenței ei, credem că se cere o unitară acțiune a tuturor partidelor hotărîte să apere această independență, indiferent de ideologia căreia fiecare grupare în parte rămîne credincioasă“.

În condițiile accentuării pericolului declanșării de către Germania hitleristă a războiului, Plenara a VI-a a C.C. al P.C.R. din iunie 1939 stabilea: „Partidul Comunist Român trebuie să-și concentreze toate eforturile pentru înfăptuirea grabnică a frontului unic, a frontului popular antifascist și a unui larg front al forțelor patriotice care să lupte contra agresivității fasciste, pentru stîrpirea agențiilor hitleriste“.

Marșul războinic al Germaniei hitleriste, cîmpirea succesivă a unor țări europene, începutul celui de-al doilea război mondial la 1 septembrie 1939 au creat o situație din ce în ce mai grea pentru România. Eforturile forțelor democratice, antifasciste de a se opune presiunilor cercurilor fasciste interne și ale Germaniei naziste, eforturi în care s-au antrenat cercuri largi ale burgheziei au primit o grea lovitură la 21 septembrie 1939, cînd primul ministru al țării, Armand Călinescu — adversar al expansiunii Germaniei hitleriste — a fost asasinat mișelește de către elemente ale Gărzii de Fier, cu complicitatea directă a Gestapoului.

În perioada septembrie 1939 — august 1940, România a traversat ultima etapă a desăvîrșirii izolării sale, rămînînd singură, la discreția blocului revizionist-agresiv, hitleristo-horthyst.

Ca urmare, la 30 august, României i-a fost impus odiosul Dictat fascist de la Viena, prin care partea de nord-vest a țării a fost înglobată Ungariei horthyste.

A oii celei de-a doua conflagrații mondiale au relevat situația Partidului Comunist Român, a clasei muncitoare, în primele rînduri ale luptei pentru salvarea ființei naționale a poporului român. Preocupat de interesele supreme ale națiunii, P.C.R. a știut să găsească un limbaj comun cu

toate forțele și grupările politico-sociale opuse dominației germane, pentru salvarea intereselor naționale vitale ale țării. Partidul comunist a fost prezent în toate înțelegerile făurite din inițiativa și la insistențele sale și a avut rolul dinamizator al tuturor forțelor care acționau pentru eliberarea țării de sub dominația fascistă. Sub conducerea Partidului Comunist Român s-a înfăptuit cu succes revoluția de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă din august 1944. „Răsturnarea dictaturii militarofasciste și a dominației Germaniei hitleriste — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român — a marcat o cotitură istorică în viața poporului nos-

trii, a deschis calea pentru eliberarea deplină a țării, pentru trecerea la înfăptuirea transformărilor democratice, revoluționare, pentru întărirea independenței și suveranității țării“.

Partidul Comunist a constituit forța hotărîtoare care a asigurat participarea poporului român, cu întreaga sa armată, cu întregul său potențial material și uman, alături de armatele Uniunii Sovietice, de întreaga coaliție antihitleristă, în războiul contra Germaniei naziste, pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei și a unei părți a Austriei, pînă la victoria finală din mai 1945.

Sub conducerea Partidului Comunist Român, în perioada care a trecut de la victoria revoluției de eliberare națională și socială antifascistă și antiimperialistă, societatea românească a parcurs mai multe etape istorice, jalonate de profunde prefaceri revoluționare, de mari realizări în toate domeniile de activitate. Partidul a condus cu succes lupta pentru desăvîrșirea transformărilor revoluționare burghezo-democratice, pentru reforme sociale profunde, pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și trecerea la construcția socialistă. Sub conducerea Partidului Comunist Român, clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, întregul nostru popor au înfăptuit cu succes opera istorică de construcție socialistă, lichidînd pentru totdeauna exploatarea omului de către om, consolidînd noua orînduire și trecînd cu succes la făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate în România.

Marile înfăptuiri din toate domeniile obținute pe parcursul unei perioade de aproape patru decenii de muncă avîntată — perioadă în cadrul căreia se profilează distinct cele peste două

decenii de la Congresul al IX-lea, de cînd în fruntea partidului și statului nostru se află tovarășul Nicolae Ceaușescu — ilustrează eciocvent capacitatea creatoare, patriotismul fierbinte al partidului nostru comunist, forța politică conducătoare, centrul vital al națiunii noastre, care acționează cu consecvență pentru edificarea pe pămîntul României a societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Abordînd într-un spirit nou, profund creator, problemele fundamentale ale edificării orînduirii socialiste, ale dezvoltării forțelor de producție și perfecționării continue a relațiilor de producție și sociale, ale organizării și conducerii victii sociale, creșterii bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, ale afirmării sale libere și independente în rîndul națiunilor lumii, Congresul al IX-lea al partidului a inaugurat epoca cea mai înfloritoare și demnă din întreaga istorie a acestor meleaguri românești. „Congresul al IX-lea, arăta în acest sens, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a descătușat energiile creatoare, a înlăturat o serie de șabloane și dogme și a pus în fața partidului nostru sarcina edificării socialismului cu poporul și pentru popor, pornind de la condițiile concrete din România, aplicînd principiile materialist-dialectice ale socialismului științific, adevărurile generale valabile la realitățile României. Și tocmai înlăturarea acestor dogme și șabloane a descătușat energiile poporului nostru și a făcut să avem marile realizări de astăzi, care au ridicat țara pe treptele superioare ale dezvoltării multilaterale în toate domeniile“.

Încredere viitorul adînc convins că deplina unitate moral-politică a poporului român în jurul partidului comunist — centrul vital al națiunii noastre socialiste — al secretarului său general, președintele Nicolae Ceaușescu, reprezintă un uriaș izvor de forță al societății noastre socialiste, condiția fundamentală a înfăptuirii obiectivelor mărețe înscrise în Programul partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Dr. MIRCEA MUSAT ■
Dr. NICOLAE PETREANU ■

ÎNALȚĂ PATRIEI CINSTIRE

Înălță Patria cinstire-n Mai de flori,
Prinos curat cu care ne-neonjoară.
Ziua își plimbă arcușul pe viori
Cîntînd un imn în vasta primăvară.

Un imn cîntăm și noi de sărbătoare
În primăvara care se vestește.
Cu gîndul luminat de-același soare
Și inima vibrînd, sărbătorește.

Cinstim un jubileu de faptă-nălță
Ce-a-neunurat dorința din străbuni,
Români, maghiari, germani, toți laolaltă —
Îi sintem României fiii buni.

Partidul ne-a crescut în demnitate,
Zidirea Patriei o știm prin El,
Zidirea o durăm în libertate,
Spre a atinge comunistul țel.

GEO CIOLCAN ■

Ei, comuniștii au un singur privilegiu: datoria

Libertatea de a ne înfăptui visele

Nimic nu caracterizează poate mai pregnant, mai pilduitor, acțiunile și configurația spirituală a comunistului ca sentimentul datoriei, al datoriei liber consimțite, în consens intim cu viața sa interioară și nevoile societății din care face parte: obligația morală, dar și posibilitatea reală de a cuceri pentru sine și pentru alții o viață fericită și demnă. Numai pe această bază, prin ridicarea conștiinței politice și cetățenești pe o treaptă superioară, socialismul a devenit prima societate din lume în care dimensiunea antropologică a condiției umane se armonizează cu cea sociologică, în care însuși decideratul umanist al perfectibilității naturii umane devine obiectivul fundamental al acțiunii sociale. „În esență, noi comuniștii, a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne propunem, de fapt, să venim, dacă se poate spune astfel — în sprințul naturii, care a sintetizat în om forma superioară de organizare a materiei, acționând prin toate mijloacele pentru stimularea însușirilor celor mai nobile ale acestuia, pentru dezvoltarea sensibilității sale, a dorinței și voinței de autodepășire, pentru amplificarea continuă a cunoașterii sale, pentru împlinirea visurilor sale celor mai cutățoate de progres, dreptate și fericire”.

Privit din acest unghi de vedere, sentimentul datoriei aparține conceptului mai larg de libertate, deoarece libertatea de a-ți face datoria, oricând, oriunde, indiferent de condițiile bune sau grele — reprezintă motorul și miezul dialectic al întregii deveniri și nu poate fi propriu decât celui ce trăiește, inaripat de romantism, pentru o năzuință nobilă, dobândind fericirea înainte de a se întreba ce este ea. Iar comuniștii au fost feroți în toți cei 65 de ani de existență a partidului, având toată vremea sentimentul plener că, în numele unei cauze drepte, nu sînt de prisos nici cele mai dureroase sacrificii. S-a dovedit astfel că sentimentul datoriei a devenit o permanentă combustie în făurirea celor mai îndrăznețe vise, că numai în acest fel fiecare om al muncii a putut să participe, pe măsura posibilităților sale, ca subiect activ la marile asalt al necunoscutului, pentru ca ofensiva cunoașterii, dezvoltarea economică și socială a patriei să prindă viață în cadrul unui efort general, al datoriei colective și individuale în egală măsură.

Istoria, acest judecător de temut, intransigent, ne-a dat dreptate nouă. Nouă celor care am trăit cu sentimentul că avem în primul rînd libertatea de a ne face datoria, care am muncit ca credința că totul depinde de noi, de curajul, hărnicia și buna noastră credință, că viața ne face în permanență datori față de noi înșine. Istoria și nu altcineva, a demonstrat că țara nouă, România de azi, este rodul celor care au restabilit demnitatea axiologică a muncii, singurul mod prin care omul imprumută atribute prometeice, și poate ajunge la înalta misiune de erou-civilizator.

LIVIU TIMBUS ■

Zbor în speranță

Înaintează în patruleterul halei ce pare fără sfârșit cu precauții să nu produc zgomot. Nu-mi interzice nimeni, decît spațiul cuprins de tăcere și de oarcare măreție cu bolta lui înaltă de care atîrnă un uriaș pod rulant cu cîrligele ca niște ciocuri de păsări fantastice din povești mitologice. În mijlocul acestui peisaj, în fapt, cit se poate de firesc într-o uzină, o hărăbaie de metal suspendată între bolta de sticlă și podeaua de beton, sub care și pe lângă care mesteresc cițiva oameni ce par pigmeii unui Gulliver răpus în Țara piticilor. Mișcări măsurate, frunți încordate, ochi fixați pe scule, manometre și tot felul de relee ori cadrane de pe tablouri de comenzi automate. Stăruie o anume stare de înverșunare în gestica lor. Fixez, la rîndu-mi, pe fiecare pentru a le reține chipurile. Remarc mai întîi vîrstele amestecate. De la cel cu calota colilie la cel cu cheia franceză în mînă și cu privirile ce scapără de inteligență, sigur pe sine și parcă merou conștient de forța tinereții sale. În fond, nu mă preocupă ceea ce fac ei aici, acum. Știu. Sînt ultimele verificări și ultimele probe, înainte de a ieși pe poarta întreprinderii „1 Mai” din Ploiești, a unei „uzine pe roți” menită să avanseze singură, dirijată de un singur om, pe sub munții, pe sub ape, pe sub păduri, o „cîrliță” de săpat galerii orizontale cu diametre mari (de la 3,2 metri la 7) înlocuind munca a circa 4.000 de oameni. A circa 4.000 de mineri. Știu și faptul că este un proiect în întregime românesc ce înglobează mai multe invenții, știu și că a fost unul dintre punctele majore de atracție la Tîrgul Internațional București, cu o toamnă în urmă, știu și că a fost, chiar din acele zile, solicitată la export. Mai știu că este destinată pentru Riul Mare, pentru marea hidrocentrală din Munții Retezat, cu scopul de a străpunge mai rapid rocile dure de bazalt și granit, făcînd loc canalelor de aducțiune și liniilor de fugă a apelor spre turbine și lacuri de acumulare. Și mai știu că se încadrează prin toate datele ei în normativele tehnicii de vîrf a lumii și că a fost gîndită,

proiectată și realizată în același tempo al bătăliei contra cronometru ce caracterizează viața noastră, a românilor epocii comuniste, a „Epocii Ceaușescu”. Mai știu, totodată, că aspiră să deschidă și o nouă eră în petrol, în tehnica extracției de țigii — depășind chiar pe cea a forajelor marine — ajungînd să sape galerii petrolifere, strămutînd sondele sub pămînt și reușînd să smulgă rocilor tot ceea ce ascund cu avarie din aurul negru, zeul epocii moderne. Știu toate acestea mai demult, le-am aflat „sus”, în birouri, în jurul planșetelor, și am mai scris despre ele.

Ceea ce mă preocupă, întrebarea care mă frămîntă, așa cum mă frămîntă ori de cîte ori o misiune de reporter mă plasează în intimitatea unor realități de excepție ale țării, împlinite de oameni obișnuiți și neobișnuiți, este ce îi unește, ce îi determină, pe acești inși atât de diversi să-și sacrifice orele, zilele și nopțile, comoditățile, nu de puține ori viața de familie, chiar viața întregă, pentru un act colectiv ce nu reține numele nimănui? Ei, acești oameni ce trebăluiesc acum, cu atîta sirgînță și concentrare, pe sub hărăbaia de metal, cine sînt? Cum au ajuns la această trăire? Aflu că ei s-au constituit singuri, la un simplu apel al comitetului de partid din uzină, într-o „echipă de sacrificiu”. „În fond, ce sacrificiăm, spune cel cu calota colilie și care de 36 de ore n-a părăsit uzina (mîncarea li se aduce de la cantină), decît timpul cît stai acasă în halat și papuci?” Dar, în acest timp acasă crește un copil care nu-și vede tatăl, pentru că vine și pleacă la orele nopții, în acest timp acasă se petrec, se pot petrece necazuri, întîmplări fericite ori nefericite de familie la care ei nu ajung să fie părtași ori sprijin decît într-un timp sau altul... „Am citit într-o carte un lucru pe care n-am să-l uit niciodată, continuă Virgil Vasile, insul cu părul argintiu. Cum că oamenii, ca fluturii vor ieși întotdeauna din crisalidele durerii și înfrîngerii, înălțîndu-și zborul în speranță. Într-un anume fel la asta am asistat — și poate am fost și eu printre aceia — de cînd am venit pe lume și pînă azi. Speranța noastră a fost și este libertatea”. Nu sînt vorbe mari, nu sînt literatură, este esența biografică acestui bărbat cu patru decenii de viață trăită în Uzina „1 Mai” și cu peste un sfert de veac în Partidul Comunist Român. În mîntea și sufletul său se află gravat un film (documentar),

cu nu puține episoade tragice ori eroice, un film în care, secvență cu secvență, apare un personaj principal — el însuși. Primele rememorează orașul său natal, Ploieștiul, zgduid de bombe, înnebunit de explozii, devastat de flăcările apocaliptice ale rafinăriilor incendiate. În acest decur al groazei, un pușter de 13 ani, care trebuia să devină bărbat și să întrețină familia pînă ce „bătrînul” se întoarce de pe front, intra ucenic la „Concordia”. Ucenic pentru tunuri. „Concordia”, care fabricase unități de pompaj pentru petrolul Văii Prahova menit să umple buzunarele acționarilor străini, fusese reprodusă pentru armament. Așa a intrat în viață Virgil Vasile. Deși încă adolescent, a simțit sensul istoriei și a trăit „marele moment al libertății”, „cînd am topit tunurile și am început să facem din ele din nou scule și echipamente de foraj și extracție petroliferă”. Alte chipuri ale vîrstei sale apar mereu și nelipsit legate de chipul tuturor premierelor tehnice pornite în uzina care a luat simbolic numele Zilei Muncii, făcîndu-se cunoscută în toată lumea, din Siberia în Alaska și din Alaska în Venezuela și din Venezuela în Algeria și din Algeria în India și Orientul Mijlociu pentru instalațiile ei de foraj. A urcat drumul muncii și drumul învățurii — este astăzi maestrul și șeful unui atelier de montaj — drumul celei mai depline experiențe a libertății. „Mulți dintre partenerii noștri străini, deși ei înșiși ne impun termene extraordinare de strîns de livrare și produse cu performanțe foarte înalte, ne întrebă, paradoxal, de ce ne lăudăm cu „marșurile noastre forțate”, cu sacrificiile noastre”. Răspunsul este dat demult. Să primim de unde am pornit, să primim unde sîntem, să citim (Programul Partidului nostru) unde vrem să ajungem. Eu aș mai avea o replică, pe care am citit-o tot într-o carte — iată că mai avem timp și de lecturi: „Cei cărora le scapă vremea în care trăiesc, cred întotdeauna că trecutul a fost un paradis”. Noi știm prea bine că trecutul nostru nu a fost un paradis. De aici ne vin tăria și forța. Nu vrem să ne scape vremea. Trăim chiar cu înverșunare în interiorul ei. Iar sensurile acestui timp, în care putem trăi frumos, fără înfrîngerii, ni le-a arătat și ni le arată cu clarviziune Partidul Comunist Român”.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Douăzeci de surse de lumină

— Ce înscamnă pentru dumneavoastră — concret — democrația, tovarășe Ion Zarzără?

— Totul. De la punerea în discuție a unei idei pînă la luarea de decizii și, mai departe, pînă la punerea acestora în practică.

— Mai concret, vă rog. Stric legat de preocupările colectivului din care faceți parte.

— Una din marile probleme pe care le au de rezolvat cei aproape patru mii de oameni ai muncii din Antrepriza noastră este aceea a îndeplinirii programului de creștere a productivității muncii. Mai precis, conform hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. din noiembrie 1985, trebuie să ajungem, în 1990, la o dublare a productivității muncii față de anul trecut. Am început, în urma dezbaterilor din C.O.M., prin repartizarea membrilor consiliului oamenilor muncii și ai comitetului de partid, pe o perioadă mai îndelungată, în subunități de producție și organizații de bază pentru a urmări zilnic modul de realizare a sarcinilor, pentru a identifica mai operativ sursele de creștere a productivității muncii. În paralel, pe baza informațiilor primite de la punctele de lucru, am întreprins o serie de studii și analize, controale în diferite compartimente, vizînd mai buna organizare a muncii, propunerile și constatările făcute fiind valorificate în ședințele C.O.M. Cu toate acestea, rezultatele erau încă sub nivelul dorințelor și așteptărilor noastre. Pînă cînd, la un moment dat, cîțiva dintre muncitorii cu mai multă experiență ai unor brigăzi ne-au propus o altă soluție. Ziceau ei: „de ce să facă toate analizele în birou și nu la fața locului? De ce să stea cadrele tehnice la sediu și nu în mijlocul oamenilor?” Era vorba, de fapt, de scurtarea drumului de la idee la faptă, de renunțarea la o verigă intermediară. Apoi, de punerea în valoare a competenței științifice a specialiștilor noștri. Am analizat și am adoptat această soluție.

— Și totul a decurs după aceea perfect, nu-i așa? Ca într-o piesă de teatru cu final previzibil!

— Deloc. Unii dintre cei vizati să părăscă locurile co-

„Comuniștii trebuie să se afle permanent în primele rînduri pentru înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială a țării, pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului. Ei nu au și nu pot avea drepturi speciale sau privilegii“

mode din birou au încercat să ne convingă de ineficiența soluției, de lipsa ei de viabilitate. De ce să ne risipim care în-cotro? — spuneau. E mare nevoie de noi și aici. Nu e mai precaut să așteptăm?, să mai vedem?, poate lucrurile merg bine și fără noi acolo. Precauția excesivă e marele dușman al progresului. Există și ar fi bine să ia proporții, fără intervenția decisă a celor mulți, o adevărată — cum vreți să-i spuneți — știință sau artă a precauției. Dar conducerea colectivă nu poate nici gusta și nici admite această „artă a precauției“. Așa încât cadrele tehnice au fost repartizate în brigăzile complexe de producție, avînd ca sarcină urmărirea și sprijinirea aplicării măsurilor ce conduc la creșterea productivității muncii. Asta a determinat o conlucrare directă a specialiștilor cu muncitorii în direcția remedierii unor documentații tehnice, a introducerii de înlocuitori sau de tehnologii noi. Urmarea? Din multe propuneri venite, am selectat numai trei noi tehnologii, a căror eficiență economică atinge, la nivelul unui an, peste 10 milioane lei. Și continuăm pe acest drum. Propunerile și observațiile oamenilor muncii cu privire la stabilizarea muncitorilor pe formații de lucru, pregătirea minuțioasă a spațiilor de cazare ale oamenilor și de depozitare a materialelor înainte de începerea unei investiții — pentru a se evita transportul de forțe materiale și umane pe distanțe mari — sînt, la rîndu-le, în curs de soluționare. De asemenea, se desfășoară o amplă acțiune de calificare și perfecționare profesională a tuturor membrilor colectivului, de la cadrele de conducere pînă la ultimul lucrător.

— În ce constă, la A.C.H. Argeș, aplicarea principiului autoconducerii muncitorești?

— Autoconducerea implică hotărîre și asumarea unor importante responsabilități. Noi, de pildă, am stabilit o serie de măsuri care să ducă la punerea în funcțiune a obiectivelor la termen și urmărîm respectarea lor. Zilnic știm care sînt realizările, săptămînal discutăm în cadrul lucrărilor în graficele de execuție, iar lunar analizăm stadiile fizice, hotărînd ce trebuie făcut pentru o aprovizionare cît mai ritmică.

— În ce măsură climatul democratic în care vă desfășurați activitatea influențează bunul mers al lucrărilor?

— Răspunsul e unul singur, fără prea multă teorie, pe văzute, cum se zice. În ultimele două decenii s-au pus în funcțiune, în județul Argeș, douăzeci de hidrocentrale. Fiți absolut siguri că, într-un alt timp

și într-un altfel de climat, acest lucru n-ar fi fost posibil. Esența democrației noastre revoluționare este eroismul muncitoresc, puterea pe care o conferă omului starea de libertate și răspunderea pe care o are, permanent, față de cei din jur, față de țară. Trăim un timp — Epoca Nicolae Ceausescu — în care simțim cu adevărat, în fiecare clipă, că noi zidim patria, că patria sîntem chiar noi. Aceste cuvinte, des rostite, au deplină acoperire în tot ce s-a realizat pînă acum. Și nu e vorba doar de obiective economice. De oameni e vorba, mai ales. De oamenii care au înțeles ce reprezintă, ce putere au și ce încredere nefărmurită are țara în ei.

Multiple semne de voință

Stă sprijinit în bita lungă, ajungîndu-i pînă la bărbie, și țace o vreme, privind peste cîmp. Bine c-a mai dat și primăvara asta peste noi, zice. Lasă poezia, nea Buhai, zii mai bine cum vom sta cu oile! Ușurel, vine răspunsul. Dumneata ce crezi, primare, că avem noi, ciobani de cînd ne știm, nevoie de sfaturi sau de acte ștampilate ca să dăm lapte și lină? Om șta noi de vorbă la simbră. Da, pînă atunci, duminică, la sfat. Că mai am și eu de spus cite ceva, e nevoie de sprijin. Încolo, cu priceperea, las' pe noi!

Ajunși în curtea C.A.P.-ului, vedem îndreptîndu-se către noi un tinăr îmbrăcat în halat alb. Pînă să se apropie, primarul Chirilă, Gherman apucă să-mi șoptească: e inginerul Gabriel Popescu, venit de undeva, de prin Vilcea. I-a fost tare greu la început, sectorul zootehnic era la pămînt, am avut discuții aprinse, dar totul s-a rezolvat. Stăm bine, tov. primar, i se adresează inginerul. Cînd vom isprăvi și grajdul ăstălal o să vedeți ce-nseamnă creștere de animale ca la carte! Mă interesează acum, pentru că a început deja lucrul la căpșuni, să am oameni la fermă în permanență. Vorbim însă duminică, să vedem ce-or zice și sătenii...

Știam, din citite, că la Turț a existat și continuă să existe un sfat al bătrînilor. Că importanța și puterea lui de a debata și adopta hotărîri importante încă se păstrează. Alții doar că, în condițiile de azi, ale accelerării ritmului și ale unei

complexități sporite a vieții comunei se simțea nevoia unui cadru mai larg de analiză și decizie. El s-a creat pe nesimțite aproape: o tribună a democrației care se intrunește, în fiecare duminică, înainte de ora prînzului, pe platoul din fața primăriei. Vin aici tineri și vîrstnici, muncitori de la mină, țărani și intelectuali sătului. Se plînuiesc treburile din săptămîna ce urmează și se discută despre ce s-a făcut și ce nu în săptămîna care a trecut.

Ce-au hotărît, cu adevărat important, înțeleptii satului în ultima vreme? Tot ce facem e important — zice primarul și am sentimentul că vrea să mă poarte cu vorba. Păi cum, tovarășe primar, se stringe acolo, în zi de sărbătoare, sute și sute de oameni, renunță la odihnă sau la distracție pentru a participa la tribuna democrației doar pentru a stabili dacă au de mers la căpșuni sau la strîns finul? Păi asta nu se poate face, foarte ușor și cu economie de timp, și la C.A.P.? Sau vine inginerul Popescu și zice — mie-mi trebuie oameni la zootehnie, iar inginerul de la cultura mare, Iuliu Toc, zice — ba-mi trebuie mie, și apoi se supune la vot unde va merge forța de muncă? De asta ocupă-se conducerea colectivei!

N-o luați chiar așa, se apără primarul. Vedeți blocurile astea noi? Vedeți, colo, spitalul, deschiș anul trecut? Vedeți creșea? Toate s-au făcut cu oamenii comunei, cu munca lor. Și totul a fost stabilit aici, la tribuna democrației. Astea ar fi, să zic așa, lucrurile mari. Dar o localitate — mai ales cum este a noastră, întinsă, nu trăiește numai cu lucrurile acestea mari, ci și cu acelea de fiecare zi. Iar acestea, mărunte veți zice, trebuie și ele cumpănite atent. Mai avem de reparat cite un drum, de dres cite un podet, e nevoie de ceva atelaje pentru o treabă sau alta. Oamenii decid. Ei se-nvoiesc asupra acestor lucruri, aducînd fiecare argumentele sale, arătînd ce și cit poate face. De-asta arată Turțul așa. De-asta se află mereu printre comunele sătmărene de frunte, datorită sătenilor, înțeleptului lor sfat și, mai cu seamă, faptului că toate deciziile luate în comun sînt respectate cu sfințenie.

Și sfatul bătrînilor?, mai întreb. Bătrînii sînt în continuare ascultați, consultați. Dar, vedeți dumneavoastră, ne interesează și spusa specialiștilor, a oamenilor tineri și entuziaști. Nu e nevoie doar de înțelepciune — sigur că nici să te dispensezi de ea nu-i bine —, ci și de elan. Au venit, acum cităva vreme, și niște operatori și regizori de la cinematografie și au făcut aici, pe viu, într-o duminică obișnuită, o peliculă

despre tribuna noastră. Au rămas impresionați. Totul este, așa cum ați văzut și dumneavoastră, de un firesc absolut. Firescul oamenilor care-și hotărăsc soarta, care-și gîndesc binele și beșugul viitor. Chiar dacă, veți zice, la adunarea la care ați participat nu s-a întîmplat nimic deosebit. Dar ce e mai deosebit pe lumea asta decît să pui la cale ziua de miine? Și s-o faci cu pasiune, din tot sufletul, ca unul pe care-l doare atunci cînd lucrurile merg prost și e gata să lăcrimeze de bucurie cînd se mai înfăptuiește ceva în locul unde trăiește. Ați auzit, s-a discutat despre curățenia comunei. Oamenii nu erau tocmai mulțumiți — unii de alții și toți laolaltă. S-au lăsat prinși de alte cele, de muncile de primăvară de la cîmp, și au cam neglijat aspectul străzilor. Dacă veniți peste o săptămîna veți vedea altă față a locurilor. Și veți vedea și grajdurile terminate și drumul spre mină betonat, și aparatură nouă la spital, și grădini în spațiile dintre blocuri...

Vreca sfatului sătenilor nu inseamnă, la Turț, nimic altceva decît ridicarea comunei pînă spre punctul, deloc lesne de atins, unde-l pot duce hărnicia, priceperea, seriozitatea și dorința de mai bine ale oamenilor săi.

Un om, un munte, o conștiință

Ion Grigore e un băiat firav, sfios, pe care, la o primă vedere l-ai putea considera orice altceva în afară de miner. Și încă unul dintre cei mai buni mineri, șef de schimb, în ciuda tineretii sale care străbate din fiecare privire, din fiecare gest, din fiecare cuvînt. S-a făcut miner din dorința de a-și dovedi siesi bărbăția. Atunci cînd s-a convins că e un om curajos, pe care se poate conta oricînd, care nu se sperie cu una cu două și nu se dă bătut după o trecătoare înfrîngere, s-a trezit că-i place de-a binelea meseria asta și că nimic în afara ei nu l-ar putea atrage. Așa că a rămas miner din pasiune. Lucrează acum la aducțiunea principală pe care va curge apa spre turbina hidrocentralei de la Voinesti. Are multe de povestit, i s-au întîmplat destule în cei șase ani de cînd muncește aici, au fost și clipe cu adevărat grele, au fost și altele de veselie, dar dintre toate, fără să se codească prea mult atunci cînd e să aleagă, momentul străpungerii, din primăvara a-

nului trecut, i se pare cel mai important, mai ales pentru că a demonstrat tuturor ce inseamnă forța colectivă.

Ne planificasem — povesteste Ion Grigore — să finalizăm străpungerea în noaptea de 28 februarie spre 1 martie. Dar, datorită unor surpări neașteptate, vedeam cu ochiul liber că va trebui să mai întîrziem cîteva zile. Ne-am strîns noi, toată echipa, și am stat să socotim dacă termenul poate fi sau nu respectat. Cei tineri ziceam că, dacă tragem ca lumea, fără a sta cu ochii pe ceas și fără exces de prudență, încă se mai poate. Alții citiva, între care chiar șeful de echipă, susțineau, în baza experienței lor de vechi mineri, că așa ceva e imposibil, că ne expunem prea tare, că mai e încă prea mult de săpat etc. Se apropia sfîrșitul lui februarie. Încercam, la nivelul schimbului nostru, al tinerilor, să pătrundem cît mai în adîncul galeriei, să depășim, zi de zi, norma de lucru. A venit și 28 februarie. Intram de dimineață în schimb. Șeful de echipă a venit și el și ne-a întrebă mai mult în glumă — ei, ce ziceți, vitejilor, străpungem miine? Fără discuție — i-am răspuns noi, desigur eram deloc convinși. Am continuat lucrul fără să schimbăm prea multe vorbe între noi. Cînd s-a terminat programul, ne-am uitat unii la alții și, tot fără cuvinte, ne-am hotărît: muncim în continuare. Și am muncit. Șeful de echipă a plecat să se odihnească, spunîndu-ne, tot glumind, să-l trezim în cazul în care are loc străpungerea. Am strîns din dinți. Nu cu dușmănie, ci cu ambiție. În fond — noi hotărîsem acest termen, tot noi trebuia să-l respectăm. Artificierul și-a făcut în continuare datoria. Trecuse de miezul nopții și habar n-aveam cit ar mai fi trebuit lucrat. Încă o explozie. Și, deodată, auzim bocănituri dincolo. Ajunsesem. Peste două ceasuri, cînd se iviseră zorii, străpungerea se realizase. La petrecerea care-a avut loc a doua zi — eram prea ostentivi pentru a o ține pe 1 martie — șeful de echipă era nîtel trist. Nu pentru că străpungerea avusese loc, ci pentru că nu participase la ea cînd, se știe, nu există moment mai important în viața unui miner decît acesta. Ne-a felicitat și apoi, cu încetul a prins a se-nveseli. Lasă, a zis, eu am avut parte de atîtea străpungeri, pentru mulți dintre voi e prima. Dar s-a dovedit că hotărîrea celor mulți e mai importantă și mai rodnică decît părerea unuia, oricît ar avea el impresia că le știe pe toate. Sigur, mai exagera și el cu felicitările, dar un lucru era limpede: credea, mai mult ca pînă atunci, în noi.

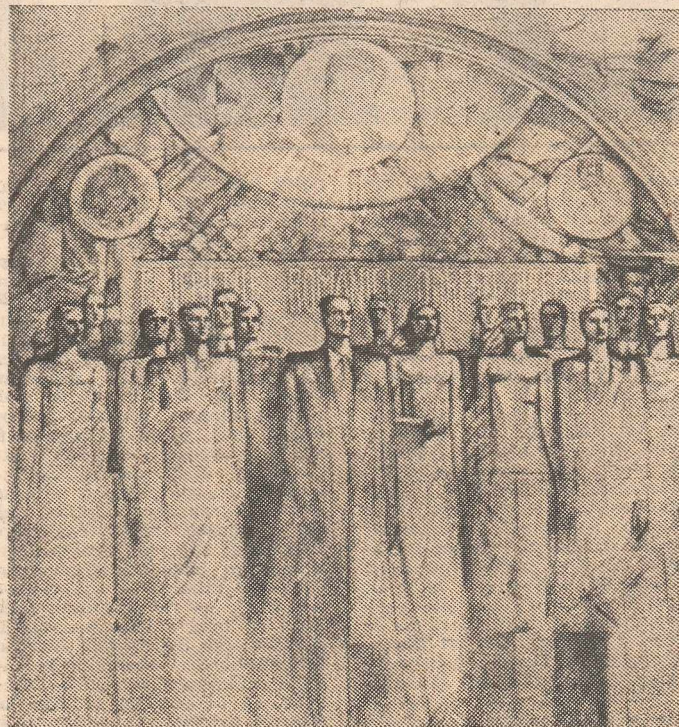
DAN MUCENIC ■

Tot ce are țara mai frumos, Partidului i-aduce azi prinos

Muncitor constructor - SPIRU CHINTILĂ

Omagiu - GETA MERMEZE

Dăruită omului, arta devine, iată, istorie

Ca întotdeauna când din preaplînul inimilor sărbătorim acele mari evenimente ce au dat limbă contur devenirii noastre, cum este cel al întemeierii, acum 65 de ani, a Partidului Comunist Român, artiștii noștri plastici au ținut să se adauge, prin lucrarea lor de inimă și gând înalt, sentimentului de a-dinca și aleasă simțire cu care întreg poporul omagiază acest glorios jubileu.

Expoziția deschisă cu acest prilej în prestigioasele săli ale Muzeului de Artă al R.S.R. se constituie într-un veritabil imn închinat tuturor celor ce, animați de sentimentul fierbinte al dragostei de țară, înflăcărați de patosul romantic al marilor lupte revoluționare, n-au pregetat să-și dăruie chiar viața, să se zidească, aidoma Meșterului Manole, cu însăși ființa lor în făptura luminoasă a patriei, continuând astfel șirul lung al eroilor neamului nostru.

Vom întâlni pe simeze lucrări aparținând pictorilor pașoptiști sau marilor maștri precum Theodor Aman, Luchian, Tonitza, Camil-Ressu, Octav Băncilă, Al. Ciucurencu, Henri Cargari, sau sculpturii semnate de Boris Caragea, Vida Geza, Cornel Medrea și Ion Jalea, ca să amintim doar câteva din numele de rezonanță ale picturii și sculpturii românești, acestora adăugându-li-se alți mari maștri precum Corneliu Baba, Ion Irimescu, Ion Vlasiu, artiști a căror operă, admirabil conti-

nuată de tot ceea ce are mai reprezentativ la ora actuală plastica românească, face pe deplin dovada unui mesaj de aleasă ținută artistică, profund uman, dăruit patriei, glorificând istoria sa, nemurind-o în marmură, în piatră, în bronz și culoare. Se adevărește, cu alte cuvinte, vigoarea unei tradiții ce a dominat arta plastică românească încă de la începuturile ei și care, în consens cu evoluția însăși a artei, se continuă cu același vibrant mesaj patriotic și politic, cu aceeași exemplară dăruire artistică.

Expoziția este, în esență, o veritabilă cronică scrisă în limbajul emoționant al artei, o cronică vie a celor mai importante evenimente din istoria patriei noastre, începând cu Burebista și cu Decebal, continuând cu Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, a cărui unire a tuturor românilor avea să fie refăcută, în parte, prin Unirea de la 1859 și, mai apoi, pe deplin întregită de Marea Unire de la 1 Decembrie 1918. N-am făcut, după cum se vede, decît o succintă trecere în revistă a ceea ce a însemnat, în ochii și sufletul artiștilor români, istoria patriei, plămădirea prin luptă și nestrămutată încredere în sine a poporului nostru. Astfel de lucrări, cărora li se adaugă numeroase alte opere ce ilustrează marile lupte revoluționare ale proletariatului român, inclusiv marile războaie țărănești, cum a fost cea

SE-APRIND ÎN MAI...

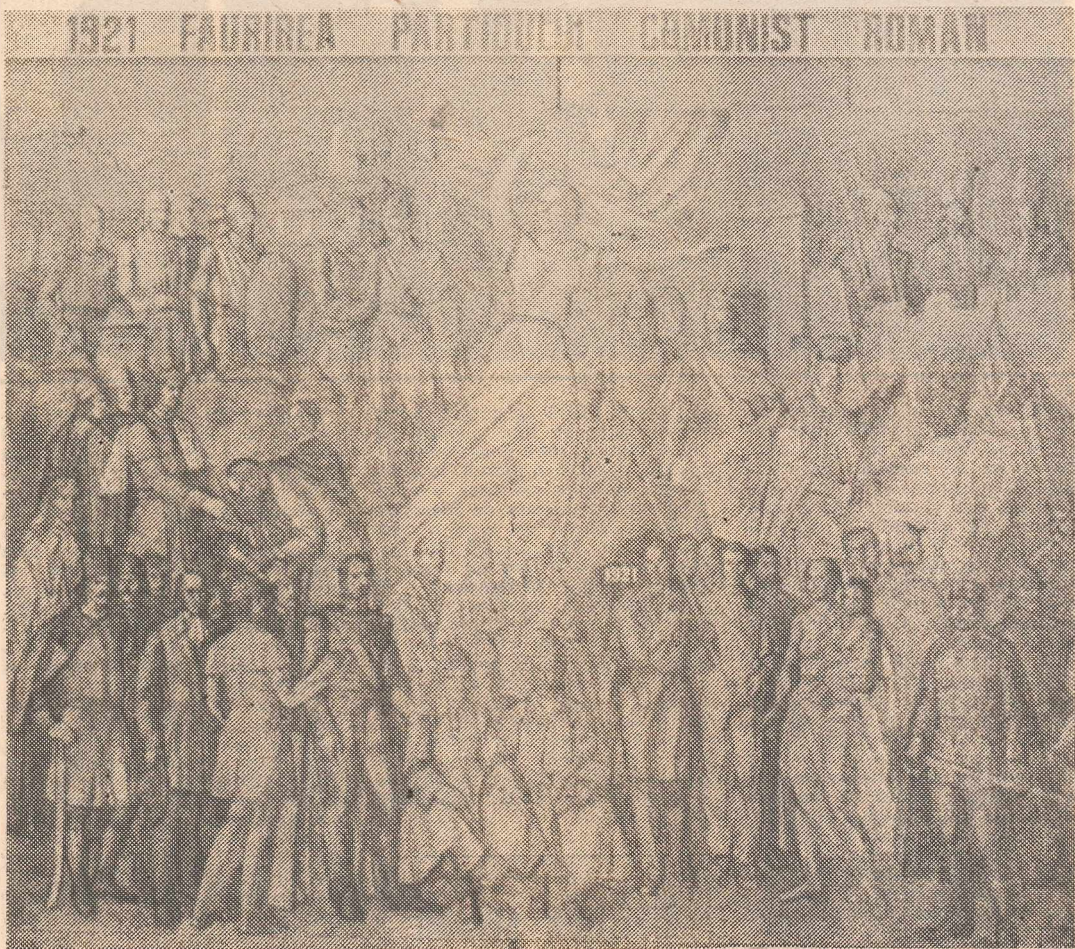
Înflăcărați în cuget și în vreme,
Destinul țării aprig strălucescă !
Și lumineze-n mindre diademe
Valențe de iubire românească !

Măiastru vis concordia aspire,
Eroii muncii sînt în primul val !
Din rivna de aleasă-nșuflețire
Se-aprind, în Mai, luceferi de metal.

Că a munci, în iureșul prezent,
Înseamnă verb ce se conjugă-n spații,
Înseamnă ritm cu herb incandescent
Visînd nepieritoare constelații

Sîntem mereu stăpîni pe necuprîns,
Purtăm în crez atîta clar de zare !
Sîntem un țărîm de lume viu aprîns
Pulsînd vertiginos spre-nnobilare !

NICOLAE STANCU ■

Făurirea Partidului Comunist Român

DIMITRIE GRIGORAȘ

Se înscriu în spiritul acestei militante tradiții artistice toate acele numeroase pinze sau compoziții sculpturale care ilustrează procesul amplu, cu adînci rădăcini în istoria mișcării revoluționare muncitorești din țara noastră, al înfăptuirii Partidului Comunist Român. Sugestive, încărcate de dramatism, transfigurînd eroica luptă a partidului în anii ilegalității, precum și năvalnica descătușare a tuturor energiilor în anii puterii populare, lucrările prezente în expoziție impresionează prin acuratețea limbajului artistic, prin mesajul lor mobilizator, prin glorificarea muncitorilor și țărănilor care, avîndu-i în fruntea lor pe comuniști, începeau să construiască din temelii o lume nouă, a dreptății, a demnității, a lume pe care arta plastică a surprins-o în datele ei esențiale și emoționante. Un loc aparte în expoziție îl ocupă, firește, marile ctitorii ce definesc această nouă lume, această nouă imagine a României. Pictorii și sculptorii, tineri sau vîrstnici, martori oculari ai marilor prefaceri ce au schimbat chipul înșuși al patriei, au tălmăcit, prin opera lor, viața de zi cu zi a patriei, drumul ei mereu ascendent spre lumină, uriașele împliniri ale epocii pe care cu mîndrie o numim Epoca Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului, eroul și arhitectul României contemporane.

Dăruită adevărului și realității, innobilîndu-se cu chipul luminos al omului, arta se innobilează pe sine, dănuind în vreme, înscriindu-se în istorie și devenind, iată, timp.

N. VICTOR ■

LEAGĂN SFÎNT

În țara mea curg riurile blind
și luminează munții pin'la mare
un timp solar vislește rodul greu
în stema unei patrii milenare.

La noi și merii înfloresc de-acum
a doua oară-n toamnă și e bine
a noastră-i legătura cu singele și deci
a noastră este piinea muncită, că e piine.

Iată de ce noi sîntem curați și visători
Iată de ce un bob ne mai alină
ea o suflare-a sufletului blindă
căzîndă peste-o patrie grădină.

Așa-i la noi aici în țara mea
așa-i la noi să știți și este bine,
cine-a rămas e drept și iubitor
cine-a plecat, prin moși tot mai revine.

Ne-a adunat de-a pururi de prin veac
și ne-a lăsat o moștenire sfîntă
o creangă roditoare-scutul dac,
o mazăre ce binecuvîntă.

În țara mea n-ai a te teme deci
de ești al ei și-i porți emblema dată
adică singele ce umblă și sfințește
în fii o patrie adevărată.

Așa că respirăm tot omenește
cum ne e firea și am învățat
că patria e una și pămîntul
pentru român e stemă și e dat.

Să apărăm și florile și brazda
copiii noștri să iubească glia
și pasărea și zborul renăscut
leagănul nostru sfînt din România.

DUMITRU ION DINCĂ ■

PATRIA

Patria este steaua noastră pămînteană
Învăluindu-ne în cununa-i bogată de raze
Ca-ntr-o blindă lumină de mai.

Patria este partea noastră-nsoțită de lume
Și numele izvorindu-ne din fîntinile timpului,
Încrustat în pretutindenea lumii.

Patria este „riul, ramul“ leitelor plaiuri
Și iubirea noastră veșnică de moșie
Sub strălucirea ocrotitoare-a Luceafărului.

Patria este ființa noastră multiplicată în Noi —
Columnă fără de sfîrșit a tuturor celor
Îngemănați prin simțire, destin și istorie.

Patria este casa, masa, pîinea și vinul,
Încrederea și nădejtile noastre de fiice zi
Iluminate de dor, de visare și cîntec...
Patria, blindă lumină de mai!

ION SEGARCEANU

PARTID

Șuvoi țîșnit din noaptea cea adîncă,
Filon de foc din negura de mină,
Tu ți-ai tăiat atunci drum prin stîncă
Și-ai clocotit năvalnic în lumină.

Au vrut zadarnic pietrele zăgaz
Să pună-n calea purelor cleștare,
Căci tu le-ai răsturnat fără răgaz
Cu munții-n uriașă înclăstare.

Din munți, din dealuri și cîmpii mănoase,
Săltau pîriu și rîu, torentul pluviu
Spre albia cu unde luminoase
În care curge-acum măreț un fluviu.

Izvor de mai al setei de dreptate
Țîșnit atunci din munte printre brazi,
Ești fluviul nostru, plin, de libertate,
Ești Dunărea-mplinirii noastre azi.

ILIE BADICUȚ

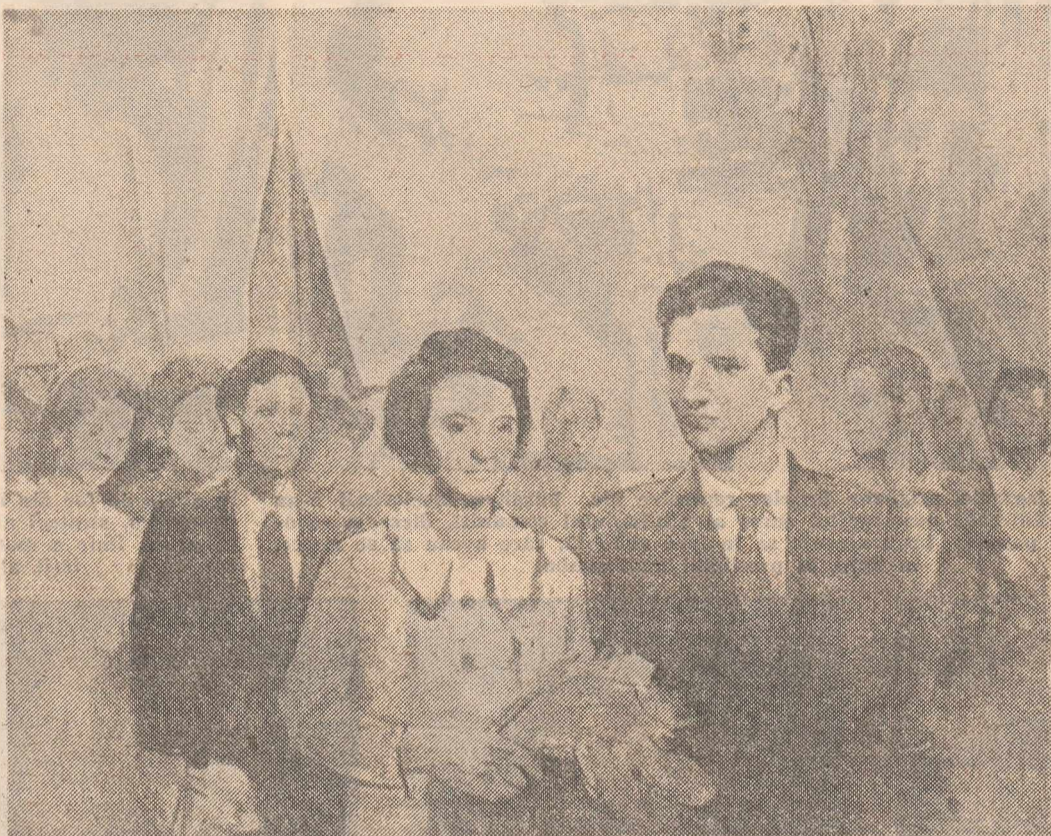
DE ZIUA TA

65 de trepte înălțate în lumină,
Simbol al libertății pe plaiul românesc
În ele-am investit încredere deplină
Destinele prin ele acum ni se-mplinesc.

Și cutezanța crește în inimi zi de zi
Și munca ne e muncă și pîinea ne e pîine
În dar bazalt mereu vom dăltui
Istoria de azi, istoria de mâine.

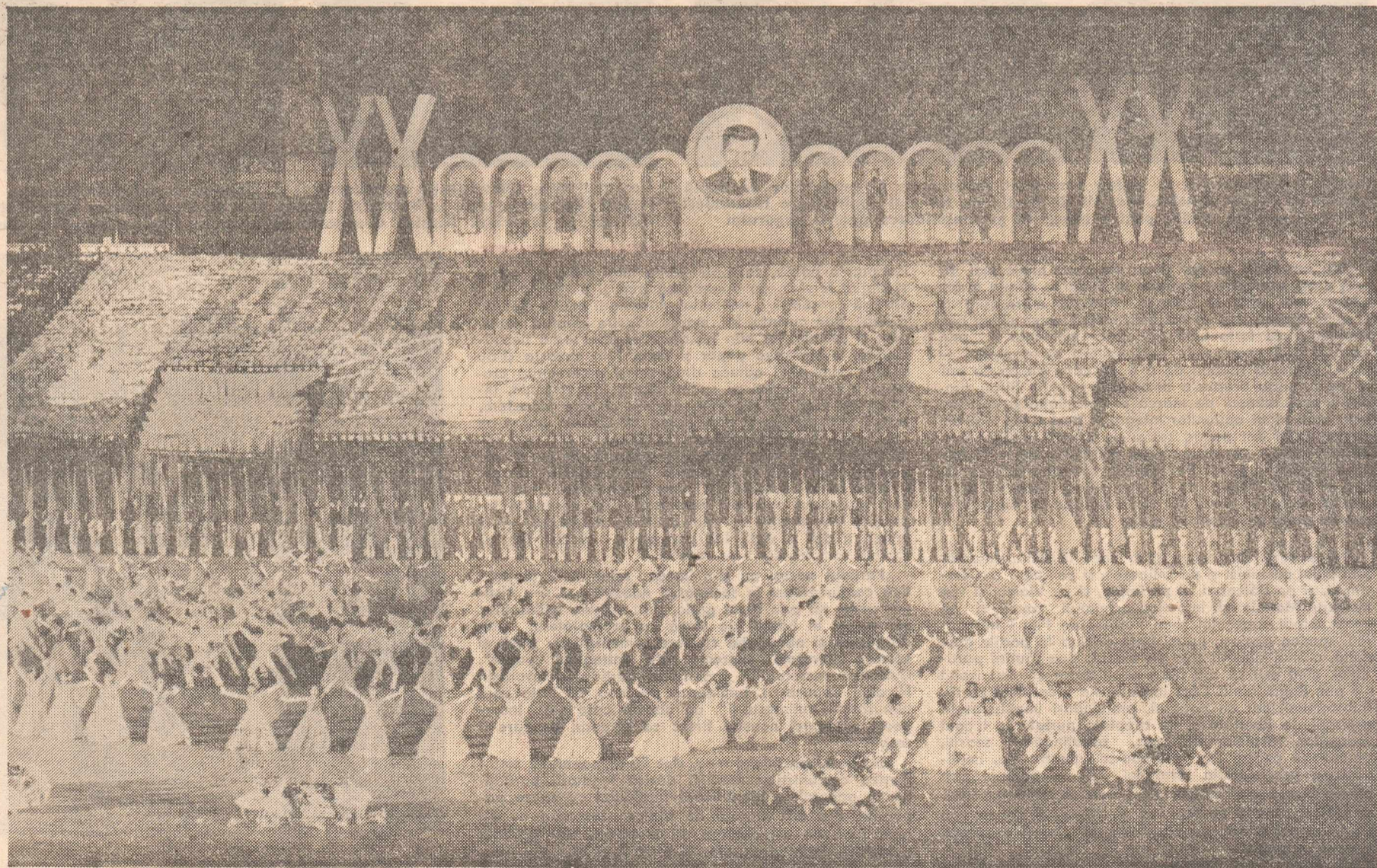
65 de cînturi de ziua ta-nălțăm
Că tu ne ești credință și ideal și scut
Și restul nostru-n tine îl aflăm
Partid pentru popor și din popor născut.

VIOREL VARGA

1 Mai 1939 -

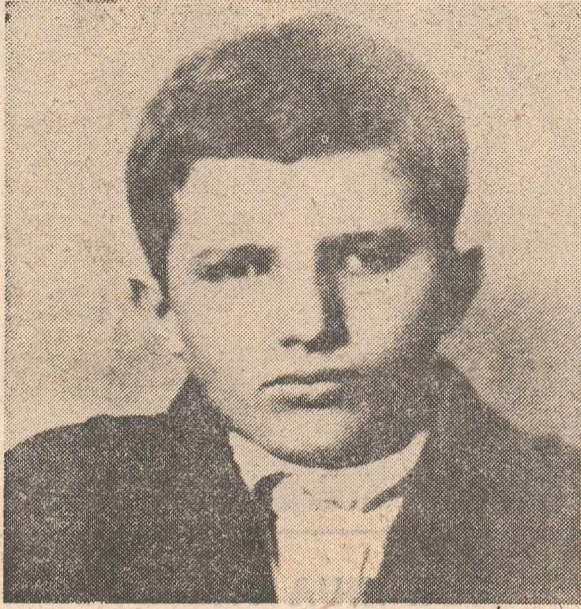
EUGEN PALADE

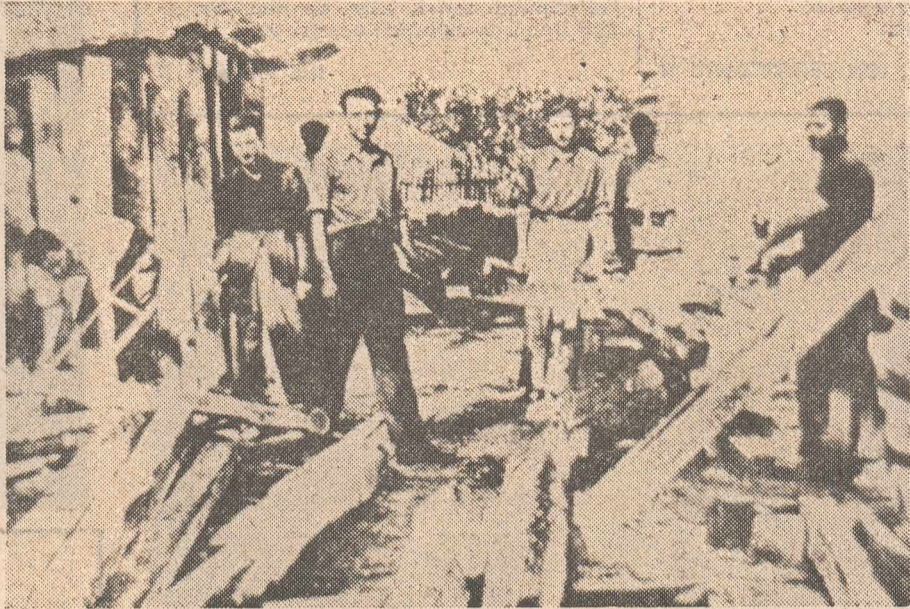
Impresionanta desfășurare de forțe artistice din cadrul Festivalului național „Cîntarea României” — emblemă a virtuților creatoare ale unui popor care își cîntă libertatea, bucuria și munca.

Deviza supremă de luptă și viață, înalta mândrie și ne
Sînt fiu al partidului meu
Sînt fiu

Nicolae Ceaușescu — Erou între eroii națiunii, asumându-și din fragedă tinerețe idealurile și aspirațiile masei muncitoare, făcându-și din ele cauza sa sacră și neabătută

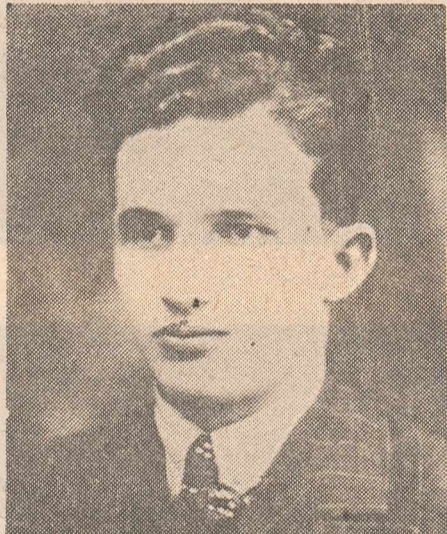
Închisorile, lagărele, prigoana forțelor repressive ale burghezo-moșierimii n-au izbutit să cîltimească neasemuitul curaj al militantului comunist, dirzenia revoluționarului patriot, întransigența sa în idee și faptă, care aveau să se ridice, în timp, la prestigiul unui simbol

În zilele de foc ale lui august Ceaușescu, strategii ai avîntului în prima linie a marilor revoluționari, al vieții

Strălucit propagandist al ideilor revoluției, organizator și conducător de înaltă vocație al luptei masei, investit de partid cu tot mai copioase răspunderi în istoricele bătălii pentru cucerirea și consolidarea puterii poporului

Cea mai mare demonstrație muncitorească antifascistă și antirăzboinică din 1939, desfășurată la București, în ziua de 1 Mai, i-a avut ca neînfricați organizatori pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu (Petrescu)

„Nu am avut, nu am și nu voi avea nimic mai de preț decît interesele poporului în rîndurile căruia m-am născut, am trăit și trăiesc”. Această mărturisire a Eroului partidului și al națiunii, rostită acum cîțiva ani, luminează cu forța unui tulburător memento — prin viața și prin opera unei personalități de excepție — însăși suprema rațiune de a fi pe care, cu 65 de ani în urmă, și-au propus-o comuniștii români. Și-au propus-o acei oameni de marcă ai spiritualității noastre, acei oameni ai opțiunilor integrale, acei tineri oameni politici ieșiți din popor, setoși de creație națională și de misionarism social în slujba multimilor de la Dunăre și Carpați; și-au propus-o ca supremă rațiune de a fi — și, la nevoie, de a muri — acei oameni care, punînd temelile unei noi forțe politice, o făceau în numele poporului, pentru popor.

De ce oare, spunea un tînăr poet, îi alătură cîtorilor partidului comunist și pe Eminescu, și pe Tudor din Vladimiri, și pe Bălcescu, și pe Iancu, și pe Vlaicu, și pe meșterul Manole, și, întorcînd ocheanul vremii, și pe constructorii Argeșului și ai Porților de Fier? Întrebarea, spunea același, nu-mi bate oricînd la porțile gîndului, ci mai ales în ziua de 8 Mai, ziua făuririi partidului, cînd ezit să rup fila din calendar și sînt ispitit s-o pun lingă inimă. Căci într-atît s-a identificat partidul comuniștilor cu poporul, preluîndu-i impetuasele aspirații de libertate și de dreptate purtate în lungul veacurilor, țâșpicîndu-le forța, ascuțindu-le sensul, bătîndu-se pentru ele, jertfindu-se pentru ele, implinindu-le prin victoria revoluției, desăvîrșindu-le prin marea operă a socialismului, încît actul întemeierii partidului pare a ne legitima și înapoi, și înainte în timp, ca act istoric de căpetenie al înseși existenței noastre ca neam.

Ideile lor, ale comuniștilor români, au avut, de la

început, o patrie, ca toate ideile mari care, adoptate și slujite fervent, au oriunde un trup și o țărîină. Ca aprînsă conștiință a neamului, misionarii noului crez au revelat, prin cuvîntul lor, marile noastre idealuri naționale și sociale, iar prin lucrarea lor adevărate neștrămutată la legitatea **popor și timp**. Prin aceasta și-au cucerit comuniștii adîncă dragoste și nețarmurita credință a unui popor cu suflet cald și cuget senin, inclinat de cînd se știe spre dăruire și spre încredere, trăind prin dăruire și prin încredere. Dar un popor pe care viața, istoria îl făcuseră, în timpurile mai noi, circumspect, căci prea mulți îi înșelaseră vrerile și nădejdiile, prea mulți îi scosuseră la mezat, în temple străine, buna-i credință și inima-i generoasă. Acordîndu-i partidului comunist mandatul unei neșovăite încrederi, investindu-l cu rolul de forță conducătoare a luptei, trudei și vieții lui, poporul a făcut-o fiindcă faptele comuniștilor l-au convins.

„Partidul nostru nu și-a impus rolul de forță politică conducătoare în societatea noastră; el și-a cîștigat acest rol prin lupte grele, prin singele militanților săi vărsat în bătălii de clasă cu exploatații, prin dragostea și abnegația cu care comuniștii au servit și servesc interesele supreme ale întregului popor”. Cuvintele secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, luminează din nou, cu forța unui tulburător „amintește-ți”, un adevăr care s-a încorporat existenței noastre firesc ca și aerul pe care îl respirăm.

Sînt fiu al partidului meu, sînt fiu al poporului meu! Deviza comuniștilor români, deviza legăturii partidului cu poporul, a identificării partidului cu cauza poporului, n-a fost cruțată de silnice încercări de a-i rupe firul, de a-l deturna ori înstrăina. Dar partidul a ieșit, biruitor, deasupra, sorbind forța din forța poporului — fortificat prin însăși lucrarea lui —, din apa

Prin popor, pentru popor, în deplină unitate cu națiunea

a împlinire a militantului comunist

al poporului meu

„Nu am avut, nu am și nu voi avea
nimic mai de preț decât
interesele poporului în rîndurile
cărui a m-am născut, am trăit
și trăiesc“

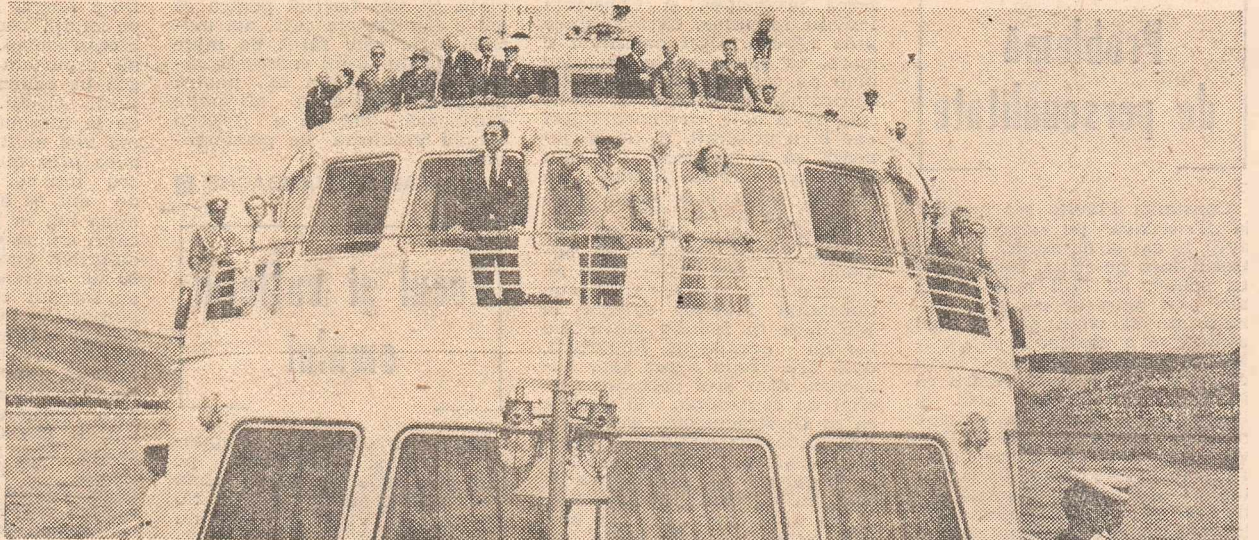
împreună cu tovarăsa Elena
oluționar al poporului, mereu
otă pentru triumful liber-
pămintul patriei

Intiul Președinte al Republicii Socialiste România, stegarul libertății, al inde-
pendenței și demnității, al impetuoasei ascensiuni în progres și civilizație, al
înaltului prestigiu internațional, al gloriei țării de la Dunăre și Carpați

stimă, profundă dragoste și fierbinte recunoștință față
de amenajul destinului național, marele ctitor al României
serne, nutrite de întreaga suflare a națiunii noastre socialiste

România Epocii Ceaușescu — vastă etorie a noului, vegheată de piscurile mării construcții, desenîndu-ne
un loc nou, de o ređutabilă forță, pe harta geografică și spirituală a lumii. (În imagine : inaugurarea Cana-
lului Dunăre—Marea Neagră)

ută în jurul forței politice care-i conduce și-i inaripează destinul

vie a izvorului național, regeneratoare de ființă, din
anteica sprijinire pe pămîntul ce l-a ivit. În Con-
gresul al IX-lea — pisc de istorie și promotor de nouă
istorie a partidului și a națiunii — i-a conferit acestei
legături, prin grija celui ales să vegheze soarta parti-
dului și a națiunii, o calitate superioară, inedită în
peisajul nostru istoric, de o nobilă strălucire, de o
infașibilă trăinicie.

Căci partidul, în concepția tovarășului Nicolae
Ceaușescu, își exercită istorica sa misiune nu „de
sus”, nu ca un „emițător de directive” situat în afara
vieții — cum s-a întimplat uneori altădată, sub pre-
siunea unor evenimente și forțe străine partidului și
străine țării — ci în miezul aprins al vieții, al creației
sociale, desfășurată prin oameni, pentru oameni. E un
inedit model al raporturilor partid-popor, mase-condu-
cător, innobilind tezaurul gândirii comuniste și gene-
rînd noi strategii, revoluționare și optimale, ale înain-
tării pe toate planurile. În lumina acestui model, parti-
dul este centrul vital al națiunii, nucleul viu al deve-
nirii acesteia, sporindu-și rolul printr-un zilnic și reci-
proc transfer de energii creatoare, printr-o nemijlocită
și reciprocă transfuzie de dăruire și de încredere între
el și mase. În lumina acestui model, a fi comunist este
o supremă onoare, dar nu și un privilegiu. Este, de
fapt, o grea, dar sacră povară, povara de a te dovedi,
prin toate faptele tale, fiu credincios și ales al nea-
mului, luptînd și trînd cu nimeni altul pentru binele
neamului, implicîndu-te în slujirea lui cu întreaga-ți
suflare, dacă-i nevoie și cu singele. Cu modestie deci,
cu simplitatea rituală cu care frîngi piinea, după ce
ai trudit-o, comuniștii adaugă zecimale efortului lor
creator la efortul global al poporului, o adaugă acolo
unde efortul este mai greu, dinamizîndu-l, înaripî-
du-l, ducîndu-l spre culmi.

Sînt fiu al partidului meu, sînt fiu al poporului meu !
Exemplul îl dă însuși omul din fruntea partidului,

arhitectul dar și, în același timp, cel dintîi și cel mai
neobosit muncitor, cel mai vajnic constructor al
României, de azi. Omul care, lansînd ideea care
schimbă fața unei țări și trecerea prin istorie a unui
popor, ostenește ca nimeni altul pe șantierul ideii,
îmbogățînd-o din mers, corectînd-o din mers cînd e
cazul, cristalizîndu-i mereu noi și noi străluciri. Omul
care, ilustrînd cu geniu cele mai alese însușiri ale
neamului, le dăruiește fără preget neamului. Omul
care nu a avut, nu are și nu va avea nimic mai de
preț decît interesele poporului în rîndurile cărui a s-a
născut, a trăit și trăiește.

Mulți oameni politici, în istoria noastră, au cochetat
cu poporul, l-au flatat, i-au ridicat în slavă darurile
și harurile, dar în sinea lor l-au disprețuit, dacă nu
l-au urit. Pentru prima oară, acum, un om politic, cel
mai mare pe care l-a dat România, își cheamă po-
porul la cîrmă, la elaborarea politicii, a destinului
național, a tuturor actelor cruciale ale existenței și
muncii noastre, dovedind o profundă încredere în vir-
tutile creatoare ale maselor largi. Același om, respin-
gînd cu sinceră modestie cununa meritului, pe care
i-o conferă poporul, incoronează cu ea fruntea ace-
stui, într-o înaltă semnificare a rolului națiunii, factor
ignorat o întreagă epocă.

„Mersul nostru neabătut înainte — arăta conducă-
torul partidului și al țării la tribuna Congresului al
XIII-lea — este rodul activității tuturor oamenilor
muncii, fără deosebire de naționalitate, al întregului
popor, strîns unit în jurul partidului — forța politică
conducătoare a națiunii noastre socialiste“.

Sînt fiu al partidului meu, sînt fiu al poporului meu !
Deviza comuniștilor români, veche de 65 de ani, este
astăzi mai tinără și mai strălucitoare ca niciodată,
mai împlinită ca niciodată în fapta vieții.

ILIE PURCARU ■

Ei, comuniștii, au un singur privilegiu: datoria

Problemă de personalitate

Constanța Plăvițu s-a angajat la „Tricodava” pe vremea când avea 16 ani și de-atunci au mai trecut încă pe-atîția, astfel încît ea spune, nu fără mindrie, că aici și-a petrecut cei mai frumoși ani ai vieții ei. Și mai afirmă că a crescut și s-a maturizat odată cu fabrica, lucru cit se poate de just. Pentru că în 1969, „Tricodava” abia se inaugurasă și firma era aproape necunoscută, iar Constanța Plăvițu era doar muncitoare confecționeră, mai precis, lucra butoniere. Cu timpul, datorită calităților ei, a fost promovată lansatoare, apoi a urmat școala de maștri și încă o școală de partid. Așa se face că în prezent, ea a ajuns șefă de tură, avînd în subordine 340 de femei, este membră în comitetul B.O.B. iar „Tricodava” a ajuns cea mai mare întreprindere de tricotaje din țară, cu renume internațional. Constanța Plăvițu mai face parte din Consiliul de conducere al Ministerului Industriei Ușoare, din alte consilii ale sectorului de partid și ale altor ministere. Cu atîtea responsabilități, firește, timpul ei este foarte limitat, dar nu și-a pus niciodată problema că l-ar cheltui în zadar. Și nici nu trebuie să aștepte neapărat o ședință ca să rezolve o problemă. „Tricodava” este o întreprindere complicată în sensul că are o structură variată, fiind necesară o permanentă mobilitate. În aceasta constă de fapt buna organizare a procesului de producție. Și Constanța Plăvițu așa înțelege să-și facă datoria de comunist, prin felul cum conduce, în așa fel ca oamenii să participe intens la producție și să fie retribuiți pe măsura efortului lor. Ea însăși, cînd e în tura de dimineață, e în fabrică de la 5,30 și după ce face prezența, ia comenzile, urmărește documentația, controlează ce s-a predat cu o zi în urmă. Apoi trece pe la cele opt agregate și stă de vorbă cu fiecare om, dacă e aglomerat să-i ofere ajutor, dar îl mai întrebă și dacă îi este bine sau nu-i lipsește ceva. Și dacă apare pe undeva un defect se consultă cu inginerul șef și e musai să descopere de unde a pornit pentru că e în joc prestigiul firmei. Timpul se scurge nespus de repede între ocupațiile acestea, aparent mărunte,

dar cu mare pondere în finalizarea producției, și Constanța Plăvițu se plînge că ziua trece prea repede. Deși colectivul e mare, ea spune că le cunoaște bine pe cele 340 de femei din subordine. Consideră că acest colectiv e unit, cu oameni tineri dar bine pregătiți. Și nu se jenează să recunoască că sunt brigadiere care au format-o pe ea, iar acum le-a ajuns șefă. Lucrînd în același loc, petrecîndu-și o parte din viață împreună, avînd același scop, oamenii se cunosc bine între ei, formînd o comunitate încheagată. Constanța Plăvițu spune că știe dacă în familia cuiva are loc un eveniment important, dacă are vreun necaz sau, bunăoară, cum și-a petrecut sîrșitul de săptămîna. Și spunea că ea se străduiește să-i sprijine todeauna pe oameni. Sprijin înseamnă, de exemplu, a lucra opt ore din opt. Pentru că dacă nu muncești, nu iei bani. Și nu e chiar așa ușor să asiguri comenzi pentru atîția oameni. De aceea, multe fete s-au policalificat și pot executa trei-patru operații. Dar mai sunt și alte probleme, ca locuințele sau locuri în creștere sau la grădiniță. Și Constanța Plăvițu spune că s-a zbatut pentru toate și pe multe le-a rezolvat, iar altele sunt în curs.

Fetele care nu o cunosc pe Constanța Plăvițu spun despre ea că este o șefă aspră, dar apoi își schimbă impresia. Ea însăși consideră ca o dovadă de iubire abnegația. Adică atunci cînd apar comenzi rapide și se fac eforturi suplimentare. Iar fetele înțeleg să sară la greu, pentru că și ea sare pentru ele. Și ceea ce-și dorește mai mult e ca ele s-o urmeze și anul acesta să fie din nou un colectiv fruntaș. Dealtfel, remarcă ea, pe toate le tratez drept prietene, și dacă au greșit prefer să le „pedepsesc” cu privirea sau cu vorba. Am mai remarcat la Constanța Plăvițu, în afara energiei, o anume delicatețe feminină și o prezență îngrijită. Ceva în genul care dezminte falsul mit al muncitorului harnic ce trebuie să arate minjît de ulei. Abordînd subiectul, ea mărturisea chiar că a făcut observație unei tinere care a venit cu halatul mototolit. Iar dacă secția e curată, luminoasă și aerisită, fetele trebuie să arate și ele bine.

Cu toate legăturile strînse din colectiv, cu cea mai mare afecțiune, Constanța Plăvițu a vorbit despre familia ei. Despre soțul care este înțelegător și o ajută cît poate, despre băiatul care e acum mare, zicea ea, are trei ani. Și cel mai mult pe lume își dorește să mai aibă măcar încă un copil. În rest,

spunea ea, nu regret nimic în viață. Și sint fericită pentru că am o familie, am, casă, am mașină, totul este făcut de mine și nu poate să-mi reproșeze nimeni nimic. Ceea ce pentru mulți ar apărea o afirmație orgolioasă, dar nu e decît o simplă problemă de personalitate.

IULIAN COSTANDACHE

Locul și sufletul omului

Unde-i omul? Nu-i, răspunde directorul, acum fierbe pe cine știe unde și pînă la urmă o să apară, nu rezistă să nu dea pe aici. Vine, se uită, nu zice nimic, dar nu rezistă să lase o zi fără să apară. De ce a făcut asta? A vrut să lase orașului ceva și a reușit. I-a lăsat cea mai bună fabrică de cămăși din țară. I-a convins pe membrii unei cooperative să vină singuri să construiască o cladire, i-a convins să pună mină de la mină, să dea fiecare cîte zece lei, să cumpere pămîntul de la cetățeni, să o poată extinde. Prin 1962 aici era porumb, zice Constantin Bejenaru, și uite ce-a ieșit. Omul a făcut fabrica. Prin '43 avea atelierele lui și l-au pus președintele cooperativei. Venise cu toți oamenii, cu toate mașinile și a zis, bun, eu o fac rentabilă și dacă o fac rentabilă o fac bogată. Nu te poți îmbogăți cu acul, i-a zis unul. O să vezi că pot, ar fi răspuns el. Eu îi știu viața așa cum mi-o știu pe a mea. Dar parcă tot el o povestește mai frumos. Mă mir că n-a apărut! N-o să treacă mai mult de o oră și bate la ușă. Fierbe dacă stă acasă și nu vine pînă aici. Și într-adevăr, în ușă se aude un sunet discret. O deschide încet, de parcă ar intra cu o petiție. Și intră. Un bărbat solid, cu ochelari, cu păr frumos. Își scoate pardesiul și îl agață în cuier. E îmbrăcat cu gust, ca la 20 de ani, și se așază pe un scaun la masa lungă. În acest birou a lucrat 33 de ani, vreme în care a fost omul numărul unu al Sighișoarei. În 1974, cu acul și cu mașina de cusut ajunge Erou al Muncii Socialiste. Ani la rînd, în materie de cămăși nu avea cu cine discuta, era numărul 1 și omul cu cel mai teribil simț al modelului, un organizator desăvîrșit, cu simțul zilei de

miine. Și cu harul prieteniei. De-a lungul anilor i-a convins pe mulți, i-a convins să stea alături de el. Asta a fost un alt argument al său. Li strîngea pe oameni ca pe pui în jurul cloștii. Așa a procedat de la început, cînd cooperativa era mai mult o glumă, cînd nu avea prea multe șanse. Și pentru toți cei care, cu peste 30 de ani în urmă, au mers pe mina lui, în 16 februarie a fiecărui an, este sărbătorirea fondatorilor. Încă mai trăiesc 25-30 de oameni dintre cei care au început cooperativa din Sighișoara, devenită cu vremea celebra întreprindere de confecții „Tirnavă”. În 1948, Ștefan Medrea avea 23 de ani. Era un tînar meseriaș care privea lumea dezbrăcată de după război. Ii zic, dacă nu intrați în cooperativă, ajungeați un mare patron și făceați o fabrică. Ride. Patron n-am ajuns, dar fabrica am făcut-o. Le-am și zis atunci, măi oameni, dacă mă ascultați, facem cea mai mare fabrică din oraș și pe urmă din țară și ajungem să vindem în toată lumea. Cînd au produs împletituri și artizanat, mulți au zis că promisiunea lui Ștefan Medrea nu se va împlini niciodată. Dar omul, bătrînul, cum îi mai spuneau lui Ștefan Medrea înainte de pensionare, a vrut să lase ceva orașului, să nu treacă prin vreme fără să pună un semn. Și a făcut, cu prețul a mii de zile de muncă. Atunci părea mai ușor. Fiecare hotărîre a sa era dublată de voință, de mișcările energice ale omului practic. Se credea nemuritor. Și acum stă pe scaun. E calm, tăcut, reținut. Abia acum simt fiecare un muncit pe brînci, zice el cu gîndul la sănătate. A făcut o pareză, îl supără inima, îl sîcîie un picior. Dar nu rezistă să nu vină pînă la întreprindere. De ce? Vreau să văd ce mai e nou, cum merge? Aș suferi enorm dacă aș auzi că au necazuri. Dar am lăsat în urma mea un colectiv de oameni înimoși, înțelegători. Se respectă. Ei știu că aici, într-o singură zi, 52 de oameni au primit Ordinul Muncii clasa I, a II-a și a III-a și doi titluri de Erou al Muncii Socialiste.

Tace. În perete ceasul electronic își schimbă cifrele luminoase. Ștefan Medrea își rotește privirea prin biroul în care a stat 33 de ani. Într-o vitrină sint cîteva cămăși în miniatură. Într-un colț, cîteva plante mari. El le-a adus. El le-a îngrijit. Ar fi vrut să le ducă acasă. Dar a dat acestei întreprinderi cei mai mulți și mai frumoși ani ai vieții sale.

Și atunci de ce să se zgîncească la aceste flori mari. Mai bine să rămînă și ele, ca semn că sufletul lui a rămas tot acolo.

C. NISTORESCU

Autoritatea morală a faptei

Este un om al obștii — și asta nu numai pentru că timp de peste trei decenii a fost, cum se spune, în muncă obștească. Sevastian Panea este structural un om al obștii. Timplar, apoi maistru la fosta hardughie forestieră a orașului, el și-a racordat din tinerețe propria viață la viața urbei; fiind singurul dintre frați care nu și-a căutat norocul prin alte părți și-a preferat să rămînă în casa bătrînească, pe strada Despina Doamna, acolo unde astăzi se află un bloc de patru etaje, într-un apartament trăindu-și liniștit și chiar frumos vîrstă senectuții și cel care a copilărit cîndva în curtea de „dedesubt”. A fost contemporan cu perioada cea mai dinamică și cea mai avîntată pe care a cunoscut-o Curtea de Argeș, a fost deci un om al revoluției, la care a participat și pe care a traversat-o demn, cu fruntea sus, la fel cum își rememorează și acum acel ani de desprindere din inerția unei vieți pe care se părea că nimic și nimeni n-o va putea clinti spre un alt făgaș. Acela forță s-a născut însă, și Sevastian Panea este unul din oamenii care depun mărturie cu mina pe inimă, biografia sa repetînd „în mic” biografia orașului, că noul puls și noua viață din Curtea de Argeș sint rezultatul politicii partidului, sint dovezi ale forței de creație și de prefacere pe care au impus-o la scara întregii națiuni acești ani de construcție glorioasă. Întrebîndu-l despre el, îmi vorbește despre oraș și-mi dau șama cum o experiență individuală, umană de viață poate fi nimic altceva decît o oglindire a ceea ce această viață a trăit și a înfăptuit pe baricadele folosului colectiv. „M-am născut aici acum 61 de ani, la 1 iunie 1925. Am fost întotdeauna mîndru de acest oraș, de trecutul său istoric, de tradițiile sale culturale, dar și mai mîndru sint de cîte s-au făcut în ultimii ani. N-am să vă vorbesc de industria prezentă aici — avem în oraș aproape 20 000 de oameni ai muncii la o populație de 37 000 locuitori, și numai ramuri de viri.

„Partidul se regenerează continuu sub impulsul puternicelor fascicule de energie și lumină ce se îndreaptă continuu spre el din rîndul națiunii noastre socialiste. Putem spune că partidul comunist îndeplinește rolul de centru vital al întregului nostru sistem social“.

Pe noi ne-a interesat deopotrivă munca oamenilor, dar și viața lor. Și cel care a fost pînă deunăzi „gospodarul-șef“ al orașului, directorul Exploatarei de Gospodărie Comunală și Locativă Curtea de Argeș îmi spune pe nevăzute și pe nerăsuflete cifre și date care compun structura de rezistență a noii civilizații instalate în străvechiul oraș argeșean: peste 6 000 de apartamente noi (din care 2 000 numai în recentul cincinal), rețea completă de termoficare (realizată în numai trei ani), introducerea gazului metan în peste 600 apartamente, punerea în funcțiune a unei instalații de biogaz, produs la stația de epurare, terminarea conductei de apă potabilă de la deșeurile barajului Vidraru pînă la Cerbuțeni (într-o viitoare etapă debiutul ajungînd la 325 l/sec față de 115 l/sec cît este în prezent), canalizarea orașului (inexistentă pînă prin '72) etc. La cinematograful „Unirea“, construit efectiv numai prin muncă obștească, a fost „șef de șantier“ fără portofoliu, și la fel cînd s-au asfaltat străzile principale. L-a întresat fiecare detaliu al gospodăririi orașului, de la asigurarea apei și pînă la mătura. „Cu toți oamenii trebuie să știi să discuți, niciodată n-am conceput să stau deoparte și doar să îndrum. Unde muncești, trebuie să depui pasiune și mai ales să știi să ascuți oamenii — cu atît mai mult cînd e vorba de interesul comun, de viața obștii. Populația orașului nostru e tinăra, au venit mulți ingineri, specialiști, muncitori. Eu mă număr printre bășinasi, printre cei de-ai locului, și nu pot ieși pe stradă cu fruntea sus dacă n-aș ști cîto s-au făcut pentru ca orașul nostru să arate și să trăiască civilizată. De la 45 de ani, timpul zboară, nici nu știi cînd trece, și rămîne ceea ce ai făcut pentru alții. Pentru mine a venit vremea pensiei — și-o spun cu toată înimă că mă retrag cu fruntea sus. Mă retrag — e un fel de-a spune, am decizia în buzunar de citeva luni, dar acum tragem tare la amenajarea unui frumos spațiu verde, în contextul amenajărilor și restaurării vechii Curți domnești.

Bunul cetățean Sevastian Pănea este la vîrsta pensiei, dar pasiunea sa pentru tot ceea ce ține de urbea natală nu se poate proscrie sau epuiza. Își poartă cu distincție și demnitate povara anilor, care nu pare și nici nu-i prea grea, din moment ce coloana sa vertebrală a rămas mereu dreaptă, ca un etalon al justiției faptelor sale, al devoțiunii cu care a știut să trăiască o viață în colectiv și pentru colectiv. Rămîne și astăzi ceea ce a fost dintotdeauna — un om de vază al orașului, adică al cîntecului, corectitudinii și celorlalte atribute care compun marea sa

autoritate morală în urbe. Ascumenea oricărui trecător sau locuitor al orașului Curtea de Argeș, ne scoatem și noi pălăria în fața acestei prezențe care impune respect înainte de a ști că depositează o biografie exemplară.

OCTAVIAN STIREANU ■

Haină pentru sfîrșit de secol

E om de oraș, lucru ușor vizibil în întregul său fel de-a se purta — de o eleganță aparte —, de-a se îmbrăca și de-a discuta — cititor avizat și cu îndelungat exercițiu al lecturii. Nimeni dintre apropiații lui n-ar fi zis, pe cînd era licean, că ar avea de gînd să se dea dus din urbea sa. Nici n-a mărturisit cuiva că vrea să dea la Agronomie, deși e deschis de felul său, nu știe și nu-i place să țină ceva secret, fapt pentru care are și mulți prieteni. Dar, cum zice acum, se poate să nu fi venit vorba despre așa ceva. După terminarea facultății a plecat, conform repartiției, la Ciocănești, în Bărăgan. Bine acolo, nimic de zis, pămînt bun și oameni harnici, pricepuți într-ale griului și porumbului. Loc unde a avut de învățat. Dar, cum și sufletul are rațiunile lui (și, adesea, e din caleafară de greu să le contrazici), gîndul cel statornic al inginerului agronom Mircea Defta a fost întoarcerea acasă, la Giurgiu. Și s-a întors. Specialist tinăr, cu idei și putere de muncă, apropiat — de-a dreptul sentimental — de rosturile cimpului, a lucrat o vreme la I.A.S. Vedea, după care a fost numit inginer-șef la C.A.P. Malu, post pe care-l ocupă și acum, post care — spune el — îi oferă posibilitatea să arate tot ce știe, să-și pună în valoare atît cunoștințele cît și spiritul organizatoric.

Astfel povestită, viața unui bărbat de 35 de ani poate să pară ferită de evenimente deosebite, de seisme, de mari probleme. Totul e limpede așezat, în granițele cuminții ale vîrstei. O existență normală, de nimic tulburată. Așa și este, de fapt, dar numai pînă în clipa cînd Mircea Defta ajunge în preajma cimpurilor unității sale. Atunci totul se schimbă. Deși tot elegant rămîne, deși tot vesel, comunicativ și necrispat, inginerul șef are în comportamentul său o undă de incrințenare aproape copilărească. Nu pentru că i-ar fi teamă să

nu groșască, nu pentru că s-ar teme de modul în care cele spuse de el sînt transformate de oameni în faptă, ci, pur și simplu, pentru că iubirea lui de pămînt și de lan îl obligă la o aparte încordare a atenției.

„Un comunist adevărat, așa cum vreau să fiu și cum cred că devin cu fiecare zi — îmi spunea mai deunăzi Mircea Defta — nu are dreptul la indiferență. Iar cînd acel comunist are în grijă ogorul, cu atît mai puțin nu-și poate permite odihna minții la timp de campanie. Și campania agricolă este permanentă. Uite, am terminat semănatul de multșor, dar acum lucrăm la irigarea întregii suprafețe, am intrat deja la prima prășilă, luăm prima coasă de fin... Știi ce mă face, în multe clipe, cu adevărat fericit? Gîndul că toată această mare gospodărie, de peste o mie de hectare, este a mea și a celorlalți din jur, că pentru noi o lucrăm, că prin mintea noastră și prin minile noastre se transformă locurile și crește recolta. Dragostea de pămînt e veche la noi de cînd e românul român. Dintotdeauna. Și ea se păstrează. Odată, cînd eram la începuturile meseriei, un țaran mai vîrstnic mi-a zis — cum o să faci agricultură tu, mă băiete, cînd încă ai urme de asfalt pe tălpile pantofilor?! Nu m-am supărat, dimpotrivă, am văzut în vorbele lui un soi de mindrie, pe care era, la un moment dat, s-o uităm: mindria de a fi țaran. De unde unii orașeni încearcă să-i ironizeze pe cei mai lipsiți de „stil“ în vorbă zicîndu-le „măi, agricultură“, tot astfel, iată, țaranul ține la mindria de-a fi țaran. Ei bine, cred e-am reușit, cu mindrie zic asta, să devin țaran. Pricepînd firea țaranului și învățînd meserie țărănească. Vorbînd de noua revoluție agrară, la revoluția din creierul uman se cuvine gîndit mai întii. Omul trebuie făcut apt pentru acțiunea revoluționară printr-un soi de încălzire sufletească, dar și prin înarmarea lui cu teorie revoluționară. Agronomia modernă asta este: teoria revoluției agrare“.

Oamenii l-au primit bine, la Malu, pe tinărul inginer. Au priceput repede că vrea să facă multe și e hotărît să stea aici, să vadă, ani la rîndul, cum rodesc ideile și toată știința lui. Raporturile dintre operatori și inginerul-șef sînt cele mai firești: se consultă între ei, se mai sfădeșc, atunci cînd nu cad pe aceeași soluție, dar munca-i muncă și, așa fiind lucrul de căpătii, lasă deoparte supărările mărunte și trec la treabă.

„În rest — mai spune Mircea Defta — viața e așa cum e,

adică plină și, mai ales cît ești tinăr și-n putere, frumoasă de-a dreptul. Ce să-mi doresc mai mult decît ca, odată ajuns acasă, să mă joc cu flăcăul meu de un an, să stau la o vorbă cu nevasta și cu mama, să mă văd cu prietenii, să citesc, să merg la spectacole... Dacă e simplu să fii fericit? Asta e o întrebare la care fiecare își are pregătit răspunsul încă de cînd s-a pornit ca lumea în viață. Eu cred în bucuria muncii făcute cu plăcere și rost. Nu semăn deloc a țaran? Ți se pare. Nici satele nu mă seamănă astăzi a sate, dar tot sate sînt. Dacă vrei, așa au să arate, mine, toți țaranii. Dacă nu cumva au și început să arate. Haina, e drept, nu-l face pe om, dar ea se ia după om. Și ceea ce vezi acum pe mine, costumul ăsta, e haină pentru țaranul român al sfîrșitului ăsta de secol“.

D. M. ALEXANDRU ■

A trăi — a construi

Ce înseamnă optzeci la sută dintr-o viață de om puțin trecut de cincizeci de ani? Scăzînd vîrsta copilăriei și a adolescenței, îți rămîne aproape tot restul. În procentul acesta al vieții sale, Ion Miloșescu a călătorit. A învățat mai întii geografia țării. Nu după hărți sau manuale, deși, nu o dată s-a adîncit în ele. Vagoane bolnave sau obosite de atîta drum, veneau să-și găsească un pic de odihnă la întreprinderea din Drobeta-Turnu Severin. Și încăpeau pe mîna „doctorilor“ de vagoane. Unul dintre ei era, mereu, șeful de echipă Ion Miloșescu. Le lua la ascultat, la pipăit, le cerceta rînille, le vindeca. În tot timpul „tratamentului“, lăcătușul își imagina un dialog în care „pacientul“ își istorisea drumurile și popasurile. Omul vedea cu ochii minții liniile de fier șerpuiind printre munți, strecurîndu-se prin tuneluri, traversînd văi și ape. Își imagina gările, mici și mari, depourile, toate locurile pe unde vagonul își purtase roțile pînă să ajungă la ei, într-unul din cele (doar) două ateliere pe care le aveau acum douăzeci de ani.

Cu timpul, dialogurile despre călătorii trecute au început să fie mai rare. Ion Miloșescu a început să viseze la drumuri viitoare. Întreprinderea lor se extinsese, căpătase curajul de a da naștere, ea însăși, vagoanelor

pe care, pînă atunci, doar le întremase. Pentru fiecare vagon care s-a durat sub ochii și minile lui, lăcătușul a visat drumuri încîntătoare. Trasee diferite, după cum era și destinația celor care se nașteau. Era ca un gînd frumos de viitor al părintelui pentru fiecare copil care apare pe lume. Tu vei merge pe acolo și pe acolo, iar tu pe dincolo! Erau drumuri în toată țara, le știa bine de acum, le străbătuse o dată cu vechile vagoane ale tinereții.

Mai apoi, Ion Miloșescu a vrut să știe mai multe despre geografia pămîntului. Cum e Cuba, Irak, Uniunea Sovietică? Erau noile destinații ale vagoanelor pe care le vedea născîndu-se, trecînd prin toată filiera, la toate reperatele, pornînd de la concepție pînă la ieșirea pe poarta întreprinderii.

Cel mai mult îi plăceau lui Ion Miloșescu mocănițele. Îi par mai frumoase, mai aparte decît orice alt tip de vagon, fie el chiar de mare lux. De niște ani buni, șeful de echipă și-a scurtat durata plimbărilor sale imaginare, pentru că ele s-au înmulțit din zi în zi, numărul de vagoane crescînd mereu. „În urma vizitei de lucru făcută de secretarul general al partidului, tovarăș Nicolae Ceaușescu, în 1972, și în urma indicațiilor primite, s-a dat în funcțiune hala vagoanelor cisternă și capacitatea întreprinderii s-a dublat. Acum douăzeci de ani, nimeni n-ar fi crezut că se va putea, că vom atinge noi să facem atîtea vagoane. E lucru mare să vezi că imposibilul sau, ceea ce părea imposibil, a devenit realitate. Pe mîi de vagoane scrie astăzi MEVA — firma noastră“.

Lăcătușul Ion Miloșescu și-a imaginat — s-ar fi putut altfel? — și drumul băiatului său prin viață. L-a dorit frumos, ca orice părinte. „Ce putea să-și aleagă mai bun decît lăcătușeria? Meseria-i brătară de aur. Nu i-am pus-o la mînă decît cînd am fost sigur că i se potrivește. A crescut pe lingă mine, printre vagoane, i-am istorisit călătoriile nenumerate, pînă s-a deprins să le vadă singur, cu ochii minții lui. Acum lucrează cu mine, îmi place să-l simt aproape, îi sînt șef, dar la lucru nu-i băiatul meu, am fost mai dur cu el. I-am dat să mostenească ce-am avut mai scump: numele meu, meseria și călătoriile mele. N-am vrut să le facă de rușine, că eu optzeci la sută din viață aici mi-am petrecut-o și mă știe toată lumea“.

Omul își ia de pe cap șapca și-și așează suvițele rare. Obiectul din minile lui e ponosit, pare să fi străbătut împreună cu el toate drumurile, prin ani.

LIANA MOLNAR ■

E scris pe tricolor unire, Pe roșul steag liberator

Partidul unității noastre

Aniversarea a 65 de ani de la înființarea Partidului Comunist Român reaminte în memoria noastră comună un șir de repere destinate să împlinească, între ceea ce am fost ieri și ceea ce sintem astăzi, între timpător și temeinic, între etern și efemer, momente succesive ale unei remarcabile deveniri, sinteza însăși a devenirii acesteia.

Partidul Comunist Român a încorporat în istoria poporului nostru o dimensiune cîteodată rivnită, însă rar gîndită pînă în implicațiile ei ultime, ridicată deasupra valurilor unor vremi potrivnice mai mult prin crezul neclintit al unor vizionari dăruți pe de-a-ntregul unor idealuri prin definiție rotunde, de regăsit acum în chiar substratul a tot ceea ce în existența de zi cu zi a românilor înseamnă inițiativă, elan, demers social creator: dimensiunea necesității de a gîndi la scara unei națiuni și de a transpune gîndirea în fapți nedă, limpede, întocmai ca o piatră de hotar pentru ziua de azi și viitorime. Și, mai mult, Partidul Comunist Român a încorporat în istoria noastră dimensiunea înțelegerii acestei necesități ca proces, ca mișcare perpetuă, confundîndu-și durata cu durată poporului.

Construirea socialismului cu poporul și pentru popor, aceasta este realitatea unui ideal împlinit și anata ea însăși în continuă devenire, aceasta este calea pe care s-a fărîșit unitatea indestructibilă dintre poporul român și partidul său comunist, continuatorul celor mai nobile tradiții ale lui de luptă și jertfa pentru binele comun, purtătorul celor mai înalte aspirații de progres și de pace ale acestui popor.

O nouă calitate

Între 19 și 21 iulie 1965, la București s-au desfășurat lucrările Congresului al IX-lea al partidului. Zilele acelea aveau să devină zile de referință în istoria României contemporane. În cartea istoriei naționale se scria o pagină nouă, temerară, iluminată de un adînc sentiment de dragoste de țară și de un profund atașament față de idealul construcției comuniste pe pămîntul românesc. Iar atunci, în Raportul prezentat la Congresul IX, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Poporul s-a convins din experiența proprie că politica partidului nostru exprimă năzuințele și interesele lui vitale; fără îndoială că hotărîrile Congresului vor corespunde pe deplin așteptărilor și încrederii poporului”. Invocarea judecătorului suprem al tuturor actelor cu rezonanță socială, în epocă, avea o justificare temeinică. Țara trăia un moment de răscruce: suma curerilor revoluționare de pînă atunci, repurtate cu atașamentul poporului, îngăduia vieții sociale românești și opțiunilor noastre economice limpezirea unui nou orizont. O nouă calitate s-a încorporat și în gestul constructiv și în actul de conștiință și ne putem mindri azi cu certitudinea de-a ne fi înscris pașii, de-atunci încocoare, în ritmurile caracteristice comunităților care și-au propus drept țel o înaltă civilizație materială și spirituală, un neconținut progres. Drumul acesta nu ne-a așezat însă înaintea unor privilegii ci înaintea unor îndatoriri și răspunderi majore, pe măsura idealurilor cărora ne-am dedicat. Aceste idealuri se regăseau, explicit, în fila de istorie scrisă de Congresul al IX-lea. Litera acestei noi file din istoria noastră era limpede. Trepțat, ne-am pătruns și de limpezimea spiritului, zidit în această literă și am înțeles că era și este un spirit fundamental novator, revoluționar, programatic deschis înnoirilor. Și anii trecuți de atunci ne-au încredințat pe deplin ca îndemnul secretarului general al partidului nostru, devenit între timp cel dinți președinte al României socialiste, nu a fost numai clarvăzător ci s-a împlinit aievea și a rodit și rodoște fapte pe măsura adevărului tuturor fiilor țării. Construirea

socialismului cu poporul și pentru popor reprezentînd chezașia și expresia fundamentală a unității întregului popor în jurul partidului. Iar această unitate de voință și acțiune, la scara țării întregi, readuce în lumina zilei de azi, pe un plan superior, una din trăsăturile fundamentale ale ființei noastre naționale și ale trecerii noastre peste pragurile istoriei.

Unirea e destinul nostru

Unirea e chiar destinul nostru. Unirea e filigranul strălucitor ce se află pe fiecare dintre paginile cărții noastre de istorie.

Uniți am fost, mai întâi, prin cuvintele limbii române, înțelese de toți românii, din orice latură a vetrei românești s-ar fi ridicat ei sub soare, din orice latură a Daciei s-ar fi înălțat flacăra vieții lor.

Dintr-o asemenea deschidere de zare ne e dat să-nțelegem mai limpede de ce paginile de glorie din istoria națională adevăreau „cuvenetele den bătrîni” care nu osteneau să aducă aminte despre iluminata credință ce rostea: Ca românul nu-i niciunul, unu-s toți și toți sint unul. Și toată această credință sălășluia din timpuri străvechi în doctrina nescrisă a vieții românești, în zilele senine și în zilele de cumpănă ale acestui popor de oameni ai acestui pămînt. În zilele de tihnă, cînd era de cules griul și de făcut piinea, sau în zile turburi și încercinate, tot altele praguri de trecut în istorie, cînd libertatea se cerea apărată cu ascuțitul sabiei.

Uniți am fost, la urma urmei, chiar prin pămîntul de sub picioare, pămînt unit ei însuși prin apele lui, prin munții ce-i sudează provinciile, prin pădurile ce prlungesc cîntecele oamenilor, prin drumurile și prin molcomele dealuri suitoare spre cer, de parcă de-aici, s-ar fi zis, se pornea să izvodească lumea eu frumusețile ei nu numai pămîntești.

Unirea ne-a încheat gîndurile, faptele. Unirea ne-a definit rivna acțiunii noastre în istorie. Unirea ne-a dat puterea de-a birui, peste încercări oricît de dramatice, dar prin puterea aceasta n-am încercat niciodată să semănăm răul în jurul casei noastre. Care lume putea fi mai presus decît această lume a noastră în care trăim sub

soarele zilei de astăzi, noi înșine, doar ca o clipă a unei patrii eterne?

A fost, oare, suficient înțeleasă această filosofie a istoriei noastre?

A fost ea luată în seamă de cei care întocmeau hărți de cucerire pentru ca, apoi, tot ei să se inee sub scrumul acelor hărți?

A fost oare ascultat glasul celor ce grăiau după cum le șopteau riul, ramul, și care se simțeau tot alii de legați de viață, ca și de moarte, pentru această țară?

Martoră este istoria însăși că în încercările mari s-a văzut că unitatea noastră este și rămîne de nezdruccinat. Și la capătul acestor încercări, ideea de unitate care structurează istoria noastră a trebuit să fie recunoscută de-o lume întreagă. Fiindcă, asemenea oricărui popor, „avem o miste a împlini”, după cum spunea Bălcescu, iar această miste, ca să ajungă vie pînă la noi, a fost strălucit purtată de generația Revoluției de la 1848, de generația Unirii, de generația Independenței, de generația idealului național împlinit, la 1 Decembrie 1918, prin fericita conjuncție și strălucitoare izbîndă a unor năvalnice și străvechi aspirații populare, purtate în lungul secolelor ca o programă de luptă ce avea să se cristalizeze într-un prielnic moment istoric. Năzuită cu toată ființa de suflarea românească din toate zările, profetită de învățați și încercată cu spada de vitezozi, unirea Transilvaniei cu țara-mamă a proclamat în auzul întregii lumi renașterea României, deplina și definitivă unitate a neamului, ideal străvechi, tot atît de străvechi ca și neamul, ca și limba pe care-o vorbim, ca și apartenența noastră la gîntă, vis milenar, pus temelie tuturor visurilor acestui neam.

A li prezent acolo unde istoria cere

Formarea statului național unitar român a creat premise pentru dezvoltarea forțelor de producție, pentru avîntul economic, social și cultural al țării, a determinat intensificarea mișcării muncitorești, revoluționare, afirmarea rapidă pe scena istoriei a celei mai avansate clase, proletariatul.

Crearea, în mai 1921, a Parti-

dului Comunist Român, a semnalat în epocă momentul de pisc, acel eveniment crucial, decisiv pentru o întreagă istorie, la care istoria însăși, prin tot ceea ce ea a afirmat ulterior, se raportează ca la sorginta fierbinte a devenirii ei.

Preluînd tradițiile progresiste ale luptei maselor muncitoare, Partidul Comunist se dovedește, în timp, unica forță ofensivă și radicală, unicul titular ce nu se dezințuie al aspirațiilor celor mulți, unicul sediu de concepție și prospecte al științei prevederii viitorului, al științei mersului fenomenelor sociale, unica forță capabilă să-și asume misiunea de făurire a istoriei în conformitate cu voința poporului și cu principiile de dreptate socială și libertate pentru toți fiii acestui pămînt.

Continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului român, al tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste, Partidul Comunist, născut din soluția realităților românești, a luptat neobosit împotriva exploatare și asupririi, dînd o înaltă pildă de patriotism, de devotament față de interesele sociale și naționale fundamentale ale poporului. Acționînd cu fermitate, comunistii n-au ezitat să-și riste libertatea și viața, în numele dragostei de patrie. Fii și conducători legitimi ai clasei muncitoare, trăgîndu-și vigoarea din seva istoriei milenare a poporului român, ei s-au afirmat ca stegarii ai luptei pentru drepturile și interesele maselor largi, muncitoare, pentru instaurarea unei reale democrații în viața politică a țării, pentru apărarea și consolidarea independenței și suveranității naționale a României.

Unitatea clasei muncitoare era ea însăși o condiție și o garanție a împlinirii unității tuturor forțelor progresiste și democratice ale țării în lupta comună împotriva pericolului fascist și revizionist care amenința direct interesele supreme ale poporului nostru, suveranitatea patriei și integritatea ei teritorială.

Cu aceeași dirigenție și luciditate, partidul a inițiat un vast sistem de alianțe cu toate forțele naționale și patriotice pentru iesirea țării din război și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste, inaugurînd prin revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antimperialistă, de la 23 August 1944, era lichidării exploa-

țării omului de către om, a trecerii tuturor bogățiilor țării în mina adevăraților ei stăpîni, era cîltoririi socialiste și comuniste a României.

La începuturile acestei ere, într-un editorial-manifest care exprima elanul revoluționar ce cuprinsese rîndurile tineretului muncitor după 23 August 1944, tovarășul Nicolae Ceaușescu adresa îndemnul: „Nimeni să nu uite că trebuie să fie prezent acolo unde istoria cere”. De atunci, în anii libertății României, exemplele strălucite pe care le reprezentau în această privință chiar viața și activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, ale tovarășei Elena Ceaușescu, militanți de frunte ai mișcării comuniste în rîndurile cărora au intrat din primii ani ai tinereții, au întemeiat la scară națională convingerea că Partidul Comunist are un acut sentiment al istoriei, adică al datoriei, al misiunii pe care știe că o are de îndeplinit cu poporul și spre binele și fericirea poporului.

In consonanță cu idealurile patriei eterne

Oricum ar sta cineva să privească, din cele mai diverse unghiuri, țara de astăzi, de la înălțimea staturii omului sau de la înălțimile la care zboară păsările, în zorii fragezi ai zilei, cînd începe munca țaranului, sau în miezul nopților trăite în jurul furnalelor mereu aprinse, imaginile ar lămurii pînă la capătul lui un adevăr și simplu și fundamental în același timp: România de astăzi este o altă Românie decît cea a părinților noștri. Este o Românie reconstruită din temelii ei. Este o Românie așa cum se visa ea însăși, pe sine, altădată.

Înfăptuitorul acestui miracol este poporul român. Călăuzitorul poporului, pe drumul faptei perpetue, revoluționare, este Partidul Comunist Român. Și pentru că faptele care au determinat o renaștere integrală a structurilor politice, economice și sociale ale României au fost în ultimele două decenii mai dense și mai bogate în consecințe benefice decît oricînd altădată, numim acest timp distinct din istoria țării „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Congresul al IX-lea, ce avea să fie piatra de hotar a aces-

„Socialismul îl realizăm cu poporul și pentru popor — și trebuie să facem totul pentru dezvoltarea democrației socialiste — factor hotărâtor pentru victoria comunismului. Poporul este constructorul comunismului — el trebuie să aibă rolul hotărâtor în conducerea întregii societăți.“

teji epoci, a fost unul dintre acele momente care, cu forța marilor adevăruri, cu pregnanța obiectivă a unei proiecții panoramice pe un ecran vast cât țara, cit și istoria ei, ne-a reamintit cine sîntem, ce vrem, ce trebuie, ce putem să fim, ce povară de glorie, de sudoare și suferință ne apasă umerii, ce năprasnică energie istorică s-a cheltuit pe acest pămînt pînă la împlinirea contemporană a existenței noastre. A fost unul dintre acele momente care, reinviind pagini de frontispiciu ale eposului nostru istoric, reîntrupindu-ne succesiv în timp, în afirmările noastre majore, încununate de ziua contemporană, s-a constituit el însuși, în cartea de aur a existenței noastre, ca o filă de neuitat, ca un veritabil moment istoric, încercat cu întreaga semnificație pe care astfel de file o aduc în cronica vieții unui popor. Și mai cu seamă în cronică a unui popor, se știe, o filă se întemeiază pe alta.

Unitatea socialistă a poporului s-a ridicat la nivelul de valoare centrală a vieții comunității românești, într-un timp de dependențe care o fac definitorie pentru întregul sistem de organizare a muncii și a vieții în țara noastră.

Ca premiză și finalitate a unui proces revoluționar neîntrerupt, unitatea socialistă a poporului în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a devenit prin ea însăși o forță constitutivă a progresului multilateral al țării.

De aceea, în cadrul acestui larg orizont al devenirii noastre, unitatea în cuget și simțire a poporului se investește astăzi cu înțelesurile fertile ale simțului datoriei și ale răspunderii convertite în pregnanța faptelor prin care deopotrivă, obște sau cetățean, participă la edificarea unei țări înnoite în toate laturile vieții ei economice și sociale. Fiecare avînd a se întreba, înainte de toate, care este calea prin care munca lui poate fi mai rodnică și mai utilă. Prin această interogație tulburătoare clipa investindu-se ea însăși cu dimensiune istorică și adevărînd că s-a muncit în acest răstimp cu nădejde și au fost obținute succese remarcabile, unele dintre acestea fiind de-a dreptul vitale pentru destinul țării.

Expresia puterii suverane a întregului popor

În același timp, prin crearea unor forme instituționalizate de exercitare a ei, democrația a devenit o realitate încorporată substanței vieții naționale. Din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost înființat Frontul Democrației și Unității Socialiste, tribună și formă de expresie nemîlîcitate a voinței întregului popor. Pe baza unui examen exigent al drumului parcurs, dublat de efortul de a conferi socialismului sensul său autentic de orînduire în care poporul să-și fie sînsi stăpîn, în perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea s-a edificat un amplu sistem democratic ce preia și valorifică în interes social opinia și inițiativa maselor, asigurînd participarea tuturor cetățenilor la conducerea statului democrației muncitorești revoluționare. Acest amplu sistem de structuri democratice reprezintă corespondența în plan politic al noului statut economic și social al oamenilor muncii — de proprietari, producători și beneficiari ai rezultatelor întregii activități.

Semnificațiile procesului de perfecționare a sistemului nostru democratic sînt deosebit de ample. Măsurile adoptate în ultimii ani pe linia adîncirii democrației pun cu pregnanță în lumină concepția de largă cuprindere umanistă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia lărgirea drepturilor democratice reprezintă mijlocul de reinlocuit pentru cultivarea în rîndurile oame-

nilor a atașamentului față de orînduirea noastră și valorile sale fundamentale, pentru sporirea răspunderii civice și întărirea în rîndurile întregului popor a sentimentului de stăpîn al țării. O concepție pătrunsă de un fierbinte umanism, înălțînd de adevărul că efectul profund al instituirii și exercitării drepturilor democratice îl constituie întărirea încrederii națiunii în socialism, stringerea rîndurilor sale în jurul partidului, creșterea hotărîrii maselor de a se infăptui idealurile noastre socialiste.

Contribuția fiecărui cetățean la fapta obștei, asumarea unor răspunderi și eforturi pe măsura telurilor comunității tuturor fiilor acestui pămînt, indiferent de naționalitate, redimensionarea intereselor personale în raport cu interesul general au edificat, într-adevăr, în conștiința fiecărui cetățean credința că tot ce se întîmplă și stabilirea proiectelor țării și împlinirea acestor proiecte, îl privește personal. Acest sentiment acut al istoriei, acest sentiment al datoriei fiind o altă expresie a realității conform căreia conștiința este un factor de progres, în anumite împrejurări chiar cel mai important factor de progres. Pentru că în infăptuirea operei constructive cu care am fost și sîntem și vom fi întotdeauna datori, asemenea fiecăreia dintre generațiile care ne-au promers ori ne vor urma, asemenea fiecărui rînd de oameni din istoria țării, mai înainte de toate am avut și avem nevoie de noi însine, adică de toate resursele noastre fizice și sufletești, de tot ceea ce oamenii acestei țări reprezintă ca potențial de energie și de creație. Și este o realitate că în cadrul Frontului Democratice și Unității Socialiste se împlinesc, astăzi, convergența programatică a tot ceea ce în spațiul românesc înseamnă faptă și idee în stare să deschidă un orizont mai larg al progresului.

Pe acest temelii în care sînt cuprinse resursele de fertilitate ale oricărui proiect de viitor, hotărîrile Congresului al XIII-lea al partidului sînt infăptuite prin munca plină de abnegație și dăruire a întregului popor. Elaborate în spiritul orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, aceste proiecte au fost sunuse judecării obștei, conform practicii profund democratice statornicite în viața politică a României socialiste, astfel încît forma lor definitivă s-a impregnat cu pecetea înțelepciunii colective, prin litera și prin spiritul lor aceste proiecte de viitor fiind un exemplu strălucit și o dovadă în plus că dialogul permanent pe care secretarul general al partidului îl întretine cu țara, cu oamenii ei, prîlăcuiește înfăptuirii noi și deosebit de fertile ale creației politice. Temeinicia acestui angajament, a acestei hotărîri de a privi mai departe, de a consolida victorii repute care sînt truda derivă dintr-o experiență trăită plenar, aceea a unității și democrației noastre, a simțului datoriei prin care ne identificăm a fi nici mai mult dar nici mai puțin decît o clipă a patriei eterne, patria la un moment dat.

Momentul unei șanse fără egal

Nu a existat nici un moment în istoria noastră cînd unitatea țării să fi fost mai deplină și mai indestructibilă decît azi: o unitate cu teluri limpezi, o unitate capabilă să implice pe fiecare în făurirea destinului național, o unitate care se exprimă deschis și emoționant prin dragostea nelărmurită pentru cel ce ne călăuzește spre ziua noastră de mîine, spre comunism. Unitatea unei țări care și-a schimbat fundamental chipul și sufletul printr-o trăire neobisnuit de concentrată a propriei sale istorii din ultimele decenii. Unitatea unei națiuni în a cărei istorie contemporană înțelepciunea și clarviziunea tovarășului Nicolae Ceaușescu au implicat un moment de supremă luciditate. Momentul unei șanse fără egal.

DUMITRU ELIADE ■

Prin eforturile unite ale tuturor oamenilor muncii, spre bunăstarea și fericirea lor.

Cu poporul, pentru popor

În urmă cu vreo zece ani, un director de întreprindere îmi spunea, cu acea superioritate a omului care vrea să vadă și dincolo de cuvinte: „tovarășe, democrația e lucru mare, adică vorba mare. Muncitorul n-are exercițiul asta, n-a apucat să deprîndă lecția democrației. El trebuie, tovarășe, să-și facă treaba lui, așa cum ne-o facem pe-a noastră și noi, cei puși aici și plătiți de stat să conducem, să îndrumăm și să controlăm. Ce s-ar întîmpla dacă toți am lua hotărîri? Democrația e așa, o formulă, o teorie, cel mult o speranță, o ipoteză pe care viitorul o va confirma sau nu“. Și viitorul a confirmat-o mai repede decît s-ar fi așteptat directorul, democrația făcîndu-se din plin simțită chiar în momentul destituirii lui, datorită abuzurilor și stihului defectuos de muncă. Ce n-a înțeles el (ori s-a prefăcut a nu pricepe)? Faptul că între socialism și democrație există o legătură organică, tînînd de însăși geneza, structurile și procesul de dezvoltare al orînduirii noastre. Acesta este, de fapt, și cel dintîi argument al faptului — evident pentru oricine privește în jur atent și fără prejudecăți — că democratizarea întregii vieți economico-sociale a țării este o componentă esențială a strategiei partidului, orientare statornică, programatică a politicii, promovate în *Epoca Nicolae Ceaușescu*.

Se cuvine remarcată, în acest context, contribuția creatoare a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la fundamentarea unei concepții proprii cu privire la necesitatea obiectivă a edificării unui sistem politic democratic, ca parte integrantă a procesului de făurire a orînduirii socialiste. Îi revine secretarului general al partidului meritul de seamă al fundamentării conceptului de **democrație muncitorească-revoluționară**, devenită, în anii noștri, una din laturile definitorii ale realităților românești, aceasta însemnînd că, sub conducerea clasei muncitoare, întregul popor participă la decizia politică prin care sînt desemnate orientările actuale și de perspectivă. Problema cea mai de seamă, în momentul actual — cînd există creat un cadru larg democratic, unic în felul său — este continuarea dezvoltării și perfecționarea a democrației, ceea ce este posibil numai printr-o tot mai mare deschidere creatoare spre realitate, prin renunțarea la tezele învechite și prin promovarea cu

țării a noului, toate la un loc însemnînd funcționarea în cele mai bune condiții a întregului sistem al democrației muncitorești-revoluționare. Tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază cu limpezime acest fapt atunci cînd afirmă: „Am realizat un sistem unitar de conducere a țării de către popor, o democrație economică și socială de tip nou, care ne permite să valorificăm lași inițiativa, experiența și capacitatea de creație a maselor la infăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate. Acum, esențial este să asigurăm buna funcționare a acestui cadru, folosirea deplină a posibilităților pe care el le oferă“.

Începînd de la Congresul al IX-lea al partidului, se află în curs de desfășurare o intensă activitate de reelaborare a conceptului de democrație, în paralel cu acțiunea susținută de creare a unor noi structuri democratice. Ideea de la care s-a pornit este simplă și vine din adîncurile istoriei noastre naționale: patria își alege mai bine drumul atunci cînd valorifică înțelepciunea și experiența poporului său. La scara istoriei contemporane a României, democrația înseamnă imbinarea dialectică a libertății și drepturilor cu răspunderea și disciplina în societate. „Exercițiul democrației“ — cum îl numea, ironic, directorul despre care am amintit — nu este deloc străin românului. El înseamnă răspundere socială, ridicare a gradului de competență și pregătire profesională, conștiința datoriei, lărgirea continuă a orizontului de cunoaștere și a nivelului ideologic. Sînt, dacă le privim cu atenție, trăsături ale comportamentului omului de tip nou și ale adevăratului cetățean.

Desigur, democrația nu se afirmă și nici nu se încetează nește spontan. Pentru a fi exercitată, ea nu are nevoie numai de cadru. Ea, democrația, este, de fapt, rezultatul unei lupte împotriva oricăror forme de birocrație, de abuz, de ilegalitate, de nesocotire a intereselor și drepturilor celor ce muncesc. Aceasta este poziția promovată cu fermitate de către președintele țării, care, referindu-se la combaterea birocrației, opunea acest fenomen democrației: „Cred că, pe măsură ce vom perfecționa sistemul nostru de conducere, noul mecanism economic, pe măsura creșterii conștiinței generale și a nivelului de cultură, dar și a trecerii unor atribuții spre organismele demo-

cratice, a asigurării ca o parte însemnată din problemele pe care le rezolvă astăzi un aparat permanent să fie soluționate de organe democratice alese — se va diminua și va rămîne în limite acceptabile acest birocrațism“.

Premisele acestei treceri — cu efecte extrem de importante în toate laturile vieții economico-sociale — există, ele trebuind acum adîncite. Autoconducerea și autogestiunea, retribuirea în funcție de munca reală prestată de fiecare dintre cei ce sînt, în egală măsură, proprietari, producători și beneficiari ai întregii bogății a României reprezintă generoase căi de acces spre o tot mai profundă democrație. Controlul exercitat de oamenii muncii în toate domeniile de activitate, **tribunele democrației**, antrenarea și consultarea cetățenilor la luarea tuturor deciziilor, dar și la transpunerea acestora în practică constituie mijloace eficiente de aplicare, în viața de fiecare zi, a principiilor democrației muncitorești-revoluționare. Condiție și, în același timp, rezultat al necontenitei devenirii a țării în anii acestia, democrația reprezintă cheia de boltă a întregului nostru sistem politic, ea însemnînd, în condițiile concrete ale epocii noastre, solidaritatea și unitatea deplină a poporului în cadrul Frontului Democratice și Unității Socialiste, sub conducerea politică a Partidului Comunist Român.

„În urmă cu vreo două săptămîni, un director de întreprindere, abia ieșit de la o sesiune de consiliu al oamenilor muncii, îmi spunea — cu acea sinceritate proprie aceluia care știe cu adevărat să privească dincolo de cuvinte: „Azi am învățat cum trebuie să te bați pentru o idee mare, pentru un adevăr, pentru binele celor din jur. Un muncitor, membru al C.O.M.-ului, a adus în discuție o propunere a unui tovarăș de al lui, în urma aplicării căreia productivitatea muncii ar fi crescut cu cîteva, nu puține, procente. Am avut, inițial, sentimentul că soluția lui nu poate avea sorti de izbîndă. Însă am fost convins de către cel prezent că n-aveam dreptate. Întreprinderea asta noi sîntem — mi-a zis muncitorul acela — și avem datoria să impunem ce este cu adevărat valoros“. Asta e democrația, de fapt — o bătaie cu rușinea“.

Nu întîmînd, întreprinderea respectivă este una distinsă, pentru rezultatele ei, cu Ordinul Muncii.

DAN MUCENIC ■

Știința — ostaș al revoluției

Strategia partidului nostru de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism are la temelie ei un factor a cărui importanță a crescut puternic de la un cincinal la altul: știința. Este meritul istoric al tovarășului Nicolae Ceaușescu de a fi intuit, ca nimeni altul, că în afara progresului tehnic, garantat de cercetarea științifică și ingineria tehnologică, nu va putea fi înălțată o țară înfloritoare, cu o participare tot mai marcată la zestrea de valori a omenirii. Încă din 1965, secretarul general al partidului a sesizat că „a subaprecia rolul științei, a nu depune eforturi susținute pentru stăpânirea marilor ei cuceriri, a nu te strădui să mergi în ritm cu progresul științei secolului nostru înseamnă a te condamna cu bună știință la stagnare și înapoiere”. Înțelegând, din primul moment, ca nimeni altul, că o economie avansată și, implicit, o Românie modernă nu pot fi realizate decât pe suportul unei științe de avangardă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a conferit științei, cercetării științifice și tehnologice, statutul responsabil și dimensiunile largi ale unei întreprinderi naționale de maximă însemnătate. Avind la bază o concepție novatoare, revoluționară, profund originală, cea a secretarului general al partidului cu privire la rolul științei, ca mijloc de producție, în dezvoltarea societății, România dispune, pentru întâia dată în istoria ei, de o politică de stat programatică în domeniul cercetării științifice, ingineriei tehnologice și introducerii progresului tehnic, privite ca obiective prioritare în strategia edificării unei vieți cât mai prospere.

Cerindu-le oamenilor să gîndească cu capetele lor, noua revoluție tehnico-științifică, al cărui concept poartă inconfundabilă amprentă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a declanșat energii nebănuite în rîndul cercetătorilor, al tuturor lucrătorilor din aria științei, care s-au angajat cu hotărîre, și eficiență, în lupta împotriva stagnării în gîndire pentru depistarea, promovarea și afirmarea noului. În toți acești ani, începînd

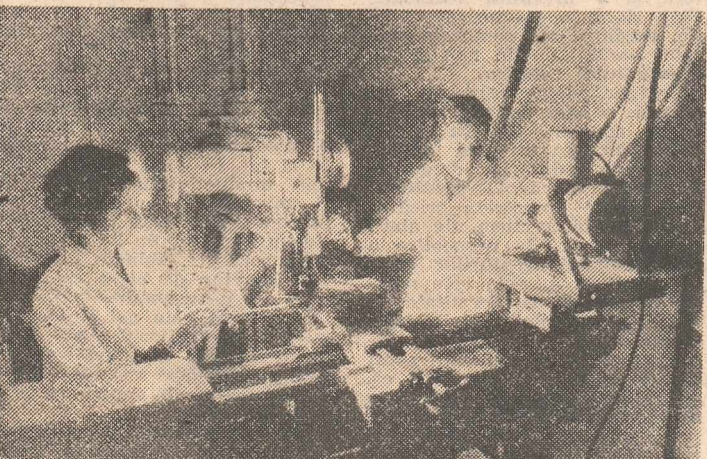
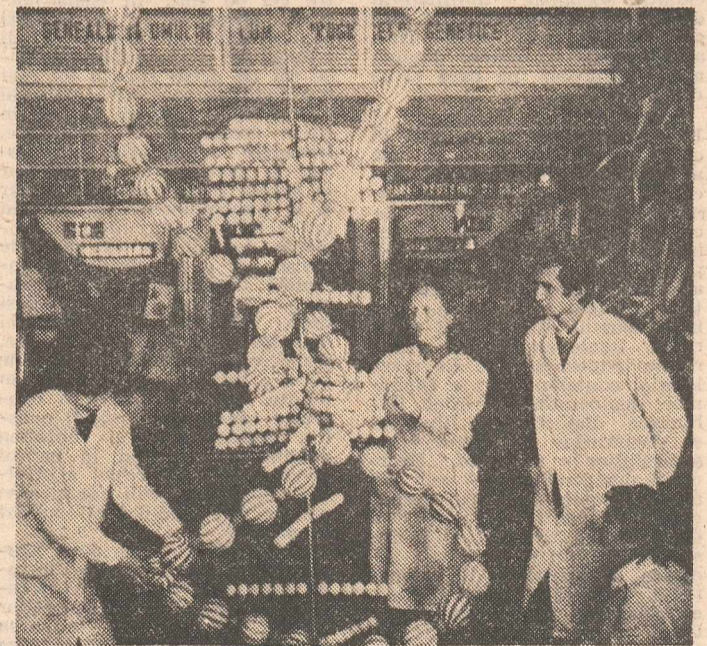
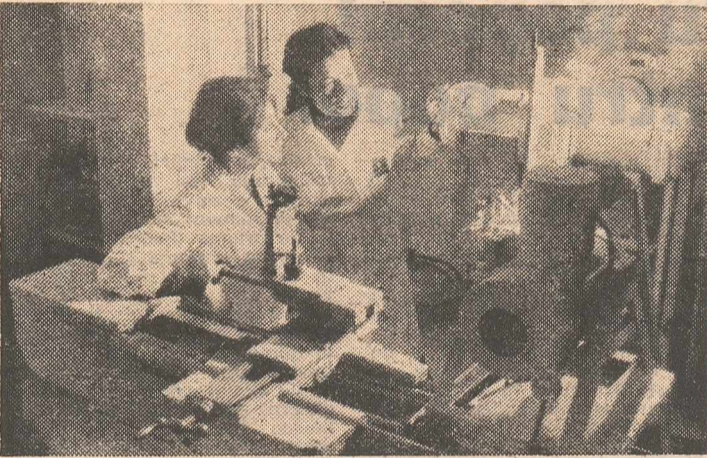
de la Congresul al IX-lea, în care conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu au elaborat, inițiat și urmărit în practică o serie de programe menite să atribuie științei un rol determinant în dezvoltarea societății, oamenii de știință, cercetătorii, proiectanții au acționat cu toată fermitatea, în spirit revoluționar, pentru perfecționarea continuă a activității lor. Bătălia pentru nou, pentru o calitate superioară, a cunoscut și cunoaște nenumărate izbînzii, determinînd modernizarea tuturor structurilor economice în virtutea aplicării în producție, neîntîrziat, a ultimelor cuceriri ale științei și tehnicii. Este binecunoscut faptul că, între altele și altele alte succese, țara noastră a reușit, în numeroase domenii industriale, chimia polimerilor, echipamente de foraj electric, utilaje metalurgice etc., să se situeze pe primele locuri în lume tocmai datorită dezvoltării unei baze tehnico-materiale solide, a unui redevabil potențial de cercetare, a unei concepții tehnologice proprii. Dacă stabilirea pentru actualul cincinal a unor ritmuri superioare într-o serie de sectoare purtătoare, în principal, de progres tehnic, electronică, automatizare, informatică, mecanică fină, robotică, chimia de mic tonaj etc., constituie un imperativ pentru trecerea la etapa creșterii intensive, nu trebuie în continuare neglijată nici cercetarea fundamentală. Legat de aceasta, tovarășul academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, savant de renume mondială, sublinia, la primul Congres al științei și învățămîntului, că „trebuie dezvoltată și mai mult cercetarea fundamentală de perspectivă, în toate domeniile cunoașterii umane, pentru a deschide noi orizonturi cercetării aplicative și a spori aportul științei la progresul general al țării, la îmbogățirea tezaurului gîndirii științifice universale”.

În contextul dezvoltării fără precedent a științei românești, pusă în situația de a găsi noi și noi rezolvări pentru modernizarea industriei și a agriculturii,

pentru creșterea productivității muncii, pentru promovarea tehnologiilor neconvenționale (laserul, ultrasunetele, fascicolul de electroni și ioni etc.), un rol tot mai important revine învățămîntului. Avînd datorită de a forma și pregăti la un nivel superior cadre calificate, școala va trebui să găsească, și ea, mijloacele cele mai adecvate pentru un transfer cit mai rapid în producție al cunoștințelor. Ea trebuie să asigure, într-o măsură și mai mare, pregătirea temeinică a unor muncitori și specialiști cu un larg orizont de cunoștințe profesionale, capabili să stăpînească și să dezvolte tehnica modernă, contribuind astfel, fiecare la locul lui de muncă, concret, la dezvoltarea economică, și, implicit, socială a țării.

Acum, cînd partidul își sărbătorește gloriosul jubileu, toți oamenii muncii care lucrează în domeniile cercetării științifice și dezvoltării tehnologice sînt pe deplin conștienți de ce îi datorează, de ce îi datorează secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, consecvent și strălucit promotor al noului. Chemați în prezent, mai mult ca oricînd, să participe prin inteligența și sudoarea lor la făurirea unei României mai bogată și mai prosperă, la binele și mai binele poporului, ei își asumă cu responsabilitate și devotament, strîns uniți în jurul partidului, sarcinile deosebită importanță ce le stau în față. E convingerea lor nestrămutată că numai prin muncă, dăruire și seriozitate pot răsplăti condițiile de care se bucură, statutul de demnitate de deplină afirmare a personalității, dobîndit în anii de aur ai „Epocii Nicolae Ceaușescu”. În această zi aniversară, zi pentru istorie și pentru viitor, slujitorii științei și ai școlii își unesc glasul cu cel al țării urîndu-i secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ani mulți, sănătate și putere de muncă, angajîndu-se să nu precupețească nici un efort pentru a cîștiga, soldați devotați ai partidului, și hotărîtoarele bătălii care urmează.

OIDIU IOANIȚOIA ■

Și aici, ca în toate colectivele de muncă, investiția cea mai de preț este inteligența

În urmă cu aproape un an, despărțindu-ne de Dumitru Niculescu, inginer șef al Întreprinderii Steaua Roșie București, ne-am propus să revenim să continuăm discuția noastră despre ceea ce înseamnă noul la Steaua Roșie. În drum spre sediul întreprinderii, am mai reflectat odată asupra motivelor care ne-au adus din nou aici.

Cel mai important dintre ele este că prin istoricul ei, Steaua Roșie ilustrează elocvent dezvoltarea spectaculoasă, la cotele cele mai înalte, a industriei românești din ceea ce, printr-un deplin consens, numim Epoca Nicolae Ceaușescu. Pînă în anul 1971, anul în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut o vizită de lucru în întreprindere, Steaua Roșie producea vinciuri, palane, troluri, mașini pentru construcții rutiere, betoniere și malaxoare, produse cu tehnici de redușă. Dintr-o întreprindere de construcții metalice modestă, s-a transformat într-una de vîrf pe plan mondial, care produce instalații hidraulice, pompe de ulei, roți dințate, servodirecții, motoare hidraulice. La Steaua Roșie se realizează peste 200 tipuri de pompe. Eforturile materiale care au făcut posibile asemenea transformări au fost uriașe. Rezultatele lor nu au putut apărea de la o zi la alta. Investițiile necesare schimbării tehnologiilor, asimilările, schimbarea structurii personalului și calificării, pregătirea cadrelor, realizate din mers, într-un timp extrem de scurt au însemnat de asemenea muncă, o concepție revoluționară, înțeleaptă în politica de introducere a noului.

Iată, în mai puțin de 15 ani, aceiași oameni care se îndeletniceau pînă de curînd cu realizarea vinciurilor și palanelor s-au obișnuit cu rafinamentele tehnologice care permit precizii de microni și scot din miinile lor pompe cu roți dințate de înaltă presiune, stații pentru acționarea mașinilor-unelte, preselor hidraulice și a mașinilor pentru construcții, instalații complexe hidraulice cu caracter de unicat pentru chimie, sectoare calde și platforme de extracție.

Să recunoaștem, ceea ce s-a împlinit la Steaua Roșie din București e departe de a fi un caz singular. Biografia acestei întreprinderi, cu micile modificări de rigoare, poate fi trasă la îndigou atît de bine se potrivește sutelor de întreprinderi care edifică destinul economiei românești de azi și de mîine.

Iată-ne, deci, din nou în biroul inginerului șef Dumitru Niculescu, încercînd să reluăm discuția de unde am lăsat-o în urmă cu un an.

— Tovarășe Niculescu, spuneai atunci: „Să produci e simplu. Mai dificil este s-o faci cu un preț de cost cit mai scăzut. Numai așa poți vinde. Pentru nevoile economiei noastre

putem produce la ora asta orice. Reducem importul, e un pas important cîștigat, însă totul e să realizezi un produs cu care din punct de vedere al calității și al prețului de cost să poți ieși la export. Aici trebuie urmărită problema noului. Deci, calitate și preț de cost scăzut. Ce s-a mai împlinit la Steaua Roșie de cînd nu ne-am văzut?”

— Putem spune că în fiecare zi facem cercetare. Uneori, cînd te uiți la un program făcut în urmă cu 5 ani rîmii uimit. Ne-am propus unele măsuri și constatăm că am întreprins altele, mai bune, mai eficiente. Viața te împinge înainte. Nimeni, în nici o fabrică, nu bate pasul pe loc. Nu se poate. Chiar dacă să spunem, ai vrea să rîmii pe loc, te împing alții înainte. Un progres într-un domeniu

„Putem spune că,
în fiecare zi,
facem cercetare”

oarecare legat de activitatea ta te obligă să îți pasul cu el. Or, produsele noastre au întrebuințare în mai toate ramurile economiei naționale. Problema numărului unu în deceniul calității și eficienței, în acest cincinal al dezvoltării intensive este, așa cum reiese din documentele de partid, calitatea. După părerea noastră, calitatea presupune o colaborare cit mai strînsă, mai constructivă între factorii care concură la realizarea unui produs. Eforturile noastre au fost îndreptate în special în această direcție. Progresezi urmărind produsele în exploatare, susținînd un dialog permanent cu beneficiarii. Într-un fel se comportă un produs pe standul de probă și într-altul în condiții de exploatare, care nu coincid cu premisele noastre. Dificultățile ivite au fost rezolvate operativ la beneficiar, analizate cu atenție. Ele au constituit teme de cercetare sau proiectare dacă primul termen vi se pare prea pretențios, pentru specialiștii întreprinderii. Încercarea beneficiarilor în produsele noastre a crescut. Avem acoperită întreaga producție a anului cu contracte, ceea ce, spunem noi, nu e tocmai ușor.

— Spuneai că pentru nevoile economiei naționale puteți produce tot de ceea ce aceasta are nevoie. Important este ca prin calitate și preț de cost corespunzător să poți oferi produsele la export. Asta înseamnă de

fapt să rezolvi problemele noului.

— Pompele realizate de noi nu rezolvă integral domeniul necesar economiei. Preocupările sînt îndreptate spre utilizarea lor pe produse pe care nu au dat încă rezultate din cele mai bune. E greu, uneori chiar nerentabil, mai ales în cazul unificatorilor sau al serilor mici, să rezolvi singur totul. Înainte de a ne pune problema unde și cit vom exporta, ceea ce nu intră în atribuțiile noastre directe, trebuie să ne punem problema perfecționării unui produs în asemenea grad încît el să devină exportabil. Perfecționarea motoarelor hidraulice, deosebit în ultimii doi ani, a făcut posibil să ieșim cu ele la export cu rezultate foarte bune și în țări cu tradiție în domeniu. La sfîrșitul anului trecut am asimilat o nouă familie de pompe, cu palete. Pe glob producătorii unor asemenea pompe se pot număra pe degete. Problema deosebită a fost realizarea tehnologică a rotorului și a statorului pe dotarea existentă în uzină. Prin preocuparea tuturor cadrelor tehnice, a secțiilor de producție am reușit să realizăm tehnologia și execuția în condiții de serie. O eventuală licență, proiect și utilaje, ar fi costat enorm. Deocamdată reducem importul, în curînd ne vom gîndi și la export. Sînt utilaje la care pompele cu roți dințate nu fac față. Pompele cu palete au gabarit redus, deci economie de materiale, și au o fiabilitate de 10-15 ori mai mare decît celelalte. Pompa de motorină, fosilă la arzătoare de cazane, a fost realizată de maestrul Petre Kubanek și inginerul George Tarța. Foloseam o pompă dintr-o familie de pompe de combustibili, cu productivitate slabă, cu rezultate nesatisfăcătoare. S-a obținut o pompă cu performanțe deosebite, realizată în condiții de productivitate ridicată, într-un termen foarte scurt. De la proiectare la seria zero a trecut doar o jumătate de an. Ne-am obișnuit ca atunci cînd stă în puterile noastre, să ne mobilizăm toate forțele tehnice și să ne rezolvăm singuri problemele. Într-o fabrică se acumulează investiții, tehnologie. Oamenii învață. Urmează asimilările, după care, așa cum e firesc, concepțiile proprii. Sîntem datori să dăm întreaga capacitate a maturității și talentului nostru. Condițiile au fost create. Urmează o etapă de valorificare a tuturor eforturilor investite pînă astăzi în industria noastră. Această etapă, de fapt, a și început. Rezultatele ei se vîd și, mai ales, se vor vedea. Sansa, așa cum din timp a fost sesizat de conducerea de partid, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, este noul, gîndirea originală, concepția proprie.

OPREA GEORGESCU ■

„Omenirea se află într-o asemenea etapă de dezvoltare în care știința reprezintă cea mai puternică forță a progresului social și economic“

Ne-a fost dat să fim cu toții martorii, creatorii și beneficiarii celui mai strălucit capitol din istoria multimilenară a patriei noastre. Socialismul, orinduirea dreptății, echității și democrației plene a prins viață sub ochii noștri. O Românie făurită prin gând și fapta comunistilor români, prin lupta jertfa și biruința partidului nostru drag de la întemeierea căruia se implinesc astăzi șase decenii și jumătate.

Din scurgerea acestui timp eroic, a căruia evocare reprezintă pentru fiecare din noi o mare lecție de istorie ce ne umple sufletele de mândrie, bucurie și optimism — atenția noastră se îndreaptă cu precădere spre ultimele două decenii, cu totul remarcabile prin amploarea, dinamismul și uriașele prefaceri revoluționare. O perioadă ce sintetizează și asimilează întreaga zestre de valori acumulate de veacuri, și care dă o nouă strălucire insușirilor tradiționale ale poporului nostru.

Este limpede pentru oricine examinează cu obiectivitate și bună credință viața țării în ultimii 21 de ani, că în acest răstimp, mai mult ca niciodată, tot ce s-a realizat, prin grija Partidului Comunist Român, prin înțelepciunea și clarviziunea secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin osidria și înaltul patriotism al maselor de oameni ai muncii — poartă amprenta voinței colective, în cadrul unui proces legic și conștient. Evoluția economiei, culturii, concepțiilor și formelor de viață moderne, totul s-a făcut sub semnul rațiunii, prin concordanța strictă dintre teorie și practică, prin aplicarea creatoare la condițiile concrete ale României a principiilor și legilor generale ale socialismului științific. Iar în acest larg context, agricultura țării, ramură de bază a economiei naționale, constituie și ea un exemplu edificator.

Înfrățirea miilor de parcele izolate într-un singur ogor a permis valorificarea fondului funciar prin direcționarea unor importante investiții în mecanizare, chimizare, irigații. În același timp, convertirea științei agricole în practica zilnică a făcut posibilă orientarea acestei ramuri de bază spre o dezvoltare intensivă și multilaterală, obținerea de producții sigure, stabile și înalte, care să acopere în mod corespunzător nevoile economiei naționale de materii prime agricole, să satisfacă cerințele de consum, științific fundamentate, ale populației, să creeze disponibi-

lități pentru schimburile internaționale.

Implicată profund în acest proces innoitor, cu îndatoriri și contribuții active în cadrul noii revoluții agrare, Academia de Științe Agricole și Silvici, îndrumată și coordonată direct de Consiliul Național al Științei și Învățămîntului a fost și rămâne un factor important în cadrul efortului general creator de transpunere fermă în viață a cercetării științifice și introducere a progresului tehnic. În lumina marilor obiective formulate de conducerea partidului și pornind de la sarcinile cuprinse în raportul prezentat de tovarășa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, la Congresul Științei și învățămîntului, Academia de Științe Agricole și Silvici și-a

elaborat un program de cercetare adinc ancorat în realitățile și cerințele agriculturii socialiste românești, vizând ridicarea calitativă și modernizarea producției agricole și avind următoarele direcții prioritare: crearea de noi soiuri de hibrizi de plante agricole cu potențial ridicat, ameliorarea genetică a raselor de animale, combaterea degradării solului și mărirea capacității sale de producție. De asemenea, în planurile de cercetare au fost incluse și obiectivele ce decurg din programele complexe privind dezvoltarea producției agroalimentare, silviculturii și gospodăririi apelor, aprobate de recenta Plenară a Consiliului Național al Agriculturii.

„Viitorul nu poate fi decât cel pe care ni-l propunem“

Activitatea de cercetare desfășurată pînă în prezent a pus la dispoziția producției noi creații biologice valoroase, tehnologii moderne, soluții referitoare la păstrarea și creșterea resurselor ecologice ale țării. Astfel, în domeniul producției vegetale, programul de producere a semintelor și materialului săditor a fost realizat în întregime, omologându-se peste 150 de soiuri de cereale, plante tehnice, fructe și struguri, cartofi, legume, flori. S-au adus de asemenea perfec-

ționări tehnologiilor privind fertilizarea, aplicarea irigațiilor, protecția plantelor și mecanizarea complexă. Mai notăm că în domeniul zootehniei au fost obținute rezultate valoroase în ameliorarea raselor de animale, în elaborarea de tehnologii perfecționate, în prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor. Prin rezultate importante se recomandă și cercetările privind medicina veterinară, silvicultură, economia agrară. O activitate cu caracter mai deosebit o reprezintă ansamblul de lucrări de specialitate consacrate valorificării complexe a resurselor naturale din Delta Dunării. În sfîrșit, cercetătorii noștri au lucrat în egală măsură și la definirea unor proiecte, metode, soluții eficiente destinate elaborării de noi mașini agricole, pentru utilizarea resurselor reînnoibile de energie, pentru mai buna organizare a teritoriului agricol sau valorificării superioare, în unitățile industriale alimentare, a materiilor prime vegetale și animale. Au fost de asemenea întreprinse cercetări în ceea ce privește gospodărirea judicioasă a apelor.

Toate acestea reprezintă o zestre valoroasă ce va permite dezvoltarea în continuare a cercetării în conformitate cu sarcinile sporite ale actualului cincinal și pe măsura marilor exigențe ale unei agriculturi moderne, intensive, de mare randament. Jubileul gloriosului nostru partid constituie și pentru oamenii de știință din agricultură, ca pentru întregul nostru popor, un moment de bilanț activ, de largă și vibrantă retrospectivă a trecutului național. Istoria — spune o cunoscută zicală — este cel mai lucid și intransigent judecător. Marile idealuri de dreptate, libertate, civilizație și bunăstare, pentru care au luptat și s-au jertfit atîta eroi ai mișcării comuniste și muncitorești din România, au căpătat viață și au prins statornicie în anii socialismului. Pentru înția oară în istoria țării, îndrumările unui partid de guvernămînt au devenit propriile noastre opțiuni. Tocmai de aceea, viitorul nu poate fi decât cel pe care ni-l propunem. El se va naște pe trunchiul solid al prezentului prin destoinicia unei națiuni ce și-a demonstrat din plin virtuțile, sub îndrumarea unui partid încercat în fruntea căruia se află cel mai iubit fiu al poporului nostru, ctitorul și cîrmaciul României moderne, creatorul unui timp istoric pe care îl numim cu legitimă mîndrie Epoca Nicolae Ceaușescu.

Prof. dr. TIBERIU MUREȘAN ■
Președintele Academiei de Științe Agricole și Silvici

TRADIȚII ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE ROMÂNEȘTI

Visuri de odinioară

Deschid numărul din aprilie 1927 al revistei „Energia”, editată de marele inginer Dimitrie Leonida și aflui în ea proiectul unui canal navigabil Argeș-București-Dunăre, căruia îi e dedicat „numărul special” al publicației. Coperta reprezintă o imagine anticipativă a „Portului București”. Clădirile portuare ale desenului ne apar astăzi demodate, la nivelul anului respectiv, viziunea însă este cu totul remarcabilă.

Îată și un cîmpei al comentariului asupra oportunității acestui canal, aparținînd firește lui Leonida, acest proeminent reprezentant al tehnicii naționale:

„Crearea unei căi navigabile interioare, care să lege orașul București de Dunăre, este de importanță vitală pentru dezvoltarea acestui oraș și dă posibilitatea să se rezolve în același timp și alte probleme, tot atît de importante: producerea energiei necesare nevoilor orașului și ale industriilor, alimentarea cu apă, dezvoltarea economică a unor cartiere ale Capitalei și punerea în valoare a unei mari regiuni inundabile din județul Ilfov.

Fiind dată posibilitatea tehnică a înlăptuirii în bune condiții economice a Canalului Argeș-București-Dunăre, credem că ar trebui să pășim fără înțirzieri la realizarea acestei lucrări”.

În continuare, D. Leonida arată însemnătatea transportului direct pe apă din București și spre București, cu „șlepurile”, precum și posibilitățile de interconectare cu rețeaua de căi navigabile din Europa Centrală. Articolul mai cuprinde o hartă pe care sînt propuse și alte lucrări hidrotehnice, printre care un canal între Cernavodă și Constanța și un altul între București și Brăila, de-a curmezișul Bărăganului.

Proiectul Canalului Argeș-București-Dunăre a fost popularizat apoi și la o expoziție din anul 1928, organizată tot de inginerul Leonida, în cadrul Muzeului Tehnic întemeiat de el.

Dimitrie Leonida nu a fost însă singurul inginer român care a nutrit acest vis tehnic.

Să-l amintim și pe profesorul de hidraulică și îmbunătățiri funciare al Școlii Naționale de Poduri și Șosele Alexandru Davidescu (1858—1938), astăzi aproape uitat, „un mare inginer de planuri de largă perspectivă”, cum îl caracteriza atît de bine academicianul Cristea Mateescu.

În anul 1912, el elaborează un Plan de amenajare integrală a apelor, care prevedea folosirea apelor Dunării pentru irigarea regiunilor joase de cîmpie și a apelor interioare pentru irigarea regiunilor mai înalte, de asemenea folosirea apelor uzate ale orașelor, în amestec cu cele ordinare pentru irigarea a 200 000 de hectare de teren arabil. O atenție deosebită se acorda în plan amenajării complexe a regiunii București, în jurul căreia era proiectată o întinsă rețea de irigații, care să ridice productivitatea agriculturii din preajma Capitalei și odată cu aceasta să îmbunătățească aprovizionarea orașului.

Alexandru Davidescu concepea și el București ca port, pe baza unui canal navigabil care îl lega de Dunăre, preconizînd însă un alt traseu, care să utilizeze apele Mostiștei. Ca avantaj principal al acestei noi căi de apă, el vedea intensificarea transportului de produse înlă-

untrul țării, dar și legarea Capitalei, prin intermediul economicului transport naval, de marile porturi europene și, drept consecință directă, intensificarea și ieftinirea comerțului exterior al țării. Totodată, Alexandru Davidescu a întocmit planuri pentru a face navigabile principalele riuri ale României, cu imense foloase pentru economia națională.

Din păcate, toate proiectele sale s-au lovit de inerția forurilor de conducere din acele vremuri, au fost considerate utopice, îngropate în sertarele birocrației. Marea criză economică începută în anul 1929 a făcut să fie cu totul abandonate.

Dimitrie Leonida și Alexandru Davidescu au fost doi visători ai tehnicii care s-au dovedit a fi avut dreptate abia după mai bine de jumătate de veac. Nu au fost însă unici care, cu multe decenii în urmă, au făurit astfel de planuri, devenite abia astăzi de domeniul realității.

Să amintim spre pildă doar două dintre temele lucrărilor de diplomă ale unor merituosi ingineri români. În 1923, Dorin Pavel (1900—1979) absolvise Școala Politehnică din Zürich cu lucrarea Schema generală și sistemul de turbine ale unei hidrocentrale la Porțile de Fier, pe Dunăre. Un deceniu mai tîrziu, în 1933, tot el elabora un Plan general de amenajare a forțelor hidraulice din România, care propunea schemele pentru amenajarea a nu mai puțin de 570 uzine hidroelectrice în țara noastră. Un alt ilustru inginer, Aurel Bărgăzan (1905—1960) a absolvit în 1928 Școala Politehnică din Timișoara cu o lucrare de diplomă intitulată Studiul unui Canal navigabil Cernavodă-Constanța, elaborată riguros, cu toate detaliile tehnice. Și el nu era decât purtătorul unei stăfete, care pornise încă de mult de la Ion Ionescu de la Brad, fondatorul școlii românești de agronomie, care preconizase încă de pe la mijlocul secolului trecut constituirea canalului astăzi înlăptuit.

...Și recitind articolele intitulate în perioada antebelică de Dimitrie Leonida București Port („Ultima oră”), București port la Dunăre („Timpul”) sau Canalul Argeș-București-Dunăre („Energia”) — pe atunci chemări fără ecou și totuși profetice — îmi spun că inginerii au și ei dreptul să viseze cu supremă cutezanță, dar numai forța materială are capacitatea de a le preface năzuințele în fapte.

I. M. ȘTEFAN ■

Permanent, în marele front al progresului

„In actualele împrejurări internaționale deosebit de grave, mai mult ca oricând sînt actuale chemările cu privire la unitatea clasei muncitoare din toate țările. Chemările formulate în secolul trecut: „Proletari din toate țările uniți-vă!» își păstrează valabilitatea și sînt mai actuale ca oricând. Ele trebuie completate cu chemarea la unitate a tuturor forțelor progresiste și antiimperialiste, la unitatea tuturor popoarelor care doresc să fie independente și libere, care doresc să trăiască fără războaie, să trăiască în pace!».

Încă de la apariția sa, tinăra clasă muncitoare română, mișcarea socialistă și partidul revoluționar al clasei noastre muncitoare s-au situat în avangarda promotorilor progresului economic și social, întreprinzând strîns legături cu mișcarea muncitorească și socialistă din alte țări, cu cercurile social-politice animate de vederi progresiste și democratice. Așa cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu, „dintotdeauna a existat o strînsă interdependență între luptele revoluționare interne și cele din alte țări, între mișcările revoluționare, progresiste de pretutindeni.

În Programul adoptat la congresul de constituire al Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România se sublinia: „Adine pătrunsă de solidaritatea internațională a tuturor popoarelor muncitoare, social-democrația română va îndeplini toate îndatoririle ce urmează din această solidaritate. Și, într-adevăr, începînd de la Comuna din Paris, clasa muncitoare din România și partidul ei revoluționar s-au solidarizat cu toate marile lupte de clasă ale proletariatului din celelalte țări, au sprijinit bătaile celor ce muncesc de pretutindeni pentru eliberarea socială și națională, pentru o viață mai bună.

Revoluționarii, oamenii progresiști, socialiștii români au întreprins relații active cu fărîșorii socialismului științific, Marx, Engels, cu alți revoluționari, au participat activ la Internaționalele comuniste I-a și a II-a. Socialiștii români au trimis reprezentanți la congresele internaționale de la Paris (1889), Bruxelles (1891), Zürich (1893), Londra (1896), Stuttgart (1907), Belgrad (1909), Basel (1912), aducînd contribuții importante la conferințele internaționale de la Zimmerwald și București (1915).

Multiple și strîns legături au existat între mișcarea muncitorească din țara noastră și cea din Rusia, legături care și-au găsit expresia atît în sprijinul acordat grupurilor revoluționare ruse de către socialiștii români, în sprijinul moral și material acordat socialiștilor ruși emigranți în România, cît și în schimbul de corespondență și în legăturile directe cu Plehanov, iar mai tîrziu cu Vladimir Ilici Lenin. În 1897, prin gazeta „Mișcarea socială”, socialiștii români își exprimau simpatia și solidaritatea cu grupul revoluționarilor ruși, printre care se află și tinărul Ulianov

„Atît experiența noastră proprie, cît și experiența mișcării muncitorești internaționale arată că numai acționînd unită clasa muncitoare își poate îndeplini misiunea istorică în lupta revoluționară, poate coaliza în jurul său toate forțele progresiste, înaintate ale societății, poate conduce cu succes popoarele spre eliberare socială și națională».

Făurirea în mai 1921 a Partidului Comunist a constituit un moment cardinal în istoria mișcării revoluționare și a poporului nostru, ridicînd pe o treaptă superioară lupta împotriva

deni. Această strînsă legătură și intrajutorare reciprocă în lupta revoluționară pentru progres și independență a avut un rol de mare însemnătate în întreaga activitate de transformare revoluționară a țării noastre. Mișcarea muncitorească din România, puternic ancorată în solul național al patriei, reprezentînd fidel interesele celor ce muncesc, s-a dezvoltat și a firmat într-o strînsă relație cu mișcarea muncitorească internațională, cu partidele revoluționare, cu forțele democratice, cu lupta partidelor de pretutindeni.

— Vladimir Ilici Lenin —, pe care guvernul țarist îl deportase în Siberia.

O amploare deosebită au cunoscut-o legăturile internaționaliste dintre socialiștii români și cei bulgari. Pe teritoriul țării noastre, revoluționarii bulgari, prigoniți în țara lor, au găsit adăpost și prieteni adevărați. Relații internaționaliste au fost stabilite, de asemenea, cu partidele socialiste din Germania, Franța, Italia, Belgia și din alte țări.

Paginile presei muncitorești și socialiste de la începutul acestui secol constituie o măturie a solidarității proletariatului român cu luptele muncitorilor din Norvegia, Danemarca, Olanda, Elveția, Spania, China, Australia, Statele Unite ale Americii, Cuba și din alte țări ale lumii.

În anul 1905, muncitorii din București și din alte orașe ale țării s-au solidarizat cu lupta proletariatului rus, desfășurînd o largă acțiune de sprijinire morală și materială a echipajului revoluționar de pe crucişătorul „Potemkin” debarcat la Constanța.

O pagină vie a spiritului internaționalist al proletariatului și maselor muncitoare din țara noastră o constituie activitatea desfășurată în sprijinul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, inclusiv lupta cu arma în mînă pentru victoria revoluției și apărarea tinăreului stat sovietic.

Oamenii muncii din România și-au manifestat solidaritatea cu revoluția proletară ungară, s-au opus participării la intervenția militară organizată și condusă de Antantă, au sprijinit revoluția proletară din Germania, marca răscoală populară din Bulgaria; luptele revoluționare ale proletariatului din numeroase țări au găsit un viu ecou și caldă simpatie în rândurile clasei noastre muncitoare.

exploatării și asuprii cît și solidaritatea cu cauza clasei muncitoare, a forțelor progresiste și democratice de pretutindeni. „De-a lungul întregii sale existențe — releva tovarășul

Nicolae Ceaușescu — Partidul Comunist Român s-a afirmat ca un detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, ca militant consecvent și neobosit pentru realizarea aspirațiilor de progres, libertate și pace ale popoarelor.

P.C.R. a acționat ferm în apărarea Uniunii Sovietice, popularizînd realizările ei în făurirea noii orînduiri sociale, combătînd cu hotărîre propagandă burgheză anticomunistă. Un loc important a ocupat solidaritatea cu antifasciștii bulgari (1923), cu marea grevă a minerilor englezi (1926), cu eroicele lupte ale proletariatului austriac (1927), cu revoluția din China și lupta poporului chinez de apărare împotriva agresiunii imperialismului japonez.

În legătură cu evenimentele care aveau loc în deceniul al treilea în India, revista „Stînga” relatează că masele muncitoare și țărănești din această țară s-au angajat în una din luptele cele mai eroice, „ele au pornit să-și cucerească drepturile în fabrici, drepturile contra latifundiarilor, în contra străinilor care îi exploatează”. În anii 1925—1926, P.C.R., organizațiile muncitorești și democratice, presa din România au condamnat vehement războaiele duse de colonialiștii francezi împotriva mișcărilor de eliberare din Siria și Maroc.

În perioada de grea cumpănă pentru omenire, a ascensiunii fascismului și a creșterii pericolului unui nou război mondial, comuniștii, alături de celelalte forțe patriotice din România, au contribuit activ la întărirea marului front antifascist și antirăzboinic. P.C.R. a inițiat răspîndirea largă a Apelei pentru pregătirea unui congres internațional antirăzboinic, lansat în primăvara anului 1932 de intelectuali progresiști din mai multe țări ale lumii.

La 1 august 1932 — Ziua internațională de luptă împotriva războiului — P.C.R. a semnat cu partidele comuniste din Cehoslovacia, Germania, Italia, Franța, Marea Britanie, Polonia și S.U.A., un apel în care se sublinia însemnătatea unitii forțelor muncitorești de pretutindeni și a luptei hotărîte împotriva fascismului, reacțiunii și războiului.

Proletarii români au condamnat energic instaurarea nazismului la putere în Germania, au luat parte la campania internațională de solidaritate cu Gh. Dimitrov și alți comuniști implicați în procesul de la Leipzig, la mișcarea pentru salvarea vieții lui Ernst Thälmann și a celorlalți antifasciști germani, victime ale represiviunilor hitleriste. Într-un mesaj al C.C. al P.C.R. transmis C.C. al P.C. din Germania, în 1934, se arată că „proletariatul din România, sub conducerea P.C.R. își are ochii atinți asupra proletariatului german și-și încadrează forțele pentru sprijinirea luptei eroice

„Acționăm, ca și în trecut, pentru întărirea solidarității internaționale cu toate forțele, cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, social-democrate, cu forțele de eliberare națională, cu alte partide și forțe democratice, antiimperialiste, avînd deplina convingere că întărirea solidarității și unității acestor forțe constituie o cerință de importanță hotărîtoare pentru politica de pace, de dezarmare, pentru respectul independenței fiecărei națiuni, pentru progresul economic și social al tuturor popoarelor».

Acțiunea revoluționară din august 1944, organizată și condusă de Partidul Comunist Român, început al revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, a ridicat pe un plan calitativ superior bogatele tradiții de colaborare și solidaritate militantă ale poporului român cu forțele revoluționare, progresiste de

pentru cauza socialismului și comunismului. Încă de la crearea sa, partidul clasei noastre muncitoare a purtat mereu, cu cinste, steagul solidarității cu proletarii, cu masele muncitoare din întreaga lume».

a maselor exploatare din Germania».

Reprezentanții mișcării muncitorești, democratice din țara noastră s-au numărat printre cei mai activi participanți la o serie de congrese și reuniuni internaționale de luptă împotriva fascismului și războiului (Congresul Mondial Antihitlerist de la Paris, august 1934; Congresul Mondial Antifascist al Studenților, de la Bruxelles, decembrie 1934; Congresul Reuniunii Universale pentru Pace, de la Bruxelles, septembrie 1936 și altele).

Largi forțe muncitorești și democratice din România au salutat cu bucurie și satisfacție victoria, în 1936, a Frontului popular în Spania și Franța, realizarea unității de acțiune a forțelor muncitorești și democratice în alte țări. Sfîdînd barierele ridicate de autoritățile burgheze române, depășind numeroasele greutăți ale deplasării prin Europa, peste 600 de comuniști și antifasciști români au plecat în Spania pentru a lupta ca voluntari, cu arma în mînă, alături de republicanii spanioli și de fiii altor 54 de națiuni împotriva reacțiunii franchiste și intervenției fasciste, înscriind una din cele mai mărețe pagini de solidaritate internațională.

Un moment de vîrf al acțiunilor organizate de P.C.R. în acea perioadă, cu larg ecou internațional, l-a constituit marea demonstrație antifascistă și antirăzboinică de la București, de la 1 mai 1939, la organizarea căreia o contribuție hotărîtoare au avut tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu. „Cînd în multe țări era o oarecare stare de așteptare — arată secretarul general al partidului — muncitorimea română, sub conducerea comuniștilor, s-a ridicat și a demonstrat că nu trebuie să ne plecăm în fața fascismului, că trebuie să ridicăm steagul luptei și că, unită, muncitorimea, popoarele pot bara calea fascismului!».

În perioada promergătoare izbucnirii celui de-al doilea război mondial și în timpul acestuia, o pagină glorioasă în istoria P.C.R. au constituit-o numeroasele manifestări de solidaritate militantă a mișcării muncitorești și democratice din țara noastră cu popoarele Austriei, Cehoslovaciei, Poloniei, Iugoslaviei, ale altor țări victime ale agresiunii germaniei naziste, cu poporul abisinian, cîtorpît de fascismul italian, cu popoarele ce erau victima militarismului japonez. Totodată, comuniștii români și alți patrioți antifasciști aflați în U.R.S.S., Franța, Belgia, Cehoslovacia, Iugoslavia s-au alăturat detașamentelor de partizani din aceste țări.

În mod firesc, pe primul plan se situează aprofundarea legăturilor cu partidele frățești din țările socialiste, determinate de comunitatea de idealuri, de obiective, de faptul că aceste relații au avut și au un rol de seamă în edificarea noii orînduiri.

Un rol important în întărirea prieteniei și conlucrării dintre statele socialiste l-au avut numeroasele întîlniri și convorbiri pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a avut cu conducătorii partidelor din țările socialiste, care au dat noi și puternice impulsuri relațiilor de prietenie și colaborare pe multiple planuri dintre România și aceste țări.

P.C.R. a dezvoltat și dezvoltă neabătut legăturile cu partidele comuniste și muncitorești din țările capitaliste din celelalte țări, manifestîndu-și solidaritatea fermă cu lupta lor pentru înnoirea societății, pentru pace și independență națională, pentru progres. Partidul nostru milită cu consecvență pentru întărirea solidarității și realizarea unei unități trainice a mișcării comuniste și muncitorești, bazată pe așezarea relațiilor dintre partide pe norme și principii noi, pe deplină egalitate și independență, pe dreptul fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător strategia și tactica, linia politică internă și externă.

În concepția P.C.R., realizarea misiunii istorice a clasei muncitoare implică în mod necesar înfăptuirea unității ei de acțiune în acest sens o mare însemnătate revinînd dezvoltării colaborării pe plan intern și internațional, a partidelor comuniste cu partidele socialiste și social-democrate.

Conceptul de solidaritate al partidului nostru a inclus și include, ca o componentă esențială, dezvoltarea colaborării cu partidele de guvernămînt și organizațiile democratice, progresiste din țările Asiei, Africii și Americii Latine. Prin aceasta este continuată tradiția solidarității militante cu mișcările de eliberare națională, care în anii luptei împotriva colonialismului au avut în P.C.R., în țara noastră, un sprijin de nădejde.

În prezent, P.C.R. întreprinde relații de colaborare cu peste 200 de partide comuniste și muncitorești, socialiste și social-democrate, partide de guvernămînt din țările în curs de dezvoltare și nealiniate, mișcări de eliberare națională, alte forțe democratice, antiimperialiste.

Poziția P.C.R. privind promovarea solidarității internaționale se regăsește și în legăturile de colaborare ale altor organizații de masă și obștești din țara noastră, ale Frontului Democratice și Unității Socialiste de forțe social-politice cele mai largi, cu formațiuni democratice, antiimperialiste, antirăzboinice din cele mai diverse, inclusiv din țările capitaliste, indiferent de orientările lor ideologice, filosofice sau religioase. F.D.U.S., Marca Aduană Națională, organizațiile de masă și obștești din România au legături cu aproximativ 1 750 de formațiuni politice, organe legislative, organizații de femei, tineret, mișcări pentru pace, societăți și organisme similare de pe toate continentele, precum și cu 120 de organizații internaționale neguvernamentale.

Politica înțeleaptă a P.C.R. de solidaritate și colaborare cu forțele democratice și progresului a contribuit în mod hotărîtor la creșterea prestigiului țării noastre, al poporului român pe plan internațional.

„Este o mîndrie pentru partidul și poporul nostru — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — de a constata că are prieteni pe toate meridianele globului! Niciodată poporul român nu s-a bucurat de atîția prieteni, de atîta simpatie ca astăzi. Această o datorăm faptului că partidul și statul nostru duc o politică fermă de pace, de colaborare internațională. Iată de ce vom face totul și în viitor pentru triumful acestei politici».

Grupaj realizat de ROMEO NADAȘAN

Noi considerăm că Anul Internațional al Păcii trebuie să determine acțiuni și înțelegeri concrete, reale în direcția opririi cursei înarmărilor, a dezarmării și asigurării păcii! Numai așa se va răspunde însemnătății acestui An, voinței popoarelor!

Neobosiți, pe șantierul păcii

Se poate spune cu deplină temei că sărbătorirea celor 65 de ani de la crearea Partidului Comunist Român coincide cu marcarea a 65 de ani de luptă a comuniștilor români împotriva războiului, a vărsării de sânge, pentru triumful păcii pe Pământ. Preluând și ducând mai departe, în condiții noi, glorioase tradiții de apărare a păcii ale mișcării muncitorești din România din secolul al XIX-lea și din primele două decenii ale secolului XX, Partidul Comunist Român a înscris pe steagul său la loc de frunte lupta împotriva războiului, promovarea ideii păcii și înțelegerii în lume. Această direcție de acțiune și-a găsit manifestarea plină în epoca socialismului, și cu deosebire în ultimii 21 de ani, de când la cirna destinelor poporului român se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste Române, perioadă de istorice descătușări, de prefaceri și înnoiri fără precedent. „În întreaga activitate — spunea conducătorul partidului și al statului nostru — am pornit de la concepția revoluționară despre lume și societate, materialismul dialectic și istoric, de la socialismul științific, de la înțelegerea justă a legităților generale valabile și am acționat pentru aplicarea lor creatoare la relațiile și condițiile din țara noastră. Am procedat astfel tocmai datorită faptului că partidul nostru a înțeles că materialismul dialectic și istoric, socialismul științific nu constituie dogme, ci științe de acțiune pentru înnoirea continuă a societății, a lumii, științe care dau o perspectivă nouă, și permanent nouă, perfecționării forțelor de producție, relațiilor sociale, înaintării continue a lumii, a societății spre noi și noi culmi de progres și civilizație. Meritul partidului nostru este acela — sau poate, în primul rând, acela — că a înțeles aceasta în condițiile cind pe plan internațional se insistă mult pentru a se menține socialismul în anumite cătuse, care îl împiedicau să-și pună în valoare forța și capacitatea sa. Înlăturând dogmele, șablonismul de orice fel, considerând socialismul ca o forță politică de acțiune, partidul nostru a descătușat energiile poporului nostru, a contribuit la afirmarea prestigiului și a forței socialismului în întreaga lume”. Aprecieri perfect valabile și în ceea ce privește politica externă a țării noastre. Afirmându-se puternic pe planul activității internaționale, România a devenit astăzi una din prezențele cele mai active în concertul națiunilor, militantă neobosită pentru triumful

ideilor păcii, progresului și libertății popoarelor. La Organizația Națiunilor Unite, în alte organizații și foruri internaționale, în dialogul rodnic pe care l-a angajat cu celelalte state ale lumii — cu prilejul multiplelor întâlniri de la București, precum și cu ocazia istoricelor itinerării întreprinse de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în țări de pe diferite continente — România a militat cu neobosită consecvență pentru rezolvarea în interesul tuturor popoarelor a marilor probleme cu care se confruntă omenirea în momentul de față. După cum se va vedea în cuprinsul acestei pagini, anele vieții politice mondiale au consemnat în toți acești ultimi 21 de ani nenumărate inițiative, propuneri și demersuri ale țării noastre îndreptate spre soluționarea problemelor acute ale contemporaneității.

Este de domeniul evidenței că toate aceste prodigioase inițiative sînt indisolubil legate de numele președintelui țării, făuritor și promotor al întregii politici externe a României, inițiatorul orientărilor fundamentale, al tuturor acțiunilor internaționale de răsunet ale partidului și statului în perioada deschisă de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Prin viziunea revoluționară asupra fenomenelor vieții internaționale, prin aprecierea realistă a tendințelor și a evoluțiilor lumii contemporane, prin umanismul și înalta responsabilitate față de destinele păcii, prin abnegația și pasiunea cu care a slujit și slujește aspirațiile cele mai fierbinți ale poporului român, ale tuturor popoarelor, președintele Nicolae Ceaușescu și-a atras o unanimă prețuire și un înalt prestigiu pe toate meridianele, fapt care se răsfrînge nemijlocit asupra prestigiului și demnității întregului nostru popor. Pentru întreaga această operă de pace și de înaltă responsabilitate politică și morală a conducătorului partidului și țării noastre — operă prin care poporul român își împlineste, în cea mai pură expresie a sa, vocația lui pașnică și constructivă —, omagiul pe care în aceste zile, cind se împlinesc 65 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, oamenii muncii din patria noastră socialistă îl aduc conducătorului iubit și respectat are forța celor mai vii și mai durabile trăiri ale națiunii. El se alătură, astfel, în chip firesc omagiului adus președintelui României la scară planetară.

ION CODRU ■

„Comuniștii bulgari, poporul bulgar cunosc bine viața dumeavoastră, de fiu credincios al poporului român și al Partidului Comunist Român. Comuniștii bulgari, oamenii muncii bulgari vă cunosc ca pe un renumit militant al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, unul din marii prieteni ai țării noastre”.

TODOR JIVKOV

secretar general al C.C. al P.C.B., președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria

„Partidul și guvernul român, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, depun eforturi active pentru pacea și securitatea în Europa, destinderea internațională, soluționarea pe cale pașnică a problemelor litigioase, pentru dezarmare, pentru dezarmarea nucleară. Noi dăm o înaltă apreciere acestor eforturi și sprijinim minunatele inițiative de pace pe care le-ați formulat dumeavoastră ca militant al păcii”.

KIM IR SEN

secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, președintele R.P.D. Coreene

„Am urmărit contribuția pe care și-a adus-o România, sub conducerea clarvăzătoare a președintelui Nicolae Ceaușescu, în cadrul efortului îndreptat spre soluționarea problemelor internaționale, rolul eficace al României în rezolvarea păcii în lume, contribuția dumeavoastră personală la sprijinirea țelurilor comune ale națiunilor, a cauzei juste a popoarelor”.

MOHAMED HOSNI MUBARAK
președintele Republicii Arabe Egipt

„Importanța contribuție a președintelui Nicolae Ceaușescu în lupta pentru destindere și pace, pentru reducerea înarmărilor,

și în primul rând a înarmărilor nucleare, lupta dumeavoastră pe toate meridianele lumii pentru o nouă ordine economică v-au consacrat drept una din cele mai importante personalități ale epocii noastre”.

ANDREAS PAPANDREU
prim-ministru al Republicii Elene

„Președintele Nicolae Ceaușescu reprezintă modelul de conducător care se identifică cu interesele generale ale poporului, iar spiritul dinamic ce îl caracterizează neobosită activitate reprezintă o trăsătură ce

un făuritor de istorie, fiind înconjurat cu adincă dragoste de întregul popor român, care, prin curajul și munca sa constructivă, a dus la edificarea unei Românie libere, independente, prospere”.

EL SAYED FARAG FUAD
publicist și scriitor egiptean

„Ceea ce impresionează atunci cind vrei să-ți faci o imagine despre România este faptul că poporul român, în ciuda vicisitudinilor și greutăților cu care a fost confruntat — și acestea au fost enorm de multe —, a reușit să-și păstreze identitatea;

care și-a păstrat integritatea și identitatea națională”.

Sir HAROLD WILSON
fost prim-ministru al Marii Britanii

„Aportul președintelui României la descifrarea semnificației marilor mișcări și mutații ale lumii contemporane este inestimabil. Bazându-se pe o analiză obiectivă, științifică, el descrie adevărata imagine a timpurilor noastre, oferă răspunsuri marilor întrebări și probleme cu care se confruntă omenirea. Gîndirea domniei sale exprimă optimismul și încrederea în capacitatea forțelor progresiste, antiimperialiste, a popoarelor de a opri cursul periculos al evenimentelor de a-și impune voința în lupta împotriva politicii de dominație și de exploatare a națiunilor mici de către cele mari, împotriva tendințelor hegemoniste de divizare a lumii în sfere de influență, pentru dezvoltarea independentă pe calea progresului social”.

VIKARUN NISA NOON
om politic pakistanez

„Îl admir și îl prețuiesc pe președintele României pentru că domnia sa crede cu convingere în vocea rațiunii, înțelegerii, moderației și toleranței. Toate aceste trăsături își găsesc expresia în consecvența cu care acționează pentru făurirea unei lumi pașnice, în condamnarea curajoasă a oricărui act de agresiune, în refuzul ferm de a accepta impunerea cu forța armelor a unui regim politic. Puține persoane consacră mai mult timp, energie și gânduri pentru a face ca lumea să fie un loc mai bun de trăit pentru noi toți, indiferent de rasă, religie, ideologie sau sistem social. Aceasta se datorează unui bărbat care este astăzi larg apreciat în lume ca un lider de anvergură mondială și ca un filosof de talie internațională. — Nicolae Ceaușescu”.

ROBERT GOVENDER
publicist britanic

„SIMBOL AL CELOR MAI ARZĂTOARE IDEALURI ALE LIBERTĂȚII, PĂCII ȘI PROGRESULUI”

poate fi remarcată în întreaga politică pe care o promovează. Prin tot ceea ce face spre binele și fericirea poporului român, pentru gloria României, pentru triumful cauzei păcii, el a devenit un simbol al celor mai arzătoare idealuri ale libertății, păcii și progresului”.

RAM NARESH TRIVEDI
profesor la Universitatea Ranchi — India

„Numai un popor cu înalte calități, inteligent, dîrz, dotat, putea da naștere unui astfel de bărbat care și reprezintă în chip glorios patria, fiind croul ei. Președintele Nicolae Ceaușescu este

președintele Nicolae Ceaușescu acționează în permanență pentru întărirea acestei identități. Pentru el, interesele națiunii sînt principii călăuzitoare”.

KRISTEN HELVEG PETERSEN
om politic — Danemarca

„Am avut ocazia să-l întîlnesc pe președintele Nicolae Ceaușescu și să apreciez ampla sa viziune și strălucirea gândirii sale politice. M-a impresionat modul în care a reușit să continue neabătut menținerea unei națiuni unite și de sine stătătoare, care a rămas neclintită, deși s-a aflat la răscruce în anumite momente ale istoriei, și

■ 1965. La propunerea României, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat „Declarația privind promovarea în rîndurile tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare”. Dezvoltarea acestei inițiative a dus la proclamarea, în 1979, a anului 1985 drept „An internațional al tineretului”.

■ 1970. Adunarea Generală a O.N.U. a proclamat, în urma unei inițiative a țării noastre, „Deceniul dezarmării al Națiunilor Unite 1970—1980”.

■ 1972. Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat, ca urmare a unei inițiative a României, rezoluția cu privire la „Cresterea rolului O.N.U. în menținerea și consolidarea păcii și securității internaționale, în dezvoltarea cooperării între toate statele și în promovarea normelor de drept internațional în relațiile dintre state”.

■ 1972—1975. România a adus o contribuție deosebită la pregătirea, desfășurarea și in-

Inițiative, propuneri, demersuri,

cheierea cu succes a primei Conferințe pentru securitate și cooperare în Europa. Ea a contribuit în primul rînd la elaborarea normelor de procedură democratice ale conferinței menționate. Actul final de la Helsinki, adoptat în 1975, conține numeroase idei preconizate de România.

■ A fost prezentat la O.N.U. și s-a bucurat de un larg ecou documentul intitulat „Poziția României în problemele dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare, și instaurarea unei păci traice în lume”.

■ 1978. În baza „Hotărîrii Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind poziția României în problemele dezarmării, și în primul rînd ale dezarmării nucleare”, țara noastră a adus o contribuție importantă la convocarea și la desfășurarea primei sesiuni speciale a Adunării Generale consacrate dezarmării.

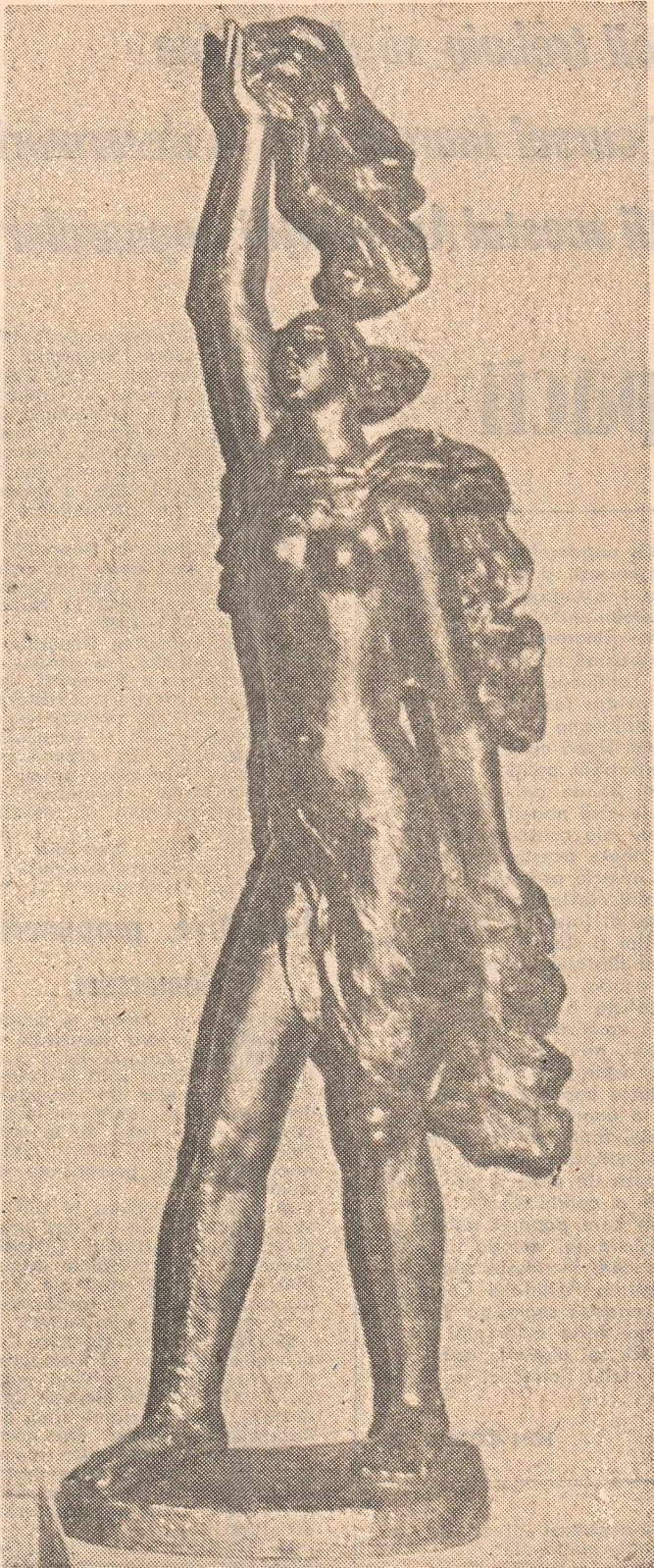
■ 1979—1981. Din inițiativa României, pentru prima dată pe ordinea de zi a Adunării Generale a O.N.U. au fost inscrite propuneri privind „Reglementarea pe cale pașnică a diferendelor dintre state” și „Dezvoltarea și întărirea bunei vecinătăți între state”.

■ 1981. Importantele inițiative de pace și de dezarmare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu din toamna anului 1981 și primăvara anului 1982 au generat suita adunărilor populare care au culminat cu „Apelul poporului român”, document însumind 18 milioane de semnături, adresat celei de-a doua sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate dezarmării.

■ 1982. Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat, la propunerea României, „Declarația privind reglementarea pașnică a diferendelor internaționale”.

■ 1985. Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat în unanimitate un important document propus de România din inițiativa personală a președintelui Nicolae Ceaușescu: „Apelul solemn către statele aflate în conflict de încetare fără întîrziere a acțiunilor armate și de soluționare a problemelor dintre ele pe calea tratativilor și Angajamentul statelor membre ale O.N.U. de a reglementa stările de încordare și conflict, diferendele existente pe cale politică, de a se abține de la folosirea forței și de la amenințarea cu forța, de la orice intervenție în treburile interne ale altor state”.

■ 1986. Prin glasul președintelui Nicolae Ceaușescu, în cuvîntările rostite la plenarele Consiliului Național al F.D.U.S. și C.C. al P.C.R., precum și la Congresul U.G.S.R., s-a dat o strălucită expresie voinței ferme de pace a poporului român, s-a adresat lumii o vibrantă chemare la acțiune pentru apărarea dreptului suprem al tuturor locuitorilor globului la viață, la pace, la existență liberă, ferită de amenințarea nucleară.

Victorie - ION IRIMESCU

Ziua victoriei — Ziua independenței

Oameni și observatori politici, specialiști în istoria acestei părți a Europei au remarcat și afirmat tranșant o trăsătură esențială a poporului nostru, coloană vertebrală a îndelungatei sale istorii: inversunarea în a fi liber și independent. Rememorând trecutul până la cele mai îndepărtate veacuri, idealul neatârării i-a unit dintotdeauna pe strămoșii noștri, lăsându-ne ca zestre granitele unei țări și ca testament jertfele lor în apărarea pământului natal. Se știe că geto-dacii au uimit lumea epocii și au intrat în istorie prin cutezătoarea lor faptă de a nu se pleca în fața unui cuceritor, în fața lui Darius I al Persiei, ilustru împărat al antichității. Tot astfel, cum mai târziu, au cutezat să-i înfrunte cu sacrificii și jertfe, pe împărații Romei, neostoiti în secea de acaparare a lumii; avem mărturiile lui Herodot privind-i pe „cei mai drepti și mai viteji dintre traci”. Etnia românească născută la răscruce de veacuri între fruntariile Daciei, născând părăsite de cei care ierfiseră totul în apărarea ei, a moștenit și păstrat cu sfințenie mindra aspirație de libertate. Aspiratie însă, nu moșnită și pasivă, ci mereu înălțată pe redutele diplomatice — precum vremurile — au cerut — în fața coteropitorilor, în fața celor ce le-o uzurpau cu forța armelor ori cu forța dictatelor. Suflet din sufletul neamului lor, în toate epocile s-au înălțat oameni ai timpului, oameni ai acțiunii, conducători-eroi și conducători-legendari, viteji și curajoși, strategii iscusiti, căpetenii de oști neînfricaci care au știut să minuiască suvoitul maselor, care au știut să se sprijine pe popor și să servească interesele acestuia. Strălucesc din adâncurile istoriei efigiile lui Decebal și Traian, ale lui Glad și Meunorut, Dragoș și Gelu, Iancu de Hunedoara, Alexandru cel Bun și Mircea cel Bătrîn, Ștefan al Moldovei, întiul Print al Unirii tuturor românilor, Mihai Volevod, Vlad Tepeș, Horia, Cloșca și Crișan, Avram Iancu, Tudor Vladimirescu, revoluționarii de la 1848, Principele Cuza și marele său sfințic Mihail Kogălniceanu, ca și toți eroii Unirii celei Mici de la 1859. Apoi, multimea de anonimi căzuți pe redute la Plevna, la Grivița, Simrândan și Vidin, miile de ostași care au plătit cu grele jertfe pretul cuceririi Independenței de stat a României care, ca și Unirea, fu „visarea de aur” a tuturor românilor. Apoi, vin martirii și eroii Unirii celei Mari de la 1 Decembrie 1918, sutele de mii de soldați și de

ofiteri care au udat cu singele trupurilor lor jumătate din teritoriul Europei pentru triumful Libertății tuturor popoarelor pentru victoria finală împotriva fascismului, comuniștii, cei care au scos țara din miselescul război hitlerist, îndreptind toate forțele armate ale României, ca și importante resurse economice și sociale, spre salvagardarea păcii. Pacea menită să confere și să asigure popoarelor dreptul la dezvoltare liberă, la a-și hotări singure destinele, dreptul la independență și suveranitate.

A fost să fie ca 9 Mai, fecundă zi a primăverii, a descătusării și eliberării naturii spre frumuseti și germinație, spre perpetuare a vieții pe Pământ, să fie de două ori înscrisă cu lumină în Istoria românilor, marcind și cinstind două cruciale evenimente, cind ne-am aflat la înălțimea vremii, cind ne-am adus prinusul la triumful rațiunii și al demnității. 9 MAI — ZIUA VICTORIEI ÎMPOTRIVA FASCISMULUI, 9 MAI — ZIUA INDEPENDENȚEI DE STAT A ROMÂNIEI.

Între ele, trei pătrare de veac. Pentru împlinirea lor — zburcium, eforturi, lupte crincene, sacrificii, jertfe la scara națiunii întregi. Așa cum toți românii laolaltă, de dincolo și de dincoace de Carpați, din Transilvania, Banat și Bucovina, țărani, muncitori, țigoveți, negustori, intelectuali, și-au unit, la 1877, energiile într-o singură suflare și, fie cu arma în mină ca soldați înrolați ai armatei ori ca voluntari, apărând cu piepturile lor redutele împotriva trupelor turcești coteropitoare, fie prin colecte de bani, îmbrăcăminte și medicamente pentru răniți, animați de „legăturile de singe în care simtem cu frații noștri cei de dincolo de Carpați”, cum declarau manifestele vremii, tot astfel, locuitorii României, laolaltă oamenii cinstiți forțele democratice de toate naționalitățile, chemați de Programele și Manifestele Partidului Comunist Român au dat „Totul pentru front”, „Totul pentru victorie”. Totul împotriva crimelor naziste, a unor coteropitori care au ridicat rasismul la rangul de politică de stat, anihilind ființa națională și etnia atitor națiuni și popoare, amenințind echilibrul Lumii, libertatea omului ca om.

Neîndoios, dacă România s-a impus drept cea de a patra forță a coaliției antihitleriste este meritul istoric și patriotic al Partidului Comunist Român. A înfruntat teroarea și prigoana dictaturii antonesciene, închisorile și torturile la care erau supuși militanții și conducătorii săi de frunte a organizat și îndrumat sistematic

mișcarea de rezistență națională antifascistă. A știut să canalizeze și să conducă lupta întregului popor pentru recistigarea drepturilor sale fundamentale, pentru recistigarea a ceea ce i se răpise miselește, truș din trupul teritoriului său istoric, moștenit de la străbuni, prin Dictatul de la Viena din 1940, și să treacă, în momentul propice, la înfăptuirea dezideratelor politice, sociale și naționale specifice epocii, înfăptuirea actului revoluționar de la 23 August 1944, Prag de înălțime al istoriei noastre naționale și care a făcut posibil ca 9 Mai 1945 să ne aparțină prin participare directă pe cimpurile de bătălie, prin acte de eroism în eliberarea teritoriului patriei de coteropitori și, alături de armatele sovietice, contribuind la eliberarea atitor teritorii ale Europei, ale unor țări vecine și prietene — Ungaria, Cehoslovacia, Austria. Astfel, românii s-au aflat, alături de trupele aliate, printre învingători.

Prag de înălțime în istoria națională care a deschis epoca de civilizație a demnității și dreptății, a libertății naționale și individuale, epoca construcției socialismului și comunismului. Epoca unei profunde și fără precedent Renașteri românești moderne, epoca unui vast proces revoluționar ce ne plasează într-o condiție pe care n-am avut-o nicicind. În interiorul patriei ca și în relațiile, acțiunile și prestigiul ei internațional. Eroul acestui timp eroic, eroic constructiv și fără precedent, este și va rămâne marile fiu al poporului, Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului. Efigie înscrisă pentru totdeauna în propileea neamului.

Originală și creatoare în politica sa, promovată consecvent în numele Libertății, Suveranității și Independenței, România socialistă de azi nu este izolată și nu se izolează. Cum atrăgea atenția secretarul general al partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu, într-un interviu acordat reputatului cotidian american *The New York Times* „punind problema independenței, noi nu înțelegem prin aceasta a duce o politică de izolare. Dimpotrivă, noi simtem pentru o largă colaborare cu toate statele lumii”.

Ziua de 9 Mai se înalță perpetuu pentru noi ca un dublu simbol, ca un stindard al Păcii pe Pământ. Ca un Testament al Umanității către Umanitate în a o apăra, apărând astfel ființa ei însăși.

CICI IORDACHE-ADAM ■

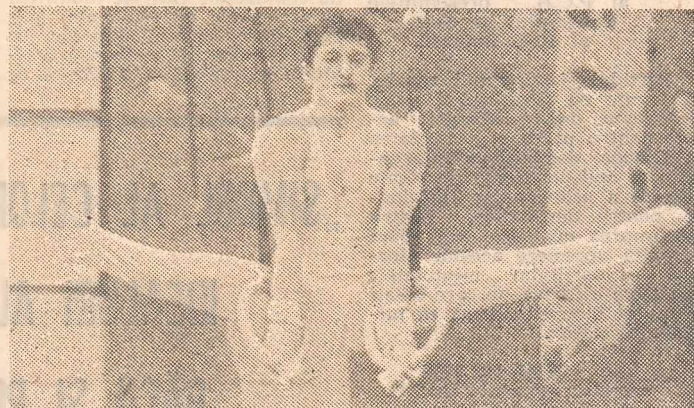
Succese de prestigiu ale sportului românesc

Încă o confirmare a valorii școlii românești de gimnastică

Aurelia Dobre

În aceste zile în care țara sărbătorește gloriosul jubileu al partidului, succeselor din celelalte domenii de activitate vine să li se adauge unul de prestigiu din sport: gimnastele și gimnastii români s-au numărat printre protagoniștii europenilor de juniori de la Karlsruhe (R.F.G.), cucerind un număr record de medalii, 10, între care 4 de aur. Dovedind o precoce maturitate (fetele au sub 14 ani, iar băieții sub 16), mult talent și stăpînire de sine, o clasă dintre cele mai înalte, rod al unci munci exemplare, tricolorii au făcut o dată în plus proba valorii și resurselor școlii românești de gimnastică, mereu fruntașă pe plan internațional în ultimii ani. Călcînd pe urmele Nadiei Comăneci, ale Emiliei Eberle (campionă europeană de junioare în 1978), ale Ecaterinei Szabo (dublă medaliată cu aur la individual compus, în 1980 și 1982), ale Danielei Silivaș (și ea campionă de junioare a continentului, în 1984, la birnă), dinamovista Aurelia Dobre a fost, la Karlsruhe, între „croinele” competiției, adjudecîndu-și două medalii de aur (la sărituri și paralele), una de argint (la birnă) și una de bronz (la individual compus). Au secundat-o cu brio, urcînd pe treapta a treia a podiumului de premiere, Ga-

Marius Tobă

bricela Potoraș (Sport club Bacău) și Mirela Sidon (Triumf București), distinse cu bronz după finalele pe aparate, la paralele și, respectiv, sol.

Dacă evoluția excelentă a fetelor (care s-au pregătit în ultima vreme la Deva, cu lotul reprezentativ) n-a avut darul să-i surprindă pe specialiști, obișnuiți ca ele să-și taie „parte” din zestrea de medalii, în schimb cea a băieților s-a impus atenției îndeosebi, ediția 1986 a C.E. (a cincea) fiind cea dintîi la care juniorii noștri izbutesc să obțină medalii de aur! „Premiera” se datorează reșitenilor Marius Tobă și Marian Stoican, campioni ai Europei la inele și sărituri, Tobă trecîndu-și în cont și alte două medalii: de argint la sol și de bronz la bară fixă.

Iată cum, la puțin timp după retragerea din activitatea competițională, fostul mare campion la inele Dan Grecu, antrenorul coordonator al lotului masculin de juniori, reușește să se afirme ca antrenor, găsind în Marius Tobă un strălucit purtător al ștafetei, capabil să ducă mai departe gloria gimnasticii românești în proba amintită.

Prospetilor campioni europeni și celor care, bucurîndu-se de cele mai bune condiții de pregătire și viață, au înlesnit prin competență și pasiune „salba” de succese de la Karlsruhe, antrenorilor lor, sincere felicitări și urări de noi și noi izbînzi!

OVIDIU IOANIȚOIA ■

STEAUA BUCUREȘTI — CAMPIOANĂ A EUROPEI!

Sevilla, prin telefon de la trimisul nostru special

Magnifică victorie a Stelei, strălucitor triumf al sportului românesc! N-o spunem doar noi, care, legați sufletește de această performanță, i-am fixa dimensiunile cu firească subiectivitate; o spune, așa cum atestă agențiile de presă, comentariile publicațiilor de specialitate și declarațiile de la fața locului, toată suflarea fotbalistică, pasionată și competentă, a continentului care, miercuri seara, s-a inclinat cu respect în fața acestei mari echipe care este Steaua București. Finala de la Sevilla a comprimat în cele 120 de minute ale sale și în secundele parcă dilatate ale loviturilor de la 11 m atita experiență umană și sportivă cât poate să cuprindă o întreagă carieră de jucător. „Taciul” acestei antologice partide de fotbal a fost complet: o premieră absolută — prezența unei echipe românești în finala celei mai importante competiții europene intercluburi la fotbal; un meci jucat de ai noștri pe terenul adversarei (diferența dintre Sevilla și Barcelona fiind pur formală), în fața unui public apropiat în spațiu dar îndepărtat, dacă nu chiar ostil (cu excepția finalului) în sentimente, căruia și prin televizor i se simțeau respirația, împunsăturile și chiar „micile atenții” față de echipa noastră; o asistență de protocol la final nivel, inclusiv conducerea U.E.F.A., la care s-au adăugat privirile nevăzute dar intuite ale citorva zeci de milioane de telespectatori din 24 de țări; un adversar extrem de orgolios (prin tradiție, Barca fiind cea mai răsfățată și cea mai bogată echipă din peninsula Iberică), „rănit” de două mari eșecuri precedente (ratarea cupei și campionatului) și pe care numai câștigarea acestei finale l-ar fi salvat de reproșuri și de aspre sancțiuni interne. Pe fondul acestor condiții din secunda zero (la care am mai putea adăuga și altele, de la absența apăsătoare a lui Stoica la faptul că steliștii au fost nevoiți (!) să joace pentru prima dată în alte tricouri decît cele în care se găseau „pe nevăzute”) s-au desfășurat patru reprize de vis, dominate de spectacolul nu atît pur fotbalistic, cît mai ales sportiv, uman, în general, în încordării, tensiunii psihice și eforturilor împinse pînă la limita epuizării pe care fotbaliștii noștri l-au „etalat” de capo al fine (dacă așa ceva se poate etala, și nu chiar trăi) într-o superbă și pilduitoare întrecere cu ei înșiși, la nivele de rezistență fizică și sufletească greu de imaginat. Ce aparate de măsură sau chiar ce literatură pot să redea cît mai fidel ce au simțit și ce au trăit jucătorii noștri, de pildă, în acele secunde pe care le numim atît de banal, dramatice, ale loviturilor de la 11 m? Cine și cum poate să cuprindă acele clipe din viața lui Ducadam? Va să zică ratează Majearu... Ce indică atunci barometrul stărilor psihice?... Apără Ducadam... Dar acum? Ratează și Bölöni... acul indicator din nou se prăbușește... Apără din nou Ducadam! Se reintră în „normal”... Apără din nou Ducadam — și balanța se răstoarnă în favoarea

Telefoto A. F. — Agerpres

noastră, pentru prima dată de la agonie la extaz... Apără din nou Ducadam și extazul este deplin... Dar cum poate fi el comensurat, prin ce poate fi detectată calea interioară care a sfîrșit pe această culme a extazului? Performanța Stelei a intrat în istoria fotbalului, dar isprava lui Ducadam — „portarul celor patru 11 m într-o finală” — a intrat în legendă, în memoria afectivă a iubitorilor fotbalului.

La Sevilla, așadar, nu numai că s-a disputat un meci de fotbal, dar s-a ținut chiar o lecție de conduită morală și sportivă, pe care bravii noștri jucători au expus-o strălucit. Pentru că, raportată la condiția de fenomen social pe care fotbalul de astăzi o deține peste tot în lume, la importanța și amploarea care i se dă acestui sport, victoria Stelei întrece dimensiunile unei performanțe pur sportive pentru a căpăta semnificații mult mai largi, care trimit la patriotismul, dăruirea și abnegația ce inso-

țesc faptul sportiv atunci cînd acesta este înțeles în toată complexitatea sa. Jucătorii steliști, începînd cu impenetrabilul zid de apărare Iovan, Bumbescu, Belodedici și Bărbulescu, cu neobositii Bölöni, Balint, Bălan și Majearu și încheind, nu cu virfurile de lance Lăcătuș și Pițurcă sau Radu II, ci cu acei pentru care, pe banca de rezerve, meciul nu-i deloc mai ușor, antrenorii, conducătorii clubului s-au distins în această campanie europeană încheiată triumfal nu numai prin virtuozitățile tehnice și tactice ale jocului etalat ci și prin virtuțile determinate, mult mai profunde ale unei asemenea înțelegeri a participării la competiție ca o probă continuă de morală sportivă și umană, în care totdeauna a fost prezentă și trecută cu succes proba severă a responsabilității. De aceea, felicitările care i se cuvînt Stelei sînt nu numai pentru performanța propriu-zisă ci și pentru modul în care ea a

fost întemeiată, pentru acele superioare resorturi umane care au făcut-o, în ultimă instanță, posibilă. Ce poate fi mai sugestiv în această privință, pe lângă „momentele Ducadam” invocate, decît gestul reparației în teren a lui Anghel Iordănescu?! O senzațională mutare de șah, îndelung gîndită și elaborată sub toate aspectele, care a surprins și mințile cele mai imaginative! Nu ne mai gîndim la surpriza produsă asupra adversarilor (care „nu-l aveau” pe Iordănescu pe nici o casetă!), ci doar la tipurile de reacții stîrnite în tabăra și celor mai focosi steliști. Primul impuls era să vedem acest gest ca un act de curtoazie față de un (era să scriu „fost”) mare jucător, care a slujit cu abnegație și multe foloase clubului militar și fotbalului românesc, care, moralmente, avea tot dreptul să merite să joace într-o finală europeană. Să fi fost numai atît — și tot era suficient pentru a aplauda iniția-

tiva clubului Steaua! Dar n-a fost numai atît, n-a fost numai un gest de protocol, care oricum era de apreciat chiar și în condițiile mizei fantastice a acestei partide; a fost chiar un gest cu încărcătură pur sportivă, tehnică și tactică, Puiu Iordănescu aducînd un plus de subtilitate și experiență în jocul mai tinerilor săi coechipieri. Mutarea de șah a fost însă gîndită în toate implicațiile sale, de la cele de ordin moral pînă la cele „de joc”, într-o simbioză perfectă care este, cum spunem, una din explicațiile și unul din temeiurile strălucitei campanii europene a echipei noastre campioane.

Înainte de învățăturile pur fotbalistice, din această performanță a Stelei se poate extrage, așadar, o pilduitoare lecție de morală, care arată că și în sport culmile cele mai înalte sînt pe deplin accesibile atunci cînd energia cerută de aspra întrecere izvorăște din dăruire, abnegație, dorință de a învinge, responsabilitate, patriotism. Succesul Stelei nu poate fi, în această privință, deloc desprins de starea morală diferită în care cele două finaliste s-au prezentat la startul aprigei lor confruntări. Crispării deloc secrete (alimentate de varii motive, dar asta nu e treaba noastră) a potentatei sale adversare, Steaua i-a opus liniștea și demnitatea unei echipe sigure pe sine, consolidată moral, unită de aceleași aspirații, lucidă dar calmă în legătură cu propria ei misiune, impulsivă de altfel de resorturi psihice decît cele ale unei ambiții orbe și condiționate material. Este vorba de ceea ce numim o superioritate a argumentelor care, nu se putea altfel, a condus și la superioritatea performanței. Triumful Stelei este deci triumful unei mentalități alese și al unei atitudini deosebite, propulsate și întreținute de resorturi morale clare. Prin asta, Cupa Campionilor Europeni — sosită a seară în București, pentru prima dată în vitrina fotbalului românesc — canăta o strălucire înconfundabilă, aprinzînd, în aceste zile sărbătorești de mai, noi scînteie de bucurie și satisfacție în sufletul iubitorilor fotbalului, al tuturor cetățenilor patriei noastre.

După acel stingheritor și slab dătător de speranțe 0-0 obținut de campioana Finlandei pe terenul din Ghencea (meciul tur din sferturile de finală — ce mult e de-atunci!) îndrăzneam să spunem „Și totuși, ora Stelei!” — și asta nu din premoniții ci din convingerea că o echipă cu jocul și cu mentalitatea despre joc pe care le are Steaua nu poate să nu triumfe. „Ora Stelei” a continuat pînă la performanța supremă, dar ea va continua să rămînie tocmai prin gîndul pe care o oferă despre cum și pe ce temeiuri se cere să fie abordată o întrecere sportivă. Să sperăm că această oră a Stelei, al cărei corolar autentic îl reprezintă „secundele Ducadam” de la Sevilla, prevestește o nouă relansare a fotbalului românesc, în întregul său și din resorturi umane ca acelea care au propulsat-o pe Steaua în vârful piramidei fotbalistice a bătrînului continent.

OVIDIU IOANITOIA

În plus, ce-ar mai fi putut fi? Bucureștii — în prima noapte albă a fotbalului. Deschid ferestrele s-ascult coloanele de tineri de pe Calea Moșilor scandinav Steaua—Ducadam! Îmi șterg o lacrimă să răspund la telefon. Nu, nu plîng. Lacrima mîngîie amintirea lui Ducadam. Robinsonada lui de la sutul al doilea. Chipul pietrificat în așteptarea... Un stadion în larmă, în bruiaj, și el singur... Soția mea răspunde neîntrerupt la telefon: E la mașina de scris, te sună el mai tîrziu. Iar eu revin la Ducadam — Invingătorul. Isprava lui e unică în lumea fotbalului. Vacarmul de pe străzi se întefeste. Steaua! Steaua! Steaua! — bucuria noastră! Și iată din nou: Ducadam! Ducadam! Ducadam! Și iarăși sună telefonul în noaptea de revelion a fotbalului românesc. Sînt așteptat la redacție. Frumoasele nopți de miercuri seara în ti-pografie. Dar știu că acolo n-aș putea scrie. Mă întorc la meci și îl văd cu ochii minții pe Bölöni,

la 34 de ani, într-o cursă de urmărire de 40 de metri. Din perspective eroică a ultimelor secrete tot mi se pare acum extraordinar. Știu că n-a fost așa. Fiecare dintre noi avem

pei! Învinsele sale, echipe mari, sînt învingătoarele lui Juventus, fosta campioană continentală, sau Bayern München — reprezentanta unei țări fostă campioană mondială! Steaua n-a pu-

echipa într-o stare de frenezie cum rareori am mai văzut-o. După intrarea în teren a antrenorului secund, echipa Steaua a atacat uneori cu aplombul și vitalitatea faimoasei echipe a

nat autoritar jocul, iarăși nu trebuie să uităm. Încerc să-mi amintesc finala de anul trecut între Juventus și Liverpool. Cine a avut prilejul s-o vadă poate confirma aprecierea mea și anume că finala de la Sevilla n-a fost cu nimic mai prejos. Ba, aș zice, gîndindu-mă la fantastica evoluție a lui Ducadam din final, că ea a impus mult mai clar și mai convingător echipa campioană a continentului.

Este ora două noaptea. Străzile nu s-au potolit. Fug totuși la redacție. Să așteptăm declarațiile agențiilor de presă neutre. Convingerea mea este că echipa campioană a României este o merituosă deținătoare a trofeului suprem, că ea a adus serviciul fotbalului și sportului în general și că ea, înscrind cea mai frumoasă pagină a fotbalului nostru, a scris totodată o filă inedită, de mare prestigiu, în istoria fotbalului european. S-o felicităm și să-i mulțumim.

NICOLAE CRISTACHE

La peluză Cei mai buni

virtuți, dar numai victoria este aceea care le pune în valoare. Greșelile devin bravură. Incredibilă această facultate umană! Și totuși lucrurile nu stau altfel. Dacă ne gîndim cum a plecat Steaua în această campanie, de unde a pornit, jocul ei la Sevilla a fost exemplar. Puterea de concentrare a lui Ducadam are valoare de simbol. Steaua București — campioana Euro-

tut fi învinsă. N-a putut fi învinsă nici jucînd finala în deplasare. Iar cînd a fost nevoie, ca și la Helsinki, a avut țaria și resursele să incline balanța în favoarea sa. Mare campioană! Extraordinară. Sigur, absența lui Stoica s-a simțit mai mult decît am dorit-o. Am avut în schimb plăcută surpriză să-l revedem pe Iordănescu în subtilile lui slalomuri care au adus

Olandei din epoca ei de glorie. Majaru și Bölöni au avut pe rînd prilejul să înscrie golul victoriei. A urmat Bărbulescu și iarăși Bölöni ceea ce, dacă ne gîndim în urmă, nu ni s-a mai întîmplat de foarte multă vreme, dacă ni s-a mai întîmplat vreodată într-un meci cu o asemenea miză și în condiții de joc asemănătoare. Au fost momente lungi cînd românii au domi-

O RĂSUNĂTOARE PERFORMANȚĂ A SPORTULUI ROMÂNESC

Victorioasă în marea finală de la Sevilla cu C.F. Barcelona, în care a făcut dovada incontestabilă a înaltelor sale calități tehnice, tactice și morale

STEUA BUCUREȘTI — CAMPIONA EUROPEI!

Bucuria este explozie de-o clipă.

Dar victoria este consecință logică, este rezultatul matematic care insușește efortul neprecupețit în ore și ore de antrenament și de luptă în arena sportivă cu voința tenace și încrederea în forțele proprii, cu spiritul de dăruire și sacrificiu, cu devotamentul și răspunderea pentru reprezentarea cu cinste a sportului românesc.

Dovedind toate aceste calități, fiecare în parte și toți împreună, campionii României au dobândit victoria supremă în cea mai importantă competiție continentală a cluburilor de fotbal.

Și bucuria binemeritată va da acestei clipe durată și măreție.

Cronica meciului
în pagina 23

Ei toți, dimpreună cu cei care îi pregătesc și-i susțin, ne-au adus această bucurie

De sus, de la stînga la dreapta:

Ducadam, Iovan, Bumbescu, Belodedici, Bărbulescu, Balint, Bălbăneț, Măjeșaru, Bălan, Lăcătuș, Pițurcă, Stoica, Radu II, Stîngăciu, Weisenbacher, Pistol, antrenorul principal Emerich Jenei, antrenorul secund și jucătorul Anghel Iordănescu.

Flacăra, Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10876, prsfir București, Calea Grivitei nr. 64-66.